

**Szegedi SZC Krúdy Gyula Technikum és
Szakképző Iskola**

„A 21. század tanára sok mindent tud, de amiben igazán járatos, az a gyerek. A gyerekkel való bánásmód. A szociális érzék. A konfliktuskezelés.”

Vekerdy Tamás

SZAKMAI PROGRAM

**Szeged
2025.**

Tartalomjegyzék

I. AZ INTÉZMÉNY JELLEMZŐI.....	7
1. AZ INTÉZMÉNY ELNEVEZÉSE, SZÉKHELYE, TELEPHELYEI.....	7
2. AZ INTÉZMÉNY FENNTARTÓJA.....	7
3. AZ INTÉZMÉNY RÖVID BEMUTATÁSA.....	7
4. AZ INTÉZMÉNY KÜLDETÉSE, JÖVŐKÉPE.....	8
II. NEVELÉSI PROGRAM.....	9
1. A SZAKMAI OKTATÁS PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI.....	9
1.1. Pedagógiai alapelvek.....	9
1.2. Pedagógiai értékek.....	12
1.3. A szakmai oktatás céljai.....	13
1.4. Kiemelt feladataink.....	14
1.5. A szakmai oktatás eszközei, eljárásai.....	15
2. A SZEMÉLYISÉG- ÉS KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK.....	16
2.1. Iskolai tevékenységek.....	17
3. AZ OKTATÓK FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA ÉS AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI.....	19
3.1. Az oktatók helyi intézményi feladatai.....	19
3.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	21
4. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE.....	24
4.1. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység.....	24
4.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program.....	24
4.3. A közösségfejlesztéssel, a szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok.....	26
5. A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ, HÁTRÁNYOS ÉS HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓK INTEGRÁLÁSA.....	30
5.1. Egyéni tanulmányi rend.....	31
5.2. A felzárkóztatás feladatai, lehetőségei.....	32
1. Tanulásszervezés.....	32
6. A TANULÁSI FOLYAMAT KERETÉBEN ÁLTALÁNOSAN ALKALMAZOTT MÓDSZEREK.....	32
7. A PSZICHÉS FEJLŐDÉSI ZAVARRAL KÜZDŐ TANULÓK FEJLESZTŐ PROGRAMJA.....	32
7.1.1 4. A hallássérült tanulók fejlesztő programja.....	37
8. A MOZGÁSSÉRÜLT TANULÓK FEJLESZTŐ PROGRAMJA.....	38
9. AZ AUTIZMUS SPEKTRUM ZAVARRAL KÜZDŐ TANULÓK FEJLESZTŐ PROGRAMJA.....	39
9.1. Beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel összefüggő pedagógiai tevékenység.....	40
9.2. Az iskolai erőszak megelőzése és kezelése.....	41
9.3. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység.....	43
9.4. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok.....	44
9.5. A tanulókkal kapcsolatos feladatok.....	44
9.6. A szülők körében végzett feladatok.....	44
9.7. Az oktatói közösségben végzett feladatok.....	45
9.8. Önálló feladatok.....	45
10. A TANULÓKNAK A SZAKKÉPZŐ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATAIBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGA GYAKORLÁSÁNAK RENDJE.....	45
11. A TANULÓ, A KISKORÚ TANULÓ TÖRVÉNYES KÉPVISELŐJE, AZ OKTATÓ ÉS A SZAKKÉPZŐ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI.....	46
11.1. Kapcsolattartás a szülőkkel.....	46
11.2. A tanulókkal való kapcsolattartás formái.....	47
11.3. A kapcsolattartás külső partnerekkel.....	47
12. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGA SZABÁLYAI, VALAMINT A SZÓBELI FELVÉTELI VIZSGA KÖVETELMÉNYEI.....	47
12.1. A tanulmányok alatti vizsga szabályai.....	47
12.2. Próbaérettségi.....	53
12.3. Földrajz záróvizsga.....	55
13. A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI.....	56
13.1. Nem szakképző évfolyamok.....	56
13.2. Tanulói jogviszony létrejötte.....	56
13.3. Felülbírálati kérelem, jogorvoslat.....	57
13.4. A beiratkozás módja.....	57
13.5. Átlépés másik osztályba.....	58
13.6. Tanuló átvétele más oktatási intézményből, másik intézményből.....	58

13.7.	A tanulók kimaradása.....	58
13.8.	A szakképző évfolyamokra vonatkozó felvételi és átvételi szabályok.....	59
13.9.	Jelentkezés a szakképző évfolyamokra.....	59
13.10.	Beiratkozás.....	60
13.11.	Átlépés másik osztályba.....	60
13.12.	Átvétel másik iskolából, intézményből.....	61
13.13.	A felvétellel és az átvétellel kapcsolatos helyi szabályok.....	61
13.13.1	Felvétel a 9 technikumi évfolyamra.....	61
13.13.2	Felvétel az 1/9. szakképző iskolai évfolyamra.....	61
13.13.3	Felvétel az Ksz/11. szakképző iskolai évfolyamra, illetve az 1/13. évfolyamra.....	62
13.13.4	Átvétel.....	63
13.14.	Előzetes tudásbeszámítás, tudásmérés.....	63

III. OKTATÁSI PROGRAM 64

1.	AZ INTÉZMÉNYBEN OKTATOTT ÁGAZATOK, SZAKMÁK, KÉPZÉSI FORMÁK.....	64
2.	A KÖTELEZŐ ÉS A NEM KÖTELEZŐ FOGLALKOZÁSOK MEGTANÍTANDÓ ÉS ELSAJÁTÍTANDÓ TANANYAGA, AZ EHEZ SZÜKSÉGES KÖTELEZŐ, KÖTELEZŐEN VÁLASZTANDÓ VAGY SZABADON VÁLASZTHATÓ FOGLALKOZÁSOK MEGNEVEZÉSE, SZÁMA.....	65
3.	A KÖZISMERETI KERETTANTERVEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI.....	66
3.1.	A kulcskompetenciák fejlesztése.....	66
4.	KÖTELEZŐ ÉS VÁLASZTHATÓ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK ÉS KÖVETELMÉNYEI.....	69
4.1.	Magyar nyelv és irodalom tantárgyból a 9–12. technikumi évfolyamon a nevelésnek sokrétű feladatrendszere.....	69
4.2.	Történelem tantárgyból a 9–12. évfolyamon a nevelés feladatrendszere.....	70
4.3.	Az érettségi vizsgával összefüggésben az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei.....	74
4.4.	A matematika kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége.....	74
4.5.	A természettudományos kompetencia a természettudományos gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége.....	75
4.6.	A digitális kompetencia az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatának képességét jelenti.....	75
4.7.	Szociális és állampolgári kompetencia.....	92
4.8.	Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia.....	93
4.9.	Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség kompetenciája.....	93
4.10.	A hatékony önálló tanulás.....	94
4.11.	Előrehozott érettségi.....	94
5.	PROJEKTOKTATÁS.....	95
6.	AZ ALKALMAZOTT TANKÖNYVEK, DIGITÁLIS TANANYAGOK ÉS EGYÉB TANULMÁNYI SEGÉDLETEK.....	96
7.	A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ÍRÁSBAN, SZÓBAN VAGY GYAKORLATBAN TÖRTÉNŐ ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJA, DIAGNOSZTIKUS, SZUMMATÍV, FEJLESZTŐ FORMÁI.....	96
7.1.	Az iskolai értékelés alapelvei, célja.....	96
7.2.	Az iskolai értékelés kiterjed.....	96
7.3.	Az értékelés feladata.....	96
7.4.	Az értékelés formái.....	97
7.5.	Felmentés.....	101
8.	A NEMZETISÉGHEZ NEM TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NEMZETISÉG KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSÉT SZOLGÁLÓ TANANYAG.....	101
9.	AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK, PROGRAMOK, TEVÉKENYSÉGEK.....	102
9.1.	A testnevelés órák, testmozgás megvalósításának módja.....	107
9.2.	Tájékoztató a testnevelés tantárgy eredményes teljesítéséhez és elfogadásához.....	108
10.	A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK.....	109
11.	A TANULÓ JUTALMAZÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ SZABÁLYOK.....	109
11.1.	A tanulói dicséretetek fokozatai.....	110
12.	AZ OKTATÓI TESTÜLET ÁLTAL SZÜKSÉGESNEK TARTOTT TOVÁBBI ELVEK.....	110
12.1.	Mulasztás.....	110
12.2.	A tanulók fegyelmezésének elvei és formái.....	111
12.3.	A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében az oktató választás szabályai.....	111
12.4.	Kompetencia alapú oktatás.....	111

12.5.	<i>Az idegennyelv-oktatás módszertanának megújítása intézményünk szakmai programjának részeként, deklarált oktatási-nevelési munkákkal összhangban</i>	113
12.6.	<i>Csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei</i>	115
12.7.	<i>Választható tantárgyak, foglalkozások</i>	115
12.8.	<i>Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében a szakképzési törvényben meghatározott tanulói jogok maradéktalanul érvényesítése.....</i>	115
13.	A FELNŐTTEK SZAKMAI OKTATÁSÁRA VONATKOZÓ JOGSZABÁLYI HÁTTÉR	116
13.1.	<i>A felsorolt jogszabályok által szabályozott területek, fontosabb előírások:</i>	117
13.2.	<i>Felnőttek szakmai oktatásában oktatott szakmák</i>	118
13.2.1	<i>Felnőttek szakmai oktatásában oktatott szakmák.....</i>	118
13.2.2	<i>A felnőttek szakmai oktatásában képzésben résztvevők köteletségének teljesítése.....</i>	119
13.2.3	<i>Mulasztások igazolása a felnőttek szakmai oktatásában</i>	119
IV.	KÉPZÉSI PROGRAM	120
1.	SZAKMÁNKKÉNT A MEGTANÍTANDÓ ÉS ELSAJÁTÍTANDÓ TANANYAGELEMEK.....	121
1.1.	<i>Szakmai oktatás</i>	121
1.2.	<i>Szakmajegyzék szerint oktatott ágazatok és szakmák.....</i>	125
1.3.	<i>Turizmus-vendéglátás ágazatban oktatott szakmák.....</i>	125
1.4.	<i>Szakképző iskolai képzés keretében (3 év)</i>	125
1.4.1	<i>Szakács</i>	125
1.4.2	<i>Cukrász</i>	125
1.4.3	<i>Pincér - vendégtéri szakember.....</i>	126
1.5.	<i>Technikusi képzés keretében (5 év)</i>	126
1.5.1	<i>Szakács szaktechnikus.....</i>	126
1.5.2	<i>Cukrász szaktechnikus</i>	127
1.5.3	<i>Vendégtéri szaktechnikus.....</i>	127
1.5.4	<i>Turisztikai technikus: Turisztikai szervező, Idegenvezető, Szálloda szervező szakirány</i>	128
1.6.	<i>A Kereskedelem ágazatban oktatott szakmák</i>	130
1.6.1	<i>Kereskedelmi értékesítő</i>	130
1.6.2	<i>Kereskedő és webáruházi technikus</i>	130
1.7.	<i>Belépés, továbbhaladás és átjárhatóság a szakképzési évfolyamokban.....</i>	131
1.8.	<i>Átjárhatóság az egyes iskolatípusok között.....</i>	131
1.9.	<i>Kérelmek, felmentések.....</i>	132
1.10.	<i>Ágazati alapoktatás.....</i>	132
2.	A TANULÓ, ILLETVE A KÉPZÉSBEN RÉSZT VEVŐ SZEMÉLY TELJESÍTMÉNYE ELLENŐRZÉSÉNEK ÉS ÉRTÉKELÉSÉNEK, ILLETVE MINŐSÍTÉSÉNEK MÓDJA	141
2.1.	<i>Az iskola szakmai vizsgarendszere a 2025/2026. tanévben.....</i>	144
2.2.	<i>A felnőttek oktatásának szakmai vizsgarendszere 2025-2026. tanévben</i>	148
2.3.	<i>A tanulók és képzésben résztvevők munkájának értékelése</i>	150
V.	EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM	150
1.	JOGSZABÁLYI HÁTTÉR.....	150
2.	AZ EGÉSZSÉG MEGHATÁROZÁSA	153
3.	EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS, EGÉSZSÉGFEJLESZTŐ ISKOLA.....	153
3.1.	<i>Az egészségfejlesztő iskola jellemzői, feladatai.....</i>	153
3.2.	<i>Az egészségfejlesztő iskola</i>	153
3.3.	<i>Helyzetelemzés.....</i>	154
3.4.	<i>A humán erőforrás.....</i>	155
3.5.	<i>Egészségfejlesztési stratégia</i>	156
3.5.1	<i>Diabétesszel élő tanulók segítése.....</i>	158
3.5.2	<i>Teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....</i>	160
3.6.	<i>Az iskola elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terve</i>	165
VI.	PÁLYAORIENTÁCIÓS SZOLGÁLTATÁSOK	166
VII.	A SZEGEDI SZC KRÚDY GYULA TECHNIKUM ÉS SZAKKÉPZŐ ISKOLA ERASMUS+ PROGRAMJA ..	168
VIII.	ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	172
IX.	MELLÉKLETEK.....	174

1. A Szakmai program jogszabályi háttere

A Szakmai programot az iskola A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (továbbiakban: Szkt.) és A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet (továbbiakban: Szkr.) alapján a diákönkormányzat véleményének meghallgatásával készítette el.

A Szakmai program a Képzési és Kimeneti Követelmények alapján készült, tartalmazza a nevelési programot, az egészségfejlesztési programot, az oktatási programot, valamint a duális képzőkkel közösen kidolgozott képzési programot. A Szakmai program az intézményben folyó nevelés-oktatás legfontosabb céljait, tartalmi elemeit és garanciális szabályait is tartalmazza. A dokumentum általános jellegű szabályainak végrehajtására vonatkozó előírások az iskola egyéb dokumentumaiban találhatók meg.

Ezek közül a legfontosabbak:

- a Szervezeti és Működési Szabályzat (SZMSZ),
- a Házirend,
- az éves munkaterv,
- a szaktárgyi tanmenetek,
- az intézményi stratégia,
- az önértékelési szabályzat.

A felsorolt dokumentumok összhangban állnak a Szakmai programmal. Az azzal esetlegesen ellentétes rendelkezések a jogszabályi hierarchia értelmében semmisnek tekintendők.

Az iskolai szabályzatok számának növekedése egyfelől biztosítja a kiszámíthatóságot, az áttekinthetőséget, ugyanakkor elkerülhetetlenül párhuzamosságokat is eredményez. Ilyenkor azt az alapelvet igyekszünk alkalmazni, hogy a legáltalánosabb szabályok kerüljenek a legmagasabb szintű helyi dokumentumba, a Szakmai programba. Más sajátos, egyedi vagy részletszabályok pedig a megfelelő „egyéb” szabályzatba. Emiatt előfordul, hogy egy témakör teljes szabályanyagát több dokumentum együttesen tartalmazza.

A Szakmai Program a Szkt. 12.§ alapján készült, az oktatói testület fogadta el a diákönkormányzat véleményének kikérése után, és a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

A Szakmai Program egy-egy példányát elfogadás, illetve jóváhagyás után a fenntartónál és intézményi titkárságon, illetve az intézményi könyvtárban helyezük el, valamint az iskolai rendszergazda gondoskodik az elektronikus változat feltöltéséről az iskolai weblapra, illetve az intézmény belső hálózatának szerverére.

A Szakmai Programról a vezetői fogadóórákon, az osztályfőnöki órákon, valamint szülői értekezleteken lehet további tájékoztatást kérni.

I. Az intézmény jellemzői

1. Az intézmény elnevezése, székhelye, telephelyei

Az intézmény neve:	Szegedi SZC Krúdy Gyula Technikum és Szakképző Iskola (OM azonosító: 203052/008)
Típusa:	technikum és szakképző iskola
Rövidített név:	-----
Székhelye:	6723 Szeged, József Attila sgt. 120.
Webcíme:	www.krudy-szeged.hu
E-mail címe:	iroda@krudy-szeged.hu
Telephelye:	6721 Szeged, Maros u. 42-44.

2. Az intézmény fenntartója

Szegedi Szakképzési Centrum (továbbiakban: Szegedi SZC)

6725 Szeged, Kálvária sgt. 84-86.

3. Az intézmény rövid bemutatása

A 120/2015. (V. 21.) Korm. rendelet a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ fenntartásában működő egyes szakképzési feladatot ellátó köznevelési intézmények fenntartóváltásával összefüggő intézkedésekről és a 146/2015. (VI. 12.) Korm. rendelet a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ fenntartásában működő egyes szakképző intézmények átadásáról, valamint egyes kormányrendeleteknek a szakképzés intézményrendszerének átalakításával összefüggő módosításáról szóló jogszabály értelmében 2015. július 1-től a szakképző intézmények átkerültek a Nemzetgazdasági Minisztérium fenntartásába. A fent nevezett rendelet 3. § alapján az átalakítás tekintetében a KLIK jogutódja a szakképzési centrum. Iskolánk fenntartója így 2015.07.01-től a Szegedi Szakképzési Centrum.

Szegeden a kereskedő és vendéglátó szakemberek képzése már az elmúlt évszázadokra nyúlik vissza. A Szegedi Állami Kereskedő Tanulóiskola mint iskolánk elődje önálló intézményként 1930-tól működött. Számunkra mégis az egyik legjelentősebb állomás az 1953-54-es tanév, hiszen több, mint 70 éve ekkor kezdődött meg az oktatás – országos újjászervező munka eredményeként – a Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakmunkásképző Iskolában. Hosszú évtizedek után került – sok-sok „albérlet” után – az egyre növekvő létszámú iskola mai végleges

helyére, ahol már modern tankönyv is szolgálta és szolgálja azóta is a vendéglátós szakemberek képzését.

A folyamatos profilbővítés és az infrastrukturális fejlesztések eredményeként mára rangos helyet foglal intézményünk a régió hasonló szakirányú iskolái között is.

1993-ban vettük fel a XX. századi magyar prózaíró, Krúdy Gyula nevét. Nappali tagozatos tanulóinknak biztosítunk szakmai oktatást technikumi és szakképző iskolai rendszerben a Kereskedelem és Turizmus- vendéglátás területén.

A szakmai erőforrások összehangolásával a város, a megye és a régió területén igyekszünk a szolgáltatásainkat választó diákok számára a lehetőségeket is megháromszorozni. Jelenleg a kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció; vendéglátás-idegenforgalom szakmacsoport és a Kereskedelem, Turizmus-vendéglátás ágazatok széleskörű választékát kínáljuk diákjainknak.

Az alapító okiratban foglaltak szerint általános műveltséget megalapozó, szakma megszerzésére felkészítő iskolai oktatást végzünk nappali rendszerű és felnőttek oktatása keretében. A nevelő és oktató munka célja tanórán és tanórán kívül a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatása, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladat a tehetséges, jó képességű fiatalok tudásszintjének fejlesztése is. Közös cél a művelt, jól képzett, az életben boldogulni tudó emberek nevelése.

4. *Az intézmény küldetése, jövőképe*

A Szegedi Szakképzési Centrum Krúdy Gyula Technikum és Szakképző Iskolájának küldetése, hogy a szakképzési centrum részeként az együttműködésben rejlő erőkre építve megőrizze és továbbfejlessze alapvető – a helyi, regionális és országos szinten is elismert – értékeit a vendéglátás, a turizmus és a kereskedelem munkaerő utánpótlás biztosítása céljából. Valljuk, hogy a szakmáját szerető és magas szinten művelő, a társadalmi és természeti környezetéért felelősséget érző és kulturáltan viselkedő ember minden korban alapvető társadalmi érték. A nevelés és oktatás olyan ötvözetét helyezzük középpontba, amely képessé teszi végzett tanulóinkat az egész életen át tartó interkulturális tanulásra, a munkaerő - piac igényeihez való rugalmas alkalmazkodásra, az eredményeket értékelő és jó gyakorlatokat fenntartó tevékenységek továbbvitelére, a felsőoktatási intézményekben való sikeres továbbtanulásra, a társadalom közösségeibe való gyors beilleszkedésre, idegen nyelveket beszélő európai polgárrá válásra. Kiemelt figyelmet fordítunk az egyéni bánásmód érvényesülésére.

Elképzelésünk, hogy 15-20 év távlatában intézményünk az ország referenciaértékű szakmai képzést biztosító iskolájává fejlődjön. Ami egyet jelent, azzal, hogy a „Szegedi Krúdy” neve védjeggyé váljon, amely a turizmus-vendéglátás és kereskedelem ágazati szakképzésben az iskolát az ország egyik legmagasabb színvonalú, nemzetközi tudást átadó intézményeként azonosítja. Olyan iskolát szeretnénk, amelyben piacképes szakmákat oktatunk, figyelembe véve a munkaerő-piaci változásokat. Olyan oktatói testülettel dolgozunk együtt, amelyben minden közismereti és szakmai tárgyat oktató magas szinten motivált a folyamatos módszertani és szakmai megújulásra, követi az állandó változásokat és a szakmai trendek alakulását. Olyan oktatási-, tanulási környezet és kapcsolatrendszer megteremtése a célunk, mely megfelel a kor digitális elvárásainak, és európai színvonalú munkavégzésre készíti fel a tanulókat, alapját képezi egy sikeres, hosszú távú életpályának az élethosszig tartó tanulás jegyében. Az alapértékeink érvényesülését támogatja, hogy szervezetünk életében prioritást élvez a szervezeti kultúra fejlesztése, a minőségközpontú gondolkodás és a PDCA-módszer minden területen történő alkalmazása és a pályázatokon való sikeres részvétel és az intézmény gazdaságos működésének biztosítása.

Az intézmény működése során fontosnak tartja a felnőttek szakmai oktatásának népszerűsítését, kiterjesztését. A képzésben részt vevő személyek igényeinek figyelembe vételével célunk a képzési idő lerövidítése a felnőttek szakmai oktatásában, ezzel növelve a képzésben résztvevők létszámát.

A képzések indítása során az intézmény szoros együttműködést igyekszik kialakítani a jelenlegi, és a leendő duális partnereivel, kiszolgálva a partnerek által támasztott munkaerő-piaci igényeket.

II. NEVELÉSI PROGRAM

1. *A szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai*

1.1. Pedagógiai alapelvek

1. alapelv: Egységes szemléletű pedagógiai kultúra kialakítása

Arra törekszünk, hogy – a szakmai hagyományainak megőrzése mellett – egységes szemléletű pedagógiai kultúrát alakítsunk ki. A korábbi években lezárult, valamint a jelenleg is folyamatban lévő fejlesztési projektek eredményeit beépítjük az iskola napi működésébe.

Optimális feltételeket teremtünk a kommunikáció (anyanyelvi, idegen nyelvi, informatikai írástudás) elsajátításához és alkalmazásához az iskola életének különféle szinterein. A személyiség- és közösségfejlesztés területén a hangsúlyt a kulturális, erkölcsi, állampolgári, szakmai értékek tiszteletére, elfogadására, követésére helyezzük. Alapvetőnek tartjuk a diák–szülő–oktató hatékony együttműködésén alapuló nevelést.

A nevelés és oktatás folyamatában a pedagógiai és tanulói tevékenységnek egyaránt a tanuló személyiségfejlődését kezeljük kiemelt feladatként. Ezért a kompetenciák fejlesztésére helyezzük a hangsúlyt. Négy fontos terület és célrendszer nevezhető meg e folyamatban:

- a) kognitív kompetenciák (az értelem kiművelése)
- b) speciális kompetenciák (a szakmai képzés)
- c) személyes kompetenciák (az egészséges és kulturált életmódra nevelés)
- d) szociális kompetenciák (a segítő életmódra nevelés)

2. alapelv: A humánus tisztelete és védelme

Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink legyenek tisztában az alapvető erkölcsi értékekkel, hogy legyenek képesek önmagukat és környezetüket reálisan értékelni. Tudják elfogadni az őket ért bírálatot, ismerjék és gyakorolják a kulturált együttélés szabályait.

Az iskola tiszteletben tartja a szülők és a tanulók gondolati, lelkiismereti és vallásszabadsághoz való jogát, biztosítja tárgyilagos és többoldalú megismerését, de világnézeti kérdésekben nem foglal állást, semleges marad.

A tanulói személyiség fejlesztése terén kiemelkedően fontosnak tartjuk az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igényét, a saját sorsunk alakításáért való felelősségvállalás képességét, a nyitottságot az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.

Lehetőséget biztosítunk arra, hogy erősíthetjük a tanulóknak az olyan értékes tulajdonságokat, képességeket, mint az önismeret és önbecsülés, a konfliktuskezelés, a tolerancia, az empátia, az együttműködés, a kommunikáció, a kreativitás, a felelősségtudat önmagáért és társaiért. Egyre inkább szükségük van a társadalomban való eligazodás képességére, a kudarc tűrésére, hogy kellő intelligenciával alkalmazkodjanak a változásokhoz, a folyton változó világhoz. Meg kell szerezniük az önálló információszerzés és feldolgozás, az egész életen át tartó tanulás, a folytonos (olykor kényszerű) megújulás képességét (munkahely, szakmaváltás, külföldi munkavállalás élethelyzetei).

3. alapelv: Kollektív értékek tisztelete és védelme

Tanulóink legyenek büszkék nemzeti értékeinkre, magyarságukra. Jelentsen ez egészséges nemzeti önbecsülést és hazaszeretetet.

Legyen minden diák számára fontos a szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása; a nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése.

Járjon mindez együtt a hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tiszteletével, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartásával, a kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség- és közösség vállalással.

Egyúttal törekszünk a multikulturális értékek megismerésére, elfogadására és elfogadtatására, továbbá a demokratikus társadalmi értékek, az állampolgári jogok és kötelességek megismertetésére, aktív állampolgárságra való nevelésre.

4. alapelv: A belső átjárhatóság biztosítása

Az iskolai belső átjárhatóság megteremtésének a fő célja a pályakorrekció lehetőségének biztosítása és a lemorzsolódás csökkentése. Az iskolai folyamatok fejlesztésében arra törekszünk, hogy biztosítsuk az iskolán belüli, ill. az iskolatípusok közötti átjárhatóságot, lehetővé téve ezáltal az esetleges pályakorrekciót.

5. alapelv: Az esélyegyenlőség megteremtése

Arra törekszünk, hogy a különböző szociokulturális háttérrel rendelkező tanulóinkat azonos eséllyel készítsük fel az egész életen át tartó tanulásra.

Differenciált tanítási-tanulási módszerek alkalmazásával lehetővé tesszük valamennyi tanuló számára annak a tudásnak, azoknak a kompetenciáknak a megszerzését, amelyre egyénileg képes. A törvényi előírásoknak és az igényeknek megfelelően megszervezzük a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni és integrációs fejlesztését, képességük kibontakoztatását.

6. alapelv: A környezet és az egészséges élet értékei iránti felelősség

Arra törekszünk, hogy minden tevékenységünket hassa át a környezettudatosság és az egészséges életmódra nevelés.

A felnövekvő nemzedékeknek el kell sajátítaniuk a helyes életvitel kialakításának képességét, a betegségek megelőzésének módját. Ismerniük kell a szenvedélybetegségek egészségkárosító hatását.

7. alapelv: Piacképesség biztosítása

Beiskolázásunkat a partnereink igényeihez mérten folyamatosan alakítjuk. Arra törekszünk, hogy megfelelő vonzerőt biztosítsunk a tanulói utánpótlás érdekében, minél több tanuló válasszon az általunk kínált lehetőségekből.

A szakmai oktatás és képzés kialakításakor fontos alapelveknek tartjuk a rendszer rugalmasságát, az egymásra épülő képzési technikák alkalmazását, a munkaerőpiac igényeinek szem előtt tartását.

A munkaerőpiac igényeihez való alkalmazkodás legfőbb feltételeinek tekintjük:

- az idegen nyelvek kommunikáció szintű ismeretét, a szakmai idegen nyelvek magas szintű elsajátítását;
- az informatikai eszközök felhasználói szintű alkalmazását.

A szakember-utánpótlás biztosítása érdekében az erőforrások leghatékonyabb elosztásával a szakképzés intézményi szintű összehangolására törekszünk.

8. alapelv: Hatékony PR tevékenység

A város és a régió életében – iskolánk sokszínűségét, értékeit bemutatva – veszünk részt.

Partneri kapcsolatok folyamatos fejlesztésére törekszünk, a nevelés-oktatás folyamatában kiemelt figyelmet fordítunk a szülőkkel, a gyakorlati képzésben részt vevő szakmai és gazdálkodó szervezetekkel, az általános iskolákkal, a támogatóinkkal való kapcsolattartásra.

Rendszeresen kihasználjuk a pályázatok nyújtotta lehetőségeket, kiemelt figyelmet fordítunk az oktatás, a szakképzés modernizációjával kapcsolatos kezdeményezésekre.

Törekszünk nemzetközi kapcsolataink bővítésére.

1.2. Pedagógiai értékek

A nemzeti alaptantervben megfogalmazott alapvető köznevelési feladatok mentén a következő pedagógiai értékek közvetítése a célunk:

az iskola makro- és mikrokörnyezetével szoros szimbiózisban, folyamatosan és hatékonyan kommunikálva működik
az emberi méltóság tisztelete
az emberi élet tisztelete, az emberi élet védelme a biztonságos munkakörülmények megteremtésével mind a tanulók, mind az oktatók számára
értékálló, korszerű és használható tudás közvetítése
az élethosszig tartó tanulásra és a munka világában való sikeres beilleszkedésre nevelés
az egyénileg és társadalmilag hasznos, alkotó munka és kreativitás értéként történő közvetítése
az egyéni értékek kiemelt tisztelete és fejlesztése, az egyéni értékeket megtartó, azokat kooperáció útján magasabb szintre emelő csoporttevékenységek támogatása
az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítése
az egyetemes kultúra értékeinek ápolása

az idegen nyelvek ismerete, mint alapvető műveltségi érték megjelenése az intézmény képzési rendszerében
a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának megőrzése, tisztelete
a nemzeti és közösségi összetartozás, a hazafiság erősítése
az emberi jogok tisztelete
aktív és felelősségteljes állampolgárságra, hazafiságra nevelés
a Föld, az ember, a természet és a kultúra védelmét szolgáló nemzetközi egyezményekkel harmonizáló működés; a természeti, társadalmi, kulturális jelenségek, folyamatok értő befogadása, a társadalmi és környezeti fenntarthatóság aktív elősegítése mind szakmai, mind magánéleti területen
a másfajta értékrendeket, világnézetet vallók iránti tolerancia
a másság tiszteletben tartása
infokommunikáció szerepének erősítése a tanítási-tanulási folyamat minden szakaszában

Ezen értékek közvetítése a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök (anyanyelvi kommunikáció, idegen nyelvi kommunikáció, matematikai kompetencia, természettudományos és technikai kompetencia, digitális kompetencia, szociális és állampolgári kompetencia, kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia, esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség, a hatékony, önálló tanulás képessége) együttes fejlesztése.

1.3. A szakmai oktatás céljai

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

- Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.
- Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása.
- Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom,

kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.

- A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.
- A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása. A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség és közösségvállalás.
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Aktív állampolgárság - igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.
- A tanuló külföldön tudja közvetíteni nemzeti értékeinket, s legyen büszke magyarságára.
- A tanulásban a diákok találjanak örömet, legyen értéke a tudásnak.

1.4. Kiemelt feladataink

- A szakmai munkaközösségek intézményi együttműködések kialakítása, a jó gyakorlatok átadásának, a horizontális tanulásnak a megszervezése.
- A szakmai oktatás és képzés elméletének és gyakorlatának folyamatos fejlesztése a korszerű technikáknak és a munkaerő-piaci igényeknek megfelelően.
- Az alapkompenciák fejlesztése egységes elvek alapján.
- Alapvető vállalkozói kompetenciák fejlesztése, gazdálkodási-pénzügyi szemlélet formálása.
- A tanulási hátrányok csökkentése, ideértve a diszfunkcionális hátrányokat is.
- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációs képesség-kibontakoztató felkészítése.
- A tanulási technikák kialakítása, fejlesztése.
- A könyvtárhasználat, információkezelés megtanítása és rendszeres alkalmaztatása.
- Az elektronikus információáramlás tárgyi és személyi feltételeinek megteremtése az intézményközi együttműködés, az egységes gyakorlat kialakítása érdekében.

- Módszertani megújulás a korszerű tanítási-tanulási folyamatnak megfelelően, kiemelten a mérés-értékelés területén.
- Tervszerű, összehangolt beiskolázási tevékenység.
- A pályázatok folyamatos figyelése, pályázatiíró team létrehozása mindig az adott céloknak megfelelően.
- Lemorzsolódás csökkentése

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározandó tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés. Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola oktatói által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

1.5. A szakmai oktatás eszközei, eljárásai

Céljaink eléréséhez, kitűzött feladataink elvégzéséhez pedagógiai eszközeink, eljárásaink a tanórákon túl:

- együttműködünk a szülőkkel, diákokkal, társadalmi szervezetekkel, nevelési tanácsadóval, más intézményekkel,
- folytatjuk megkezdett hagyományőrző, hagyományteremtő tevékenységeinket,
- tanulóinkat saját képességeikhez, tehetségükhöz mérjük, nem akarjuk uniformizálni őket,
- az iskolába lépés pillanatától fogva igyekszünk nyomon követni a szociálisan hátrányos helyzetű, beilleszkedési viselkedési zavarokkal küzdő tanulóinkat, az érintett osztályfőnökkel együttműködve,
- munkatársaink, diákjaink által elért eredményeket mindenki számára megismerhetővé tesszük,
- mindenki számára hozzáférhetővé tesszük a számunkra fontos erkölcsi értékeket,
- egységesen érvényesítjük az iskola követelményeihez igazodó értékrendet; ennek során egységesen alkalmazzuk a jutalmazás büntetés elveit, formáit, ügyelve arra, hogy figyelembe vegyük tanulóink életkori sajátosságait,
- felzárkóztató programokat szervezünk tantárgyakhoz, tanórákhoz kapcsolódóan

- oktató munkánkban igyekszünk egyénre szabott feladatokkal, differenciált munkával segíteni a lemaradó, tanulási nehézségekkel küzdő tanulóinkat,
- igény szerint szakköröket szervezünk,
- lehetőségeink szerint csoportbontást is alkalmazunk a tanulás hatékonyságának növelése érdekében,
- saját és más iskolák tehetséges tanulói számára szervezünk helyi, regionális és országos versenyeket,
- színházlátogatási lehetőséget biztosítunk tanulóink, munkatársaink számára,
- tanulmányi kiránduláson és szakmai programok mellett is, kulturális programokat szervezünk,
- lehetőséget adunk végzős tanulóink számára felsőoktatási intézmények nyílt napjain való részvételre,
- részt veszünk tanulmányi versenyeken,
- személyes beszélgetésekkel, tanulói adatlapokkal mérjük partnereink elégedettségét, illetve igényeit,
- nagy hangsúlyt helyezünk az egészséges életmód elsajátítására,
- személyiségfejlesztő tréninget tartunk osztályfőnöki óra keretében, igény szerint tanórán kívüli foglalkozásokon,
- rendszeresen részt veszünk sportrendezvényeken, valamint helyt adunk ezeknek,
- végzős általános iskolás tanulók számára nyílt napokat szervezünk, ahol betekintést nyerhetnek a napi munkába,
- diákközgyűlést tartunk,
- a tanulók aktivizálása és motiválása érdekében a tanórai foglalkozások megszervezhetők a hagyományostól eltérő módon is, amire rendhagyó tanítási napok is alkalmasak.

2. *A személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok*

„Az önismeret a személyiség védelme” – Mérei Ferenc.

A serdülőkorú tanulók számára fontos önmaguk megtalálása. Csak kellő önismerete birtokában találja meg a tanuló az ideális és reális közötti optimális viszonyt. Az önismeret, az önértékelés

egyben alapja az önevelésnek. A reális önértékelés lehetővé teszi, hogy a tanulók képességeiknek, érdeklődésüknek megfelelően válasszanak az iskola által felkínált lehetőségek közül.

Az önértékelés realitása attól is függ, hogy számára mit tükröz vissza a felnőtt világ és ebben fontos az oktató szerepe. Az oktatói testület feladata, hogy – figyelembe véve a tanulók egyéni képességeit – a tanórákon, illetve a tanórákon kívül olyan módszereket, tevékenységi formákat alkalmazzon, amelyek lehetővé teszik a személyiség sokoldalú kibontakozását. Feladata továbbá, hogy olyan tanulási módszereket sajátíttasson el a tanulókkal, amelyek leginkább megfelelnek képességeiknek, egyéniségüknek.

A harmonikus személyiség kialakításához alapvető fontosságú az egészséges életmód feltételeinek megismertetése, a mindennapos testedzés igényének kialakítása.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok megvalósításának iskolai formái

A kötelező tanulási időn túl igénybe vehető iskolai szolgáltatások:

konzultáció a tanulási problémákról az iskola igazgatójával, igazgatóhelyetteseivel, az osztályfőnökkel, az oktatókkal, az iskolapszichológussal, szociális munkással, a diákmozgalmat segítő oktatókkal,

- felkészítés tanulmányi versenyre, egyéb, tanulóknak meghirdetett versenyekre,
- szakkör, önképzőkör, diákkör,
- tanulószobai foglalkozás,
- egyéni, öntevékeny könyvtár-, számítógép-, tornaterem-, kondicionáló-tornaterem és sportudvar-használat,
- speciális tanfolyamok (térítési díjért),
- tanulmányi, sport- és szabadidős kirándulások,
- önismereti foglalkozások.

A tanórán kívüli foglalkozásokat (szakkör, tehetséggondozás, differenciált felkészítés, tömegsport, versenyfelkészítés) minden tanév október 1-jétől szervezzük.

Szociális szolgáltatások:

- az iskola óráközi szünetekben étkezési lehetőséget biztosít: iskolai büfé üzemelésének lehetővé tételével;
- ebédelési lehetőséget biztosít
- egészségügyi szűrővizsgálatokat biztosít: az iskolaorvos és a fogorvos ellátásában.

2.1. Iskolai tevékenységek

Alapvető feladatunk, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlesszük. Feladataink:

- Erkölcsi nevelés
- Értelmi nevelés
- Emocionális nevelés
- Állampolgári nevelés
- Munkára nevelés
- Testi nevelés
- Közösségi nevelés
- Közösségi szolgálatra való felkészítés, koordinálás

Mára bizonyított az a tény, hogy a szabadidő szervezett, hasznos eltöltése nagymértékben hozzájárulhat az oktató-nevelő munka hatékonyabbá tételéhez. Az általános alpműveltséghez például a kulturális tájékozottság éppúgy hozzátartozik napjainkban, mint a tudásanyag elsajátítása. Művelődni, kulturálódni jó és érdemes, még ha ez sokszor csak felnőtt korban derül is ki.

A diákokat képessé kell tenni fizikai, szellemi- és társadalmi igényeik kielégítésére, képességeik minden irányú, szabad fejlesztésére nemcsak a tanulásban és a munkában, hanem a szabad időben, a közélet és a magánélet keretei között is. A tanórán kívüli nevelés jelentősége napjainkban nagyobb, mint korábban, egyenlő fontosságúvá válik a tanórán folyó nevelőmunkával.

„Az élet egyikünk számára sem könnyű, de nincs semmi baj, ha az embernek van kitartása, s főleg önbizalma. Hinnünk kell, hogy tehetségesek vagyunk valamiben, és azt a valamit bármi áron is el kell érniünk.” /Marie Curie/

A személyiségfejlesztés feladatainak megvalósítása

A tanítási órákon kiemelt tevékenységek, valamint a tanítási órán kívüli tevékenységek részletes leírását a „**3.4. A közösségfejlesztéssel, a szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok**” című pont tartalmazza.

3. *Az oktatók feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma és az osztályfőnök feladatai*

3.1. Az oktatók helyi intézményi feladatai

Az oktatók feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

Az oktatók legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, a KRÉTA naplóba, illetve az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- részvétel a felvételi, osztályozó, különbözeti, javító, pótló, érettségi és szakmai vizsgák, ágazati alapvizsgák lebonyolításában,
- dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- a tanulók kísérése a tanulmányi versenyekre,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális- és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel oktatói testületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken, pályázati tevékenységekben
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,

- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- ***osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.***

3.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnököt az igazgató javaslata alapján a főigazgató bízza meg, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Neveléssel kapcsolatos feladatok:

- Az iskola Szakmai Programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- A tanulók személyiségének alakítása:
 - különböző értékrendek megismertetése,
 - ebből fakadó nevelési problémák kezelése,
 - a társas készségek fejlesztése (a tanulók saját értékrendje kialakításának elősegítése, a felelősségtudat kialakítása, viselkedéskultúra fejlesztése, a demokratikus készségek kialakítása, a tolerancia fejlesztése).
- A közösségi élet kialakulásának elősegítése, az esetleges konfliktusok (oktató-diák között, osztályon belül) felismerése, azok megoldásának lehetőségei keresése.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását
- A tanulók otthoni körülményeinek megismerése.
- A tanulók egyéni problémáinak megismerése; gyermekvédelmi teendők ellátása.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére. Részt vesz az esetleges tanulói fegyelmi tárgyaláson.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Az állampolgári jogok tudatosítása:
 - társadalmi szabályok elsajátításának elősegítése,
 - a tanulók jogtudatának fejlesztése,
 - a tanulás megtanulása.
- Kirándulások és szabadidős programok szervezése, az ebben rejlő nevelési feladatok kihasználása – kultúrahasználat elsajátíttatása.
- Végrehajtja az igazgatói utasításokat.

Az iskola életéhez kötődő közvetítő feladatok:

- Az intézmény értékrendjének, elvárásainak közvetítése.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító oktatók munkáját.
- Rendszeres konzultáció az osztályban tanító oktatókkal.
- A tanulók érdekeinek képviselése.
- Közreműködik a vizsgákra való jelentkeztetésben.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.

Adminisztratív feladatok:

- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket:
- KRÉTA napló vezetése, ellenőrzése,
- hiányzások igazolása
- az ösztöndíjjal kapcsolatos adminisztratív teendők vezetése, kezelése, határidőre történő adatkezelés
- évközi, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása,
- bizonyítványok, anyakönyv, egyéb dokumentumok megírása.

Tanulást segítő feladatok:

- A tehetséges gyerekek differenciált fejlesztésének szervezése.
- A lemaradók felzárkóztatásának szervezése.
- A tanulók tanulmányi előmenetelének segítése.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

Tájékoztatási feladatok:

- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel, tájékoztatás a diákok iskolai előmeneteléről, az aktuális iskolai ügyekről.
- Szülői értekezletet tart.
- Kapcsolatot tart az osztály szülői közösséggel.

- Kapcsolatot tart a tanuló gyakorlati munkahelyével (gyakorlati oktatásért felelős igazgatóhelyetttessel közösen), kollégiummal.

4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

4.1. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Az iskola közreműködik a tanulók hátrányos helyzetének feltárásában, veszélyeztetettségének megelőzésében, illetve megszüntetésében. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős a tanuló anyagi veszélyeztetettsége esetén kezdeményezi, hogy a tanuló gondviselője kérelmezze a lakóhely szerint illetékes polgármesteri hivatalánál a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatásra való jogosultság megállapítását.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek:

- az étkezési támogatási igénylés továbbítása a SZMJV Polgármesteri Hivatalához,
- igény esetén kollégiumi elhelyezés megszervezése
- hátrányos helyzetűek számára kiírt pályázatokon való részvétel (pl. Útravaló, Apáczai ösztöndíj stb.)
- Apáczai ösztöndíj program: Az „Apáczai ösztöndíjprogram” című kiemelt projekt pályázat útján igényelhető támogatást biztosít a szakképző intézmények hátrányos helyzetű, jó tanulmányi eredményű tanulói számára.
- Útravaló: Az Útravaló-MACIKA Ösztöndíjprogram célja egyfelől a hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességének **elősegítése**, másrészt a természettudományos érdeklődésű tanulók **tehetséggondozása**.

Az Útravaló ösztöndíj két alprogrammal egészül ki, az Út a szakmához alprogram célja, a részt vevő szakképzésben résztvevő tanulók sikeres tanulmányainak elősegítése, tanulási nehézségeinek leküzdése.

Az Út az érettségihez alprogram célja a részt vevő tanulók támogatása a középiskola sikeres befejezése céljából.

- A hátrányos helyzetű gyermekek az intézménynek nyújtott anyagi segítség révén befogadóbb iskolai környezethez és az iskolai sikerességükhöz szükséges fejlesztésekhez juthatnak hozzá, a fejlesztéseket megvalósító oktatók a program keretében anyagi elismerésben részesülnek.

4.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A Kulturális és Innovációs Minisztérium a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal koordinációjában 2025. őszén is biztosítja az Esélyteremtési pályázat megvalósítását. Az Esélyteremtő Program keretében pályázati lehetőség nyílt a szakképzésben dolgozó oktatók számára, amelynek célja a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók felzárkóztatása. Az oktatók 2-5 kiválasztott diák számára tarthatnak egyéni foglalkozásokat, elősegítve ezzel a tanulmányi eredmények javulását és a kompetenciáik fejlesztését. A programot a KRÉTA Early School Leaving (ESL) előrejelző rendszere támogatja, ami a jegyek alapján folyamatosan nyomon követi a diákok teljesítményét, és figyeli a hiányzások számát. Amennyiben a tanuló teljesítménye elkezd romlani, rohamosan emelkedik az igazolatlan hiányzások száma, akkor a szülő és az osztályfőnök automatikus értesítést kap. Az esetleges problémák korai felismerésével még időben megakadályozható a diákok lemorzsolódása. Intézményünk harmadik évben vesz részt a programban és közel 100 diák teljesítményét sikerült javítani illetve segíteni oktatóink segítségével.

Intézményünk együttműködik az SZTE Javíts! pályázattal, ami szintén lehetőséget biztosít a diákoknak, a tanulmányi átlag javításával a fejlődésben és a sikeres tanulmányi eredményben.

A középiskolában jelentkező tanulási hátrányok, kudarcok többféle – szociális és mentális – hátrányra vezethetők vissza. Az általános iskolához képest igen nagy váltást jelent a középiskolába kerülés – mind tanulási, mind lelki szempontból. A tanulók különböző előképzettséggel, eltérő családi háttérrel, különböző (sokszor eredménytelen) tanulási módszerekkel rendelkeznek; ezek a tényezők külön-külön vagy együtt tanulási kudarcokhoz vezethetnek

Napjaink oktatója pályafutása során egyre több esetben találkozik tanulási nehézségekkel, tanulási zavarral küszködő diákokkal. Az általános pedagógiai elveket is figyelembe véve – mivel speciális, átlagostól eltérő adottságokkal, egy-egy tanuláshoz szükséges funkció gyengébb működésével vagy hiányával találjuk magunkat szemben – speciális pedagógiai módszerekhez kell folyamodnunk. Ezeket sem alkalmazhatjuk azonban izoláltan, hanem támaszkodnunk kell a szülőkre, az ifjúságvédelmi felelősre, esetleg a gyermekorvosra, a nevelési tanácsadó segítségére, együttműködésére is, mert csak így kaphatunk teljes képet a tanuló problémáiról és azok okairól.

Az erősségek tudatosítása, a gyengeségek pótlása, fejlesztése a célunk. Alapvető nevelési elv, hogy sem az ismeretek, sem a követelmények ne haladják meg az adott korban lévő tanuló pszichikai és fizikai adottságait, sajátosságait, fizikai és szellemi erejét, teljesítőképességét.

Nagyon fontos, hogy elfogadjuk, hogy biológiai, pszichológiai értelemben eltérő sajátosságokkal, adottságokkal, más-más személyiségjegyekkel rendelkeznek tanulóink.

A tehetségeseknek, a valamilyen területen kiemelkedő tanulóknak meg kell adnunk azt a lehetőséget, hogy az adott területen gyorsabban haladjanak, többet tanulhassanak. Az alulteljesítőknél pedig meg kell adni a felzárkózás lehetőségét annak érdekében, hogy el tudják sajátítani azt a tananyagot, amely az érettségi, szakmai vizsga követelményeinek teljesítéséhez szükséges.

Abban a kérdésben, hogy a tanuló tanulási nehézséggel küzd-e, a nevelési tanácsadó megkeresésére a szakértői és rehabilitációs bizottság dönt. Az okok feltárásában, esetleges kezelésében az iskola nevelői, az ifjúságvédelmi felelős és az iskolapszichológus is segítséget nyújthat. A kezdeti (általános iskolából hozott) tanulási-tudásbeli hátrányok kiszűrése és csökkentése, illetve a felsőbb évfolyamokon a tanulási kudarcok kezelése elsősorban az iskola feladata.

4.3. A közösségfejlesztéssel, a szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségi kapcsolatrendszer fejlődésének alapja mindig a közösen végzett tevékenység, amely mind minőségileg, mind mennyiségileg gazdagítható tanórán, iskolán kívüli színterekre kiterjesztve. A nevelő folyamatokon belül törekedni kell arra a lehetőségre, hogy a közérdekű, közösségi tevékenység egyre inkább önkéntes, önálló legyen, és a tanulói tevékenységet kísérni tudja a döntés funkciója is. Köztudott ugyanis, hogy a döntés felelőssége nagymértékben fejlesztheti a közösség tagjainak szociális érzékenységét, szemléletmódját.

Közösségfejlesztő feladatok:

- Az iskolai élet egyes területeihez kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása és ezek tudatos fejlesztése az életkori sajátosságok figyelembevételével.
- Önkormányzás képességének kialakítása, a demokrácia gyakorlása.
- Egyéni arculat, hagyomány kialakítása.
- Az Unió mozgástér lehetőségeinek megismertetése, a megszerzett tudás felhasználási lehetőségeinek bemutatása Unió keretében, pályázatírás gyakorlása.
- Felkészítés a társas kapcsolatokra: a csoportos, közösségi tevékenységek alkalmával ki kell alakítani a gyermekben a társai iránti érdeklődést, empátikus magatartást, toleranciát, vita- és kompromisszum-készséget, a másik ember felé történő nyitottságot és elfogadást. Tanuljon meg társaival együtt dolgozni és együtt szórakozni,

kikapcsolódni is. Szociális kompetencia-felelősség, konfliktuskezelő képesség kialakítása.

- A szülők még teljesebb bevonása, a szülői közösség aktívabb részvétele az iskola munkájában, életében. (Szabadidős tevékenységek, programok szervezésében segítségnyújtás, ötletek, javaslatok)
- Tömegkultúra és önművelés optimális viszonya, erre a lehetőségek megteremtése.
- Esztétikai nevelés: A tanulók legyenek fogékonyak az esztétikailag szépre, nyitottak az élménybefogadásra. (színház-, múzeum-, hangverseny-, kiállítás-látogatások). Az alkotni vágyás öröme és lehetősége motiválja őket, alakuljon ki önmagukkal és környezetükkel kapcsolatos esztétikai igényességük.

Mindezek megvalósításához a gyermek számára egy segítőkész, a lehetőségeket legoptimálisabban biztosító, szeretetteljes környezet kialakítása az elsődleges feladat.

Az 50 órás közösségi szolgálat a technikumi tanulóknál szintén a közösségépítést, ezzel együtt a személyiségfejlesztést is szolgálja.

A közösségfejlesztés feladatainak megvalósítása

Tanítási órákon:

- Motiválás
- Aktivizálás
- Differenciálás – minden egyes tanulóhoz megtalálni azt az utat, amely az aktív közreműködést váltja ki.

Tanítási órán kívüli tevékenységek:

- Hagyományőrző tevékenységek.
- Fontos feladat az iskola névadójának, Krúdy Gyula emlékének ápolása. Ezt szolgálja az évenkénti megemlékezés a Krúdy diáknapon.
- Közös programok kialakítása: tanulmányi, kulturális, sport, szabadidős programok, versenyek, pályázatok kiírása,
- Közös fórumok, rendezvények: KrúdyFeszt, Sikertúra, Középiskolák Börzéje, Karácsonyi ünnepség, Szalagavató bál, Krúdy-napok, internetes honlap szerkesztése.
- Versenyek, vetélkedők, bemutatók: A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik. A felkészítést a szakmai munkaközösségek vagy oktatók végzik.
- Egy tanítási napot igénybe vevő kirándulás (pl. Parlament, országos múzeumok, tárlatok, szakmai kiállítások, stb.): A részvétel önkéntes, szülői finanszírozással megvalósuló program.

- Határon kívüli kirándulások: pályázati forrásból és/vagy önköltséges alapon szervezhető.
- Múzeum, kiállítás, művészeti előadás diákoknak szervezett hangverseny, egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle csoportos programok. A részvétel önkéntes, a költségeket a szülőknek kell fedezniük.
- Iskolai könyvtár: A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti. A könyvtár az oktatók rendelkezésére is áll.
- Egyéb tanórán kívüli tevékenységek - igény és lehetőség szerint.
- Szaktanár által tartott felzárkóztatás- egyéni időpont egyeztetéssel
- Nyelvvizsgára felkészítés (általános, szakmai)
- Számítástechnika szakkör az érdeklődésnek megfelelő témákban számítógépes ismeretek bővítése, informatika érettségire felkészítés (délután 16 óráig az iskola biztosítja a számítástechnika termék használatát szabad foglalkozás keretében is rendszergazdai vagy oktatói felügyelet mellett).
- Tanulási tréning.
- Önismereti program.
- Érzékenyítő programok a Sólyom utcai általános iskolával és óvodával.

A tanórán kívüli foglalkozások meghirdetése adott tanév munkaprogramjához igazodik. (Írásban történő jelentkezés alapján, 12 fős minimum létszámkorlátok figyelembevételével.)

Diákönkormányzat

A Diákönkormányzat (DÖK) célja, feladata, hogy az intézmény diákjainak érdekében eljárjon, érdekeiket képviselje. Tevékenysége a tanulókat érintő bármely kérdésre kiterjed, ezért a DÖK részvétele az iskolai életben rendkívül jelentős. Szervezeti és Működési Szabályzat alapján, illetve a Szakképzési törvény 69.§-ban foglaltak alapján működik. Főként érdekképviselési, segítő és szervező feladatköröket lát el, szoros együttműködésben az oktatási asszisztenssel. A Szakmai Program erkölcsi-érzelmi-értelmi fejlesztéséhez is hozzájárul a következő módon:

Közösségépítés, -fejlesztés:

A DÖK tudatosan arra neveli a diákokat, hogy egy szerves, együtt gondolkodó és cselekvő közösség részei legyenek.

Eszközei:

- közös programok kialakítása: tanulmányi, kulturális, sport, szabadidős programok, versenyek, pályázatok kiírása,
- közös fórumok, rendezvények: Középiskolák Börzéje, (hagyományápolás, őrzés, teremtés), Karácsonyi ünnepség, Krúdy-nap, internetes honlap szerkesztése.

Cél: a közösség egyéni arculatának kialakítása, helyes magatartási, viselkedési formák kialakítása, önirányítás – önértékelés, vitakészség fejlesztése, más vélemények figyelembe vétele, tiszteletben tartása, tartalmasabb iskolai diákélet megszervezése.

5. *A sajátos nevelési igényű, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrálása*

A szakértői bizottságok szakértői véleményével rendelkező tanulók szakmai képzését általánosan érintő alapelvek, esélyteremtést szolgáló elemek az alábbiak:

- pályaalkalmasságuk figyelembevételével mellett, szabad iskolaválasztással, joguk van a képességeikhez mért szakmai felkészítéshez, szakképzés megszerzéséhez,
- joguk van a képzésbe való belépés idejének kiterjesztéséhez,
- az iskola - lehetőségeihez mérten - biztosítja az egyéni szükségleteknek megfelelő tárgyi és személyi feltételeket, módszereket, eljárásokat, képzési tartalmakat, tananyagokat, taneszközöket,
- az iskola biztosítja az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs és rehabilitációs ellátást, valamint a fejlesztő pedagógiai ellátást,
- a fejlesztést és rehabilitációt szolgáló egyéni fejlesztési tervet,
- a jogszabályokban meghatározott speciális vizsgafeltételeket.

A fejlesztő szemlélet célja esetükben, hogy a képzés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a minél teljesebb szakmai önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést.

A fejlesztés feladatai a diagnózis függvényében:

- fokozott egyéni bánásmód,
- a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása,
- a pozitív énkép és önértékelés kialakítása,
- a tanulás iránti motiváció és a kudarcűrő képesség növelése, sikerélmény biztosítása,
- a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése, speciális figyelem-tréning,
- az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése,
- feladatok idői struktúrájának megtervezése és kivitelezése,
- a kortársakra és a felnőtt közösségre irányuló rendezett társas kapcsolatok kialakítása,
- a társadalmi együttélés szabályainak követése és az önállóságra nevelés,
- team munka keretében oktatói, gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi együttműködés.

A sajátos nevelési igényű, illetve a halmozottan hátrányos és hátrányos helyzetű diákok egyeztetett időpontban segítségért fordulhatnak osztályfőnökhöz, oktatókhoz, illetve a vezetői

fogadóóra idején az igazgatóval, igazgatóhelyetteseivel konzultálhatnak a felmerült problémákról, egyénre szabott tanácsokat kaphatnak. Lehetőséget biztosítunk arra is, hogy a tanulók gondjaikkal az iskolában az ifjúságvédelemmel foglalkozó oktatóhoz fordulhassanak.

5.1. Egyéni tanulmányi rend

Egyéni tanulmányi rendet az igazgató engedélyezhet. Ha a szakértői bizottság szakértői véleményében egyéni tanulmányi rendet javasol, az igazgató az egyéni tanulmányi rendet köteles engedélyezni.

Az egyéni tanulmányi rend iránti kérelemben meg kell jelölni az egyéni tanulmányi rend keretében biztosítani kért kedvezmények körét, a tanulmányi kötelezettség teljesítésének tervezett módját és időpontját, az egyéni tanulmányi rend indoklását. A kérelemhez csatolni kell az egyéni tanulmányi rend indoklását alátámasztó bizonyítékokat.

A tanköteles tanuló esetében az engedélyhez a tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes gyámhatóság és család- és gyermekjóléti szolgálat véleményét ki kell kérni.

Egyéni tanulmányi rend legfeljebb két tanévre engedélyezhető.

Az egyéni tanulmányi rend keretében a tanuló a következő kedvezményekben részesíthető:

- a) részleges vagy teljes felmentés a közismereti oktatásban, illetve az ágazati alapoktatásban való részvétel alól,
- b) osztályozó vizsga letételének a tanéven belül egyéni időpontban történő engedélyezése,
- c) a tanulmányi követelményeknek a szakképző intézmény Szakmai programjában előírtaktól eltérő idejű vagy tartalmú teljesítése.

Ha a tanuló a tanulmányi kötelezettségének egyéni tanulmányi rendben tesz eleget, egyénileg készül fel. A kiskorú tanuló egyéni tanulmányi rendben történő felkészüléséről a kiskorú tanuló törvényes képviselője gondoskodik.

Az egyéni tanulmányi rendre adott engedély visszavonható, ha a tanulmányi kötelezettségek egyéni tanulmányi rendre vonatkozóan kiadott engedélyben meghatározottak szerinti teljesítése akadályokba ütközik.

5.2. A felzárkóztatás feladatai, lehetőségei

5.2.1 Tanulásszervezés

Az integráló osztályokban elkerülhetetlen a differenciálás, vagyis az osztályon belüli különböző szinteken, időleges és változó összetételben dolgozó csoportokban folyó munka. A differenciálás több területen is megnyilvánulhat: a tanulásszervezési folyamatban, a segítségadásban, a feladatok szintjén, a szociális keretek szintjén, a tanulási stílus szerint, a célok szintjén és az értékelésben.

5.2.2 A tanulási folyamat keretében általánosan alkalmazott módszerek

- Cselekvés- és tevékenység-központúság - Az ismeretek átadására mindig valamilyen tevékenység végzésekor, illetve tevékenység által kerül sor. Tehát az elmélet a tevékenység során realizálódik.
- Lépéseire bontott cselekvéssor - Apró lépésekre, algoritmusokra bontva tanítjuk meg a műveletet. Ahhoz, hogy ez automatikussá váljon, sok gyakorlás szükséges. Ehhez időt kell biztosítanunk. Az automatikussá vált lépést, mozzanatot csak ezután szintetizálhatjuk. A végeredmény egy tudatos, jól kivitelezett munkafolyamat.
- A diákokra szabott, adekvát feladatok - Minden gyermek önmaga képességstruktúrájának megfelelően kapja meg a feladatot mennyiségileg és minőségileg.
- A munka örömeinek megélésére való lehetőség biztosítása - nyugodt és biztonságos munkakörülményekkel, oldott légkörrel, a munka esztétikumára és higiéniájára szoktatással.
- A közvetlen valóság megtapasztalása, megfigyelése – a lényegkiemelés technikáinak gyakorlásával (vázlatírás, jegyzetelés, lényegkiemelés), a tudásrögzítési módszerek (látásos, hallásos, mozgásos, tapintásos, szaglász) kombinált vagy együttes alkalmazásával.
- Játékos gyakorlatok - A játékhelyzetek a felszabadult spontaneitást, az ötletközlési, önkifejezési, kapcsolatalakítási, helyzetmegoldási bátorságot és a lelkes részvételt támogatják.

5.2.3 A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók fejlesztő programja

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

Ilyen fejlődési zavarok a:

- diszlexia,
- diszortográfia,

- diszkalkulia,
- diszgráfia és diszpraxia, mint a motoros képességek fejlődési zavara, valamint ezek maradványtüneteinek fennállása,
- a fentiek együtt járása miatt a kevert specifikus tanulási zavarok,
- hiperaktivitás és figyelemzavar,
- a szocio-adaptív folyamatok zavarai, az érzelmi kontroll zavarai, önagresszió, mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartás-jellemzők.

A normalitás övezetébe tartozó értelmi összteljesítményük mellett megjelenő teljesítmény- és viselkedészavaraik a pszichikus képességek egyenetlen fejlődésének következtében alakulnak ki, és gyakran mutatnak az idegrendszeri folyamatok diszharmonikus szerveződéséből eredő együtt járást. Minthogy gyakran élnek át kudarchelyzetet, az iskolai teljesítményelvárások iránti közömbösség, elutasítás, illetve önértékelési zavarok, különböző jellegű beilleszkedési problémák alakulhatnak ki. Ezek a sajátosságok az életkor előrehaladásával a társadalmi beilleszkedés szempontjából fokozott veszélyeztetettséget idézhetnek elő.

Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének jelei a pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetében abban is megmutatkozik, hogy

- a tanulók általában fáradékonyabbak, a meteorológiai változásokra érzékenyebbek,
- az átlagnál nehezebben tűrhetnek zajokat, viselik el a várakozás, kivárás okozta feszültséget, aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak,
- gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, esetleg egyedüllétre, támasznyújtásra,
- fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat, valamint a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.

Módszertani elvek diszlexia esetén:

- Kiemelkedően fontos a szókincs bővítése.
- Az új fogalmak, szavak, kifejezések kimondatása a tanulóval gyakran, többféle helyzetben.
- Rövid szöszedetek készítése.
- Egy szövegrészlet elolvasása után, a tartalom más szavakkal történő összefoglalása, ezzel segítve a megértést.
- Instrukció elolvasása után következik a szöveg elolvasása, majd visszatérés az instrukcióra.
- Ha a tanuló nem érti meg a szóbeli vagy írásbeli instrukciót, akkor ismételten elmondjuk, elolvassuk, csak utána következik a segítségnyújtás.

- Az ismeretlen szavak, kifejezések megjelölése a szövegben, mert így nem csak azokat magyarázzuk, amiről azt feltételezzük, hogy ők nem ismerik a jelentését.
- Páros munka esetén a diák a kortárs kifejezésekkel, szófordulatokkal fog magyarázni, mely szintén segíti a megértést.
- A szimbólumok, képek segítik a tanulót az írott instrukciók megértésében.
- Azoknak a diszlexiás tanulónak, akiknek az olvasástechnikája jelentősen elmaradó (nem képesek folyamatos olvasásra, gyakran javítják önmaguk, nagyon lassú tempóban olvasnak) segítséget jelent, ha a tananyagból rövid, egyszerűen megfogalmazott mondatokkal kivonat, vázlat készül.
- Olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával.
- Összefüggő szöveg olvasásához használhat sorvezetőt, könyvjelzőt, vonalzót.
- A tanulást támogatják a grafikus szervezők, mint például táblázatok, gondolattérképek, ábrák.
- A diszlexiás tanulók figyelme fáradékonyabb. Feladatváltásokkal, játékos feladatok közbeiktatásával a figyelem terjedelme növelhető.
- A diszlexiás tanulók rövid távú emlékezete, munkamemóriája gyakran gyengébb. Memorizálás helyett összefüggések tanítása.
- Az idői tájékozódás zavarával küzdőknek segítség a napi, heti és havi tennivalóról, feladatokról táblázat vezetése.
- Az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel történik.
- A számítógépes feladatok megoldása során egyes tanulónak segítséget jelenthet, ha egér lelassításával növeljük a feldolgozási időt.

Módszertani elvek diszgráfia és diszortográfia esetén:

- Az írászavarral küzdő tanulók eszközfogása görcsös, esetenként szabálytalan. Hosszabb terjedelmű írásművek készítésekor pihenési lehetőség biztosítása.
- Amennyiben a tanuló írásképe nehezen olvasható, lehetővé tesszük, hogy számítógépen készítse el feladatát. Ha ez eszköz híján nem megvalósítható, feladatai értelmezéséhez szóbeli kiegészítés lehetőségét biztosítjuk.
- Kiemelten fontos a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség fejlesztése.
- A rövidtávú emlékezet fejlesztése, összefüggések tanításával.
- A diszgrafiás tanulók írásbeli kifejezőkészsége gyakran alacsonyabb szintű, a fogalmazások elkészítése ezért rendkívüli erőfeszítést igényel tőlük. A fogalmazások értékelése ezt tekintetbe véve történik.

- A leírandókat szóban megfogalmaztatjuk, aztán íratjuk le.
- A helyesírási készségek kialakítása lassabb ütemű és több begyakorlást igényel.
- A helyesírási hibákat azonnal javítsuk. Ha a tanuló maga veszi észre a hibát, ő maga javít. Elmondhatjuk a vonatkozó helyesírási szabályt.

Módszertani elvek diszkalkulia esetén:

- Lassabb haladási tempó.
- Változatos gyakorlás és tartós segítségnyújtás.
- A konkrét szintekről kis lépésekben haladunk az absztrakcióval végezhető műveleti szint felé.
- A vizuális-téri képességrendszer fejlesztése.
- A matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása.
- A sorozatalkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése.
- A segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése.
- A manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés.
- A fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása.
- Az önértékelés fejlesztése, sikerélmény biztosítása.

Módszertani elvek hiperaktivitás és figyelemzavar esetén:

- Tevékenység-központú pedagógiai környezet.
- Kooperatív technikák alkalmazása.
- Lehetőség szerint a tanuló első padsorba ültetése, a tanári asztalhoz közel, a zajforrásoktól távol, látóterében csak a szükséges anyagok elhelyezése.
- Előre megbeszélte napirend, változás esetén a tanuló előre figyelmeztetése.
- Egyértelmű és rövid szabályok gyakori ismertetése, következetes betartatása, konkrét következményekkel való összekapcsolása. Tevékenységváltáskor a szabályok újbóli elismertetése. Szükség esetén a szabályok vizuális megjelenítése.
- A tananyag több szempontú szemléltetése, megközelítése, a tanórán a feladatok változatosságának és újszerűségének biztosítása.
- A hosszabb feladatok apróbb lépésekre bontása. A lépések között szükség esetén rövid szünet tartása (pl. pár percig csukja be a szemét és hajtsa a fejét az asztalra vagy csendben álljon fel a helyén és mozgassa meg kezét és lábát, törölje le a táblát, hegyezze meg a ceruzáját).

- A feladatok nehézségi fokának a tanuló egyéni szintjéhez igazítása, a frusztráció illetve az unalom elkerülése érdekében.
- A feladatok teljesítésekor lehetőleg azonnali visszajelzés, megerősítés.
- Saját ütemhez igazodó időhatárok a feladatvégzés közben.
- Önálló feladatmegoldás csak akkor, ha az oktatónak lehetősége van a passzív odafigyelésre.
- Kortárskapcsolatok kialakításának támogatása.

Módszertani elvek szorongó tanuló esetén:

- Segítjük a beilleszkedését.
- Növeljük az önbizalmát.
- Bátorítjuk, dicsérjük próbálkozásait.
- A változásokat megbeszéljük vele. Fontos a következetesség és kiszámíthatóság.
- Az erősségeire építünk.
- Kevesebb feladat adása, hogy ezzel is csökkentsük a stresszt.
- Osztály előtti szóbeli feleltetés mellőzése.
- Osztály előtti megszégyenítés, számonkérés mellőzése.
- Lehetőség szerint együttműködés a családdal.

Módszertani elvek magatartási problémák, agresszió esetén:

- Resztoratív szemlélet, kommunikáció és eljárások alkalmazása.
- Helyreállító kérdések használata (Mi történt? Kit érintett? Mi kellene, hogy a dolgok rendbe jöjjenek?).
- Proaktív körök (beszélgető körök) az osztályfőnöki órákon.
- Pszichológus bevonásával viselkedésváltoztató módszerek alkalmazása.
- Komolyabb probléma esetén szoros együttműködés a családdal és más szakemberekkel.

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók oktatásához szükséges tárgyi feltételek:

- tananyagok könnyen érthető formában.

Az oktatásukhoz szükséges személyi feltételek:

- fejlesztésükhöz gyógypedagógus, terápiás és gyógyszeres kezelésükhöz pszichológus, pszichiáter.

5.2.4 A hallássérült tanulók fejlesztő programja

Módszertani elvek a hallássérültek tanítása során:

- Állandó vizuális megerősítés: ppt, táblakép, tankönyv, nyomtatott tananyag, vázlat, feladatlap, szemléltető ábra.
- Jól látható szájról olvasási kép. Ehhez:
 - megfelelő világítás,
 - a beszélő arca ne legyen árnyékban,
 - a tanuló szemébe ne süssön a nap,
 - a hallássérült tanuló elől ül, hogy jól lássa a tanárok arcát és a táblaképet.
- Amíg a táblára írunk, nem beszélünk.
- Amíg beszélünk, egy helyben állunk, hogy ne nehezítsük a szájról olvasást.
- Ellenőrizzük, hogy figyel-e, mielőtt elkezdünk beszélni.
- Amikor szöveget olvasunk fel, ne takarjuk el az arcunk, és igyekezzünk szemmagasságba kerülni.
- Hallókészülék esetén az optimális távolság a „társalgási távolság”, ami 1-2 méter között van.
- Próbáljuk csökkenteni az osztály zajszintjét. A hallássérült mellé csendesebb tanulót ültetünk.
- Engedjük, hogy az órán a beszélő társaik felé forduljanak, hogy tudjanak szájról olvasni.
- Átlagos vagy kicsit lassabb tempóban beszélünk, a szájmozgás eltúlzása nélkül!
- Nem kiabálunk és nem suttogunk.
- Grammatikai, szókinszbeli és helyesírási hibák mindig lesznek. Fölöslegesen nem frusztráljuk őket és magunkat az állandó javítgatással.
- Ha elsötétített teremben dolgozunk, ügyelünk a nehézségeikre (nincs szájkép).
- Magnószalag, tv, film narráció problémás, mi „mondjuk alá” a szöveget.
- Új téma megkezdésekor felírjuk a címet és a kulcsszavakat.
- A párbeszédes helyzeteket összefoglaljuk.
- Vázlatot közösen készítünk.
- Tudjuk, hogy a diktálás, jegyzetelés problémás, mert nem tud egyszerre írni és szájról olvasni.

Az oktatásukhoz szükséges tárgyi feltételek:

- SMS fogadására és küldésére alkalmas telefon: a képző intézmények titkárságán, és az oktatóknak az egyenlő esélyű hozzáféréshez, az információkéréshez, az informáláshoz,
- tananyagok könnyen érthető formában.

Az oktatásukhoz szükséges személyi feltételek:

- fejlesztésükhöz szurdopedagógus,
- siket emberek vizsgáztatásának teljes idejére jeltolmács.

5.2.5 A mozgássérült tanulók fejlesztő programja

Az iskola nem akadálymentesített, ezért enyhébb mozgássérüléssel élő tanulókat fogad az intézmény. Olyanokat, akik a tanult szakmák pályaalakmassági követelményeinek is megfelelnek.

Módszertani alapelvek mozgássérült tanulók esetén:

- A mozgásszervi diagnózistól és mozgásállapottól, az aktuális fejlettségi szinttől, valamint a személyiségtől függő fejlesztési technikák, módszerek, eszközök alkalmazásával a lehető legmagasabb szintű önállóság kialakítására törekszünk.
- Kiemelt feladat a mozgásnevelés, amely ötvözi a sérült tartási és mozgási funkciók helyreállítását célzó, a gyógyító és a motoros képességek fejlesztését szolgáló pedagógiai eljárásokat.

A mozgásnevelés feladatait a tanuló mozgásszervi diagnózisa - annak végleges, javuló vagy romló volta -, továbbá a mozgásállapot súlyossága és klinikai tünetei, akadályozottságának mértéke és formája határozzák meg.

- A mozgáskorlátozottság gyakori velejárója a beszélt és írott nyelv zavara, így kiemelt feladat a beszéd- és kommunikációfejlesztés, esetleg a technikai eszközökkel támogatott írásbeli kommunikáció kialakítása.
- A mozgáskorlátozottság gyakori velejárója a kognitív funkciók és egyéb pszichés funkciók zavara. Fejlesztésük a korábban már vázolt elvek mentén folyik.
- A mozgáskorlátozott tanuló egyedi sajátosságainak megfelelően a követelmények, a számonkérés, értékelés egyéni fejlettségi szinthez történő igazítása, adaptálása történik.
- A mozgáskorlátozottság együtt járhat egyfajta fizikai függés kialakulásával, amely megnövelheti a deviáns csoportokhoz való sodródás kockázatát, fokozhatja az áldozattá válás esélyét, így a nevelés-oktatás során a prevenciós munka, illetve a már kialakult helyzetek kezelése fontos feladatunk.

Az oktatásukhoz szükséges tárgyi feltételek:

- ergonómiailag megfelelő bútorzat (igény szerint állítható asztalok, székek),
- speciális informatikai eszközök (pl. golyós egér),

Az oktatásukhoz szükséges személyi feltételek:

- fejlesztésükhöz szomatopedagógus,
- szükség esetén a képzés ideje alatt személyi segítő a közlekedés segítésére.

5.2.6 Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók fejlesztő programja

Módszertani alapelvek autizmus spektrum zavar esetén:

- Többletidő, illetve kevesebb feladat biztosítása.
- A feladatra, tevékenységre, számonkérésre rendelkezésre álló időt – konkrétan, érthető formában – előre jelezzük a tanuló számára.
- A feladatlapok szükségtelen illusztrációk, sorminták, díszítő keretek, vagy más felesleges elemek nélkül készülnek.
- A feladatlapokon az egyes különálló feladatok átláthatók, egyértelműen elkülönítettek, ezzel segítve a tanuló tájékozódását.
- Összetett feladatok esetén készülhet egy rövid „sorvezető”, mely segíti a tanulót a feladat kisebb lépésekre bontásában (pl.: matematikai szöveges feladatnál: 1. adatgyűjtés / 2. összetartozó adatok elemzése / 3. műveletválasztás / 4. becslés / 5. számítás / 6. ellenőrzés / 7. válasz / 8. összehasonlítás).
- A tanuló felé intézett kérdések, instrukciók egyértelműek, konkrétak és pontosak.
- Autista tanulóknál kerüljük a többértelmű, ironikus kifejezéseket, szóhasználatot, mondanivalónk legyen szó szerint értelmezhető.
- Önálló szövegfeldolgozáshoz, jegyzeteléshez készülhet a tanuló számára rövid emlékeztető. Meghatározhatjuk számára a fontosabb vázlatpontokat/ szempontokat, melyre figyelnie kell, ezzel segíthetjük lényegkiemelését (pl.: történelmi személy élete; uralkodása; családja; törvényei; intézkedései; csatái; hódításai; kritikája; hatása; követői).
- Számonkérésnél – lehetőség szerint – ugyanezek a szempontok szerint adhat számot tudásáról.
- A feladatlapok utasításait vizuálisan is megerősíthetjük a tanuló által kedvelt, ismert piktogramokkal, ábrákkal.
- A szociális tartalmakra épülő feladatokat megelőzi a tanulóval való közös értelmezés (pl.: szerepjáték, szituációs játékok idegen nyelv / irodalom / történelem tantárgyak egyes anyagrészeiben).
- Elvárásaink, szempontjaink mindig egyértelműek, világosak, és a tanuló számára teljesíthetőek.
- A tanulóval szemben támasztott elvárásainkat nem változtatjuk meg feladat, tevékenység közben.

- Amennyiben nehézséget okoz a tanulónak a szabadidő vagy szünet aktív eltöltése, javasolhatunk számára elfogadható tevékenységet.
- A kiscsoportos, páros feladatok során egyértelműen kijelöljük a résztvevők feladatát, szerepét, melyet kártyákkal, kitűzőkkel is szemléltethetünk (pl.: jegyzetelő, időmérő, felolvasó, beszámoló).
- A feladatok mennyiségét és sorrendjét előre jelezzük a tanuló felé.
- Egyszerűsítjük az önállóan feldolgozandó tananyagrészeket (nem a lényegi tartalmában, hanem terjedelmében, stílusában, nyelvezetében és tagoltságában).

Az oktatásukhoz szükséges tárgyi feltételek:

- tananyagok könnyen érthető formában.

Az oktatásukhoz szükséges személyi feltételek:

- fejlesztésükhöz gyógypedagógus.

5.3. Beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel összefüggő pedagógiai tevékenység

Az iskola Kereskedelem, Turizmus-vendéglátás ágazatban képez szakembereket, akik munkájuk során emberekkel bánnak, ezért határozott munka- és magatartásnormákat állít diákjai elé, hogy ők a későbbiekben a társadalmi elvárásoknak megfeleljenek. A tanulóközösség néhány százaléka azonban nehezen alkalmazkodik az iskola szabályaihoz, követelményeihez. Az általános iskola elvégzése után sok diák nem csupán új iskolába, új osztályközösségbe kerül, hanem új településre is – „a városba” –, amely nagy változást jelent életében. Elszakadni a biztonságot nyújtó családi fészektől törést okozhat egy serdülő életében, amelyet nyíltan a kortárscsoportban el nem ismerhet, ezért viselkedésével kompenzál.

Az oktatói kar közös feladata, hogy az adott esetekben feltérképezze a beilleszkedési problémák jellegét:

- az új közösség, amelyet nem érez a diák szilárd alapnak, hogy elinduljon és visszatérjen oda nap mint nap,
- magas tantárgyi követelmények,
- a család hiánya, rossz szociális háttér,
- valamilyen apró látható vagy láthatatlan fogyatékoság, komplexusok, stb.

Az oktatók csakis nagy odafigyeléssel, türelemmel léphetnek fel eredményesen.

Lehetőségek:

- oktatói korrepetálás, felzárkóztatás,
- beszélgetések: négy szemközt, csoportosan,
- egyéni tanrend biztosítása a törvényi lehetőségeken belül,
- a tanuló mentesítése egyes tantárgyakból, a képzés alapozó szakaszában,
- a technikus osztályokból szakképző iskolába történő átirányítás,
- mozi- és színházlátogatás, hangverseny, kiállítások látogatása,
- rendhagyó órák szervezése (pl. Vadaspark, Fűvészkert stb.),
- ***sportprogramok, kirándulások szervezése.***

A viselkedési és magatartásbeli problémák biológiai és pszichológiai okokra vezethetők vissza. A problémák és zavarok rendkívül széles skálán nyilvánulhatnak meg. Jellemző, hogy a nehézségekkel küzdő diák a tanulásban is alulteljesít. Ha időben érkezik a segítség, a folyamat megállítható, a tünetek megszüntethetők.

Eszközei:

- személyes foglalkozás, egyéni példamutatás, az oktatók személyisége
- a szülőkkel jó kapcsolat kialakítása: fogadóóra, szülői értekezlet, szülői nap (nyílt nap),
- szakember, pszichológus bevonása ill. felkérése önismereti tréningek vezetésére,
- a diák irányítása valamely sport- vagy művészeti területre, ahol sikerélményt szerezhet,
- ***A nehézségek leküzdésére irányuló pedagógiai tevékenységben nélkülözhetetlen az információáramlás oktatók-oktatók és oktató-szülő között. Az oktató viselkedésével, türelmes odafigyelésével értesse meg, hogy segíteni akar, és van értelme összefogni vele.***

5.4. Az iskolai erőszak megelőzése és kezelése

Célkitűzések	Eszközök	Ellenőrzés
a deviáns magatartást tanúsító tanulók kiemelt figyelemmel követése	erősíteni kell a kooperatív oktatási módszereket a közösségi élethelyzetek növelése céljából, kapcsolatfelvétel a szülőkkel	vezetőség

Célkitűzések	Eszközök	Ellenőrzés
kritikus helyzetek kezelése, feldolgozásának fontossága	nevelési funkció erősítése, együttműködés erősítése a gyermekjóléti szolgálattal, erősíteni kell a gyermek-és ifjúságvédelmi felelős munkáját, kapcsolatfelvétel a szülőkkel	iskolapszichológus
kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek használata	drogprevenciós, bűnmegelőzési előadások, kortárssegítő csoportok működtetése, védőnői foglalkozások, tanmenetek	munkaközösségek
az iskolai házirendben és a Szakmai programban foglalt követelmények következetes számonkérése	magatartási szabályok folyamatos felülvizsgálata	munkaközösségek
mentálhigiéné, testi-lelki egészség gondozása, a pszichésen terhelt tanulók felismerése, szakszerű ellátása	iskolapszichológus tevékenységének erősítése	vezetőség
kudarcélmények csökkentése, tanulói önbecsülés és tanulói motiváció erősítése	sokrétű, tanórán kívüli iskolai programok szervezése, feszültség-, stresszoldó pedagógiai módszerek alkalmazása, tehetséggondozó tanulmányi versenyek, osztályfőnöki tanmenetek	óralátogatások
konfliktuskezelő, konfliktusfeloldó technikák elsajátítása	oktató továbbképzések	vezetőség

A fenti esetekben pedagógiai munkánk során szükségünk van az alábbi szakemberek segítségére:

- iskolapszichológus,
- védőnő,
- fejlesztőpedagógus,
- gyógypedagógus,
- mentálhigiénés továbbképzést végzett kollégák.

5.5. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

Fontos hangsúlyozni a megelőzést is, mai rohanó világunkban tudatosan kell foglalkoznunk vele. Figyelmet kell fordítanunk gyermekeink képességeinek fejlesztésére és arra, hogy minél változatosabb ingerek ériék őket. Feladatunk nemcsak a hátrányos helyzetű tanulók szintre hozatala, hanem a tehetség kibontakoztatása is. Arra is lehetőséget kell adnunk, hogy kiderüljön: egy-egy gyereknek milyen speciális készségei vannak, amelyekről eddig esetleg ő maga sem tudott.

Alkalmazott módszerek:

- csoportmunka alkalmazása,
- a tanulók váljanak a tananyag feldolgozásának aktív részeseivé (konstruktív módszerek alkalmazása),
- önálló feladatok elvégzésével fejleszthetjük az önirányítás és önszervezés képességét,
- versenyeken való részvétel,
- diák vállalkozások létrehozása, működtetése iskolai programokhoz kapcsolódóan,
- táborokban, csereprogramokon, konferenciákon való részvétellel nemzetközi és hazai kapcsolatok kialakítását segíthetjük elő,
- külföldi gyakorlatokon történő helytállás, csereprogramokban való közreműködés,
- ünnepélyek szervezésébe való bevonás, szervezés, szereplés, rendezvényeken, bemutatókon való részvétel,
- pályázatokon való részvétel (segíthetjük a tanulók véleményalkotását, hozzájárulhatunk alkotó-, kommunikációs készségük fejlődéséhez),
- tanulók érdeklődése alapján szerveződő szakkörök biztosítása,

- nyelvvizsgára, felvételigre való felkészítés.

5.6. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A gyermek- és ifjúságvédelem az egész oktatói testület feladata. A munka koordinálását a gyermek- és ifjúságvédelemért felelős szociális segítő végzi az iskolapszichológussal és a védőnővel együtt. Ez a tevékenység szolgálja a veszélyeztetettség megelőzését, a halmozottan hátrányos és hátrányos helyzetű tanulók iskolai előrehaladásának fokozott figyelemmel kísérését, továbbá jelenti a veszélyeztetett vagy hátrányos helyzetet megszüntetni szándékozó tevékenységek összehangolását.

5.7. A tanulókkal kapcsolatos feladatok

- a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulók nyilvántartásba vétele
- az osztályfőnökök tájékoztatása és segítése a problémás esetek felismerésében és megoldásában
- mentálhigiénés programok bevezetésének szorgalmazása: iskola orvossal, védőnővel, iskolai pszichológussal való szoros kapcsolattartás és együttműködés
- szociális ellátások számbavétele (törvények, helyi rendeletek ismerete, szükséges segélykérő lapok beszerzése)
- tanácsadás a tanulóknak, segítő beszélgetés egyéni vagy csoportos formában
- külső szakemberek bevonása a gyermek érdekében (pl. családgondozó, pártfogó, pszichológus stb.)
- javaslattétel a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulók iskolai eszközökkel való támogatására (tanulószober, tanszersegély, ingyenes étkeztetés, tankönyvtámogatás, kollégiumi elhelyezés), az oktatói testület figyelmének felhívása a beilleszkedést akadályozó iskolai ártalmakra
- ***hátrányos megkülönböztetés gyanúja esetén fokozott figyelemmel kell eljárni, és segíteni kell a tanulót a probléma humánus megoldásában***

5.8. A szülők körében végzett feladatok

- együttműködés, tájékoztatás, szemléletformálás
- szülői támogatás megnyerése
- családok aktív bevonása az iskolai programokba, programok szervezésébe
- családlátogatás, környezettanulmány készítése

- személyes beszélgetés (fogadóórán, megbeszélte időpontban)
- a szülői közösség tájékoztatása a gyermekvédelmi tevékenységről
- *szülői értekezleteken, fórumokon való aktív részvétel*

5.9. Az oktatói közösségben végzett feladatok

- helyi Szakmai program elkészítésében való részvétel, a környezeti és egészségnevelési program koordinálása, a drogstratégia és a drogellenes program(ok) feladatainak népszerűsítése
- az osztályfőnök segítése (információnyújtás, előadás szervezése, témajavaslat az osztályfőnöki órákra, azok megtartása, programajánlat stb.)
- oktatók személyes példamutatása

5.10. Önálló feladatok

- pályázatok írása, együttműködés közös pályázatok megírásában
- külső intézményekkel való kapcsolattartás (rendőrség bűnmegelőzési osztálya, drogambulancia, mentálhigiénés szakmai szervezetek, Gyermeksors Alapítvány)
- szakemberekkel való kapcsolattartás (védőnők, mentálhigiénés szakemberek, nevelési tanácsadó, Család- és Gyermekjóléti Központ)

6. *A tanulóknak a szakképző intézményi döntési folyamataiban való részvételi joga gyakorlásának rendje*

A legfontosabb döntések meghozatalára a jogszabályokban meghatározott esetekben az oktatói testület jogosult. Egyéb döntések a vezető jogköre. Azokban az ügyekben, amelyek az iskola tanulóinak jelentős részét érintik a döntési folyamatban lehetőségét biztosítunk a diákság véleményezési és/vagy javaslattevő jogának gyakorlására. Ennek szervezeti formáját az iskolában működő diákönkormányzat keretei adják, a diákönkormányzat SZMSZ-e szerint.

7. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, az oktató és a szakképző intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

7.1. Kapcsolattartás a szülőkkel

A szülő, mint az iskola életének résztvevője, a folyamat segítője és szereplője számára az iskola biztosítja a törvényben előírt jogainak és kötelezettségeinek gyakorlását.

Szülői értekezlet

Az iskola évente két szülői értekezletet tart (szeptember-február hónap). Rendkívüli esetben a tanulók, a szülők vagy az oktatók kezdeményezésére is összehívható. A 9. évfolyam szüleinek a tanév kezdetekor, szeptemberben összevont szülői értekezletet tartunk.

Fogadóóra

Személyes megbeszélés a szülő vagy az oktató kezdeményezésére.

Iskolai szinten, évente legalább 2 alkalommal szervezhető, a szülői értekezletek előtt lehetőséget biztosítunk a szülőknek a szaktanárokkal történő konzultációra.

Tájékoztatás

Az oktató és az iskola, valamint a szülő kölcsönösen kötelesek tájékoztatni egymást a tanulóval kapcsolatos kérdésekről. A tájékoztatás, kapcsolattartás hivatalos eszköze a digitális napló (KRÉTA), amelyet a tanuló és a gondviselő köteles folyamatosan figyelemmel kísérni, mivel itt naprakész információkat kaphatnak a tanuló előmeneteléről, hiányzásairól és az iskolával kapcsolatos egyéb tudnivalókról.

Az oktató a rábízott titkot megoszthatja a szülővel, ha úgy véli, hogy ebből a gyermeknek nem származhat kára.

A hatályos jogszabályok előírása szerint a szülőket a megelőző tanév végén tájékoztatjuk azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről és más felszerelésekről (pl. munkaruha), amelyekre a következő tanévben a nevelő és oktató munkához szükség lesz.

A tájékoztatás hatékony eszköze az iskola honlapja is.

A szülői jogok egyéb gyakorlási lehetőségei:

- nyitott iskolanap a pályaválasztás, iskolaválasztás lehetőségének biztosítására (8. osztályos tanulók szülei)
- főiskolák, egyetemek tájékoztatóin való részvétel (12, 13. évfolyamos tanulók szülei)
- kérdőíves felmérés az iskolában folyó nevelő-oktató munkáról, a felmerülő igényekről
- tanórán kívüli, speciális foglalkozások, tanfolyamok indítása kérésre, javaslatra
- a szülői továbbképzés lehetőségeinek biztosítása igény szerint (pl. drogreprevenció)

Az iskola kérheti a szülők segítségét társadalmi munkák, rendezvények, kirándulások szervezésében, előadások, foglalkozások megtartásában (pl.: iskolanapok), támogatásában.

7.2. A tanulókkal való kapcsolattartás formái

A tanulókkal elsődlegesen tanórákon, óráközi szünetekben, tanítási órák előtt és után, a személyiség- és közösségformálással kapcsolatos eseményeken, programokon, a rendszeres diákönkormányzati üléseken és a diákközgyűlésen tartjuk a kapcsolatot.

Mindemellett a KRÉTA, mint hivatalos kapcsolattartásra hivatott rendszer. Minden diák rendelkezik Név@krudy-szeged.hu mail címmel, amely egy személyes fiók használatára jogosítja a diákot. A fiókon keresztül érheti el a CLASSROOM felületet, amely szintén egy zárt tér, ahol lehetőség van a szaktanárral történő kapcsolatfelvételre.

7.3. A kapcsolattartás külső partnerekkel

A tanulókra vonatkozóan az alábbi szervezetekkel tartunk folyamatos kapcsolatot személyesen fórumok formájában, valamint elektronikus formában:

- Fenntartó és irányító szervek,
- Duális partnerek,
- Duális oktatók,
- Iskola-egészségügyi ellátást biztosító szervezetek,
- Pedagógiai szakmai szolgálat intézményei,
- Civil szervezetek (közösségi szolgálat),
- Családsegítők,
- Csongrád-Csanádi Kereskedelmi és Iparkamara,
- Kulturális szervezetek,
- Hazai és nemzetközi szakmai szervezetek,
- Külföldi partneriskolák.

8. A tanulmányok alatti vizsga szabályai, valamint a szóbeli felvételi vizsga követelményei

8.1. A tanulmányok alatti vizsga szabályai

A tanulmányok alatti vizsgák (osztályozó-, különbözeti, javító és pótló vizsga) szabályait a 12/2020. (II. 7.), a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló Korm. rendelet 182-189. §-a alapján állapítottuk meg.

Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni.

A vizsgabizottság tagja:

- elnök
- legalább két olyan oktató, aki jogosult az adott tantárgy tanítására

Az elnököt és a tagokat az intézmény vezetője bízza meg.

Az elnök felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, ennek keretében:

- meggyőződik arról, hogy a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, és teljesítette vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,
- vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,
- átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,
- a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.

A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az iskola igazgatója és pedagógiai igazgatóhelyettese készíti elő, ennek keretében

- felelősek a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért,
- döntenek minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,
- írásban kiadják az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodnak a helyettesítésről,
- ellenőrzik a vizsgáztatás rendjének megtartását,
- minden szükséges intézkedést megtesznek annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.

Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató oktató úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák, és ne segíthessék.

A vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke a vizsgáztató oktatók jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételeket. A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható.

Az írásbeli vizsgán kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítania.

Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.

A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.

A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő tantárgyanként hatvan perc.

Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az iskola igazgatója és pedagógiai igazgatóhelyettese engedélye alapján a tanuló

- az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésére álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,
- lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,
- az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – harmadik vizsgaként is megszervezhető.

Ha a vizsgáztató oktató az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató oktató a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az igazgatóhelyettesnek, illetve az adott intézmény vezetőjének, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul

kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Az iskola igazgatója és a pedagógiai igazgatóhelyettes a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató oktató nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tény, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató oktató, az iskola igazgatója, a pedagógiai igazgatóhelyettes és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.

Az iskola igazgatója és a pedagógiai igazgatóhelyettes az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat – az üres és a piszkosokat tartalmazó feladatlapokkal együtt – a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztató oktatóktól. A jegyzőkönyveket aláírásával – az időpont feltüntetésével – lezárja, és a vizsgairatokhoz mellékeli.

Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató oktató kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.

Ha a vizsgáztató oktató a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti a pedagógiai igazgatóhelyettest, illetve az adott intézmény vezetőjét.

Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az iskola igazgatója, a pedagógiai igazgatóhelyettesből és két másik – a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő – oktatóból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságának mérlegeli, és

- a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,
- az adott tantárgyból – ha az nem javítóvizsga – a vizsgázót javítóvizsgára utasítja, vagy
- amennyiben a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát vagy eredménytelennek nyilvánítja, vagy az a) pontban foglaltak szerint értékeli a vizsgázó teljesítményét.

A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni. Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.

A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdje a vizsgát, amelybe beosztották.

A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és – amennyiben szükséges – kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt.

Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató oktató gondoskodik.

Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.

A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.

A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat.

A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett. A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.

Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.

Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

Amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottsági szakvéleménnyel megalapozott kérésére, a pedagógiai igazgatóhelyettes, illetve az adott intézmény vezetője engedélye alapján a vizsgázó:

- számára harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni,
- a szóbeli vizsgát írásban teheti le.

Ha a vizsgázónak engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia, és az engedélynek megfelelő tételeket kell kifejtenie. A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kihúzása előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

Ha a vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teszi le, a vizsgatétel kihúzása után külön helyiségben, vizsgáztató oktató felügyelete mellett készíti el dolgozatát. A dolgozat elkészítésére harminc percet kell biztosítani. A dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgázó kérésére a vizsgáztató oktató felolvassa.

Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti. A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni.

A szóbeli vizsgán és a gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében az adott intézményvezetője az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

A gyakorlati vizsgafeladatokat – legkésőbb a vizsgát megelőző két hónappal – az iskola igazgatója és szakmai igazgatóhelyettese hagyja jóvá.

A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétéről.

A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.

A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához a vizsgázónak az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebbe az időbe a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele. A gyakorlati vizsgarész végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztására vonatkozóan a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket. Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.

A gyakorlati vizsgarészt – a vizsgafeladatok számától függetlenül – egy érdemjeggyel kell értékelni. Az értékelésben fel kell tüntetni a vizsgázó nevét, születési helyét és idejét, a tanszak

megnevezését, a vizsgamunka tárgyát, a végzett munka értékelését és a javasolt osztályzatot. Az értékelést a gyakorlati oktatást végző oktató írja alá.

A vizsgázó gyakorlati vizsgarészre kapott érdemjegyét a vizsgamunkára, a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatra kapott osztályzatok alapján kell meghatározni.

A tanulmányok alatti vizsga független vizsgabizottság előtt is lehetőséges. A független vizsgabizottság előtt lehetőséges tanulmányok alatti vizsgát a Kormányhivatal szervezi. A Kormányhivatal a szakmai elméleti és szakmai gyakorlati vizsgatantárgyak esetén az érintett technikai ágazat vagy szakma – szakképzési törvényben meghatározott – országos szakképzési névjegyzéken szereplő szakértőjét kéri fel a vizsgabizottság tagjának.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, a hiányzás miatti osztályozó vizsga esetében az engedély megadását követő öt naptári napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az iskola igazgatója és pedagógiai igazgatóhelyettese a bejelentést hét naptári napon belül továbbítja a Szegedi Szakképzési Centrum főigazgatójának, aki ezt követően jelzi a Kormányhivatalnak. A Kormányhivatal az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a bizonyítvány átvételét követő tizenöt naptári napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola igazgatója a kérelmet nyolc naptári napon belül továbbítja a Kormányhivatalnak a Szegedi Szakképzési Centrumon keresztül.

Az ágazati alapvizsgára is a tanulmányok alatti vizsgák szabályai vonatkoznak.

8.2. Próbáérettségi

Általános szabályok

Az iskola által meghatározott közismereti tantárgyakból (magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelv) a tanév során próbáérettségi vizsgát kell tenni 12. évfolyamon. A vizsgákat előzetes ütemezés szerint a félévi, illetve év végi osztályozó értekezletig kell lebonyolítani. A vizsgák az őszi szünet után kezdődhetnek. A vizsgán a megjelenés ünnepi öltözképpen kötelező.

A vizsgákról a tanulókat az első osztályfőnöki órán, a szülőket pedig az első szülői értekezleten tájékoztatják az osztályfőnökök.

A vizsga alatti indokolatlan hiányzás igazolatlan hiányzásnak számít. Ha valaki tartósan beteg, vagy váratlan esemény történik, az igazgatót értesíteni kell a vizsga előtt. Ebben az esetben az iskola által kijelölt napon pótolnia kell próbaérettségi vizsgát.

A tételeket a munkaközösség állítja össze. A próbaérettségi vizsga témaköreit szeptember 30-ig kell kihirdetni. A vizsga szóbeli és írásbeli részből áll. A próbaérettségi vizsgák követik az érettségi vizsgák követelményrendszerét /írásbeli és szóbeli, témakörök/.

Az írásbeli és a szóbeli vizsga eredménye egyaránt 200 %-os jegyként kerül be a Kréta naplóba.

Magyar nyelv és irodalom

Az írásbeli vizsga két részből áll, melynek értékelése a következők szerint történik: a szövegértés érdemjegye a magyar nyelv tantárgyhoz kerül, az irodalmi feladatlap és a szövegalkotó műelemzés összesített eredménye az irodalom tantárgyhoz. (A Szakmai programban szereplő értékelés rendje alapján.) A kidolgozásra szánt idő: 90 perc az I. rész (szövegértés, irodalmi-nyelvi feladatlap), és 120 perc a II. rész, a műelemzés kidolgozására.

A szóbeli vizsgán egy-egy irodalom és magyar nyelv tételt húz a vizsgázó, a feleletek értékelése külön-külön történik. Mindkét tantárgyból egy írásbeli és egy szóbeli (200%-os) érdemjegyet rögzít a szaktanár a Krétába.

Történelem

Az írásbeli vizsga két részből áll: rövid tesztfeladatokat, illetve egy rövid és egy hosszú esszét kell megírni. 180 perc áll rendelkezésre a feladatok megoldására.

A szóbeli vizsgán egy tételt húz a vizsgázó, egy írásbeli és egy szóbeli (200%-os) érdemjegyet rögzít a szaktanár a Krétába.

Idegen nyelv

Idegen nyelvből – mint kötelező érettségi tantárgy – a tanulóknak próbavizsgát kell tenniük, a tényleges vizsgához hasonló körülmények között. Mivel technikumi osztályokban idegen nyelvből 13. év végén tesznek érettségi vizsgát a tanulók, ezért a próbavizsga megszervezésére és lebonyolítására 13. év 2. félévében (március) kerül sor.

A vizsgáról a tanulókat és a szülőket az osztályfőnök tájékoztatja az első osztályfőnöki órán illetve az első szülői értekezleten.

A próbaérettségi idegen nyelvből csak szóbeli vizsgából áll, mivel a szaktanárok egyéni felelőssége, hogy a tanulóknak a saját kereteik és lehetőségeik szerint biztosítsák az egybefüggő írásbeli vizsga megszervezését, az eddigi gyakorlatnak megfelelően.

A 13. technikai osztályoknak középszinten, az angol két tanítási nyelvű osztályoknak emelt szinten szervezzük meg a próbavizsgát.

A vezetőség által előzetesen kijelölt vizsganapon tanulói létszámtól függően több bizottságot jelölünk ki, ahol beosztás szerint váltják egymást a vizsgáztató kollégák, emelt szinten ügyelve arra, hogy senki ne vizsgáztathassa a saját tanítványát. Ezen a napon az érintett tanulók nem vesznek részt egyéb tanórákon.

Egy-egy bizottság (lehetőségtől függően) 2-3 tagból áll.

A szóbeli feladatsorokat a munkaközösség állítja össze.

Az értékelés megegyezik az emelt és középszintű érettségi vizsga pontozásával és százalékos értékelésével, az így szerzett érdemjegy bekerül a Krétába, és súlyozottan (200%) számít az év végi érdemjegy megszerzésében.

A vizsgán a tanulók kötelesek felkészülten, az alkalomhoz illő öltözetben megjelenni. A hiányzást igazolni kell. Ha egy tanuló igazolt hiányzás miatt nem vesz részt a vizsgán, pótlásra már csak informális keretek között (pl. tanórán) van lehetőség, de az értékelés szabályai itt is ugyanazok, és az így szerzett érdemjegy is súlyozottan számít (200%) az év végi jegy megszerzésében.

A felnőttoktatásban résztvevő tanulóknak nem szervezünk külön próbavizsgát, de a nappali tanulók próbavizsgájáról tájékoztatjuk őket, és felajánljuk a lehetőséget, hogy részt vegyenek ezen a vizsgán.

8.3. Földrajz záróvizsga

Földrajz tantárgy célja az érettségire és KKK-ban megfogalmazott célokra való felkészítés.

Földrajzból minden 10. évfolyamos technikumban tanuló diák záródolgozatot ír.

A dolgozat tanulmányok alatti vizsgának minősül.

A vizsgáról a tanulókat az első osztályfőnöki órán, a szülőket pedig az első szülői értekezleten tájékoztatják az osztályfőnökök.

A dolgozat eredménye bekerül a Krétába, és súlyozottan (200%) számít az év végi érdemjegy megszerzésében..

A dolgozat témakörei megegyeznek a 9. és 10. évfolyam földrajz tantárgyi követelményeivel. Ezeket a szabályokat a 2025/2026-os tanévtől kell először alkalmazni.

9. *A felvétel és az átvétel helyi szabályai*

9.1. Nem szakképző évfolyamok

Az évenként felvehető tanulók számát a beiskolázási terv tartalmazza.

9.2. Tanulói jogviszony létrejötte

A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik, a beiratkozás napjával kezdődik és a szakképzésről szóló törvény szerint szűnik meg, illetve szüntethető meg.

Az egyes tanulók felvételéről, átvételéről az iskola igazgatója dönt, évközi átvétel esetén az érintett osztályfőnök véleményének kikérésével.

Az iskola kilencedik évfolyamára a tanulók az általános és a rendkívüli felvételi eljárás keretében vehetők fel a jogszabályban rögzített eljárás betartásával.

Az adott tanévben a felvételi rangsor kialakításának szempontjait az intézmények állapítják meg, melyek a felvételi tájékoztatóban kerülnek nyilvánosságra. A felvételi tájékoztatóban az iskolának közölnie kell az OM azonosító számát, továbbá azokat a tanulmányi lehetőségeket, amelyek közül a tanuló választhat, valamint a tagozatot jelölő belső kódot.

Az iskola igazgatója a fentiek figyelembevételével tagozatonként elkészíti a felvételi jegyzéket, minden jelentkező neve mellé beírja a felvételi rangsorban elfoglalt helye szerinti sorszámot.

Az ideiglenes felvételi jegyzéket – tájékoztatás céljából – nyilvánosságra kell hozni, elektronikus és papíralapú formában a Felvételi Központnak meg kell küldeni.

A rangsorolás során az azonos összesített eredményt elérő tanulók közül előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulót, ezt követően azt a jelentkezőt, akinek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye az iskola székhelyének, telephelyének településén található, vagy akinek különleges helyzete ezt indokolja. Különleges helyzetnek tekintjük, ha a jelentkező tanuló

- testvére is intézményünk diákja,
- valamelyik szülője is intézményünkbe járt,
- családjainak tevékenysége a kereskedelemhez vagy a turizmus-vendéglátáshoz kötődik.

A Felvételi Központ a jogszabályban rögzített határidőig megküldi az iskolának a tagozatonkénti felvételi jegyzéket. A felvételi jegyzék kézhezvétele után a felvételt hirdető közép fokú iskola – a jegyzéknek megfelelően – megküldi a felvételtől vagy az elutasításról

szóló határozatot a jelentkezőnek és az általános iskolának. Az általános iskola értesítése jegyzék formájában történik.

Az iskola igazgatója a felvételtől vagy az elutasításról szóló értesítések megtörténte után a következő tanév első napjáig rendkívüli felvételi eljárást írhat ki. Abban az esetben, ha az általános felvételi eljárás keretében a felvehető tanulói létszám kevesebb, mint kilencven százalékát sikerült betölteni, a rendkívüli felvételi eljárást ki kell írni. A rendkívüli felvételi eljárásban új jelentkezési lapot kell benyújtani a felvételt meghirdető iskola által meghatározott formában és időpontig. A felvételi kérelmekről az iskola igazgatója dönt.

A középfokú iskola a tanköteles tanuló beiratkozásáról értesíti azt az általános iskolát, amelyikben a tanulmányait folytatta.

9.3. Felülbírálati kérelem, jogorvoslat

Az iskola igazgatója – ha a tanuló jelentkezését elutasítja – értesíti az általános iskolát, a tanulót, illetve a kiskorú szülőjét. A szülőnek szóló értesítésben felhívja a figyelmet a jogorvoslati lehetőségre. A tanuló, a szülő – az értesítés kézhezvételétől számított 15 naptári napon belül – jogorvoslati kérelmet nyújthat be az iskola igazgatójához, a Szegedi Szakképzési Centrumnak címezve.

A jogorvoslati kérelemben fel kell tüntetni a tanuló nevét, címét, oktatási azonosító számát, általános iskolájának és a tanulót elutasító iskolának a nevét, címét és OM azonosító számát, valamint a megjelölt szakot és annak kódját. Meg kell jelölni, hogy milyen jogsértés vagy méltánytalanság érte a tanulót. Méltányossági kérelem esetén fel kell sorolni mindazokat az okokat, érveket, amelyek kérésük elfogadását segíthetik.

A felvételi eljárással kapcsolatos jogorvoslati kérelmekről az iskola fenntartója dönt.

9.4. A beiratkozás módja

A beiratkozás a tanév rendjében meghatározott időpontban történik.

A beiratkozáshoz szükséges okmányok (9. évfolyam esetén):

- az általános iskola 8. osztályának befejezését tanúsító bizonyítvány,
- általános iskola által kiadott „Értesítés iskolaváltoztatásról” c. nyomtatvány,
- születési anyakönyvi kivonat,
- személyi igazolvány és lakcímkártya,
- TAJ kártya, adókartya, oltási könyv
- oktatási azonosító számot tartalmazó kártya,
- értesítés beiratkozásról nyomtatvány,

- előzetes szűrővizsgálat egészségügyi alkalmasságról,
- külföldi tanuló esetében hitelesített bizonyítvány és magyarországi tartózkodási engedély.

Az iskola igazgatója további feltételeket, eljárási rendet határozhat meg, ezeket a felvételi értesítésről szóló tájékoztatóban közölni kell.

9.5. Átlépés másik osztályba

Az azonos évfolyamon belüli más osztályba történő átlépésre kérelem alapján, egyedi elbírálással van lehetőség.

9.6. Tanuló átvétele más oktatási intézményből, másik intézményből

Más oktatási intézményből a tanulók átvételi eljárása a tanuló, kiskorú tanuló esetén a tanuló és a szülő együttes kérelmére indulhat el.

A tanuló átvételéről – az érintett osztályfőnök véleményének kikérésével – az iskola igazgatója dönt (az iskolai sajátosságok figyelembevételével).

A tanulók évközi áthelyezése, illetve más iskolából való átvétele esetén a következőket kell mérlegelni:

- az iskolaváltoztatási kérelem indokait,
- a tanuló tanulmányi előmenetelét,
- a tanult tantárgyak illeszkedését a helyi tantervhez.

Az iskola igazgatója különbözeti vizsga letételéhez kötheti az átvételt. A vizsga részeit (írásbeli, szóbeli vagy mindkettő), követelményeit és az értékelés rendjét a közismereti, illetve szakmai munkaközösségek határozzák meg, legalább 15 naptári nappal a vizsga előtt. Ezeket a tanulóval írásban közölni kell, illetve a helyben szokásos módon nyilvánosságra kell hozni. Az új szakképzési rendszer lehetőséget biztosít az iskolák közötti átjárhatóságra, amennyiben azonos ágazatból érkezik a tanuló, akkor csak az eltérő tantárgyak esetében kötelező a különbözeti vizsga letétele, amennyiben más ágazatból érkezik, akkor egyéni elbírálás alapján az igazgató dönt, hogy melyik évfolyamban kezdheti meg a tanulmányait, figyelembe véve az ágazati alapvizsga követelményeit és időpontját.

9.7. A tanulók kimaradása

A tanulói jogviszony megszűnéséről a 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről 56. §-a rendelkezik. Ennek értelmében:

Megszűnik a tanulói jogviszony

- a) ha a tanulót másik szakképző intézmény vagy köznevelési intézmény átvette, az átvétel napján,
- b) az utolsó évfolyam elvégzését igazoló bizonyítvány kiállítása napján, kivéve, ha a tanuló az utolsó évfolyamot követő első szakmai vizsgaidőszakban szakmai vizsgát tesz, akkor a szakmai vizsgaidőszak utolsó napján,
- c) ha a tanuló tanulmányainak folytatására egészségileg alkalmatlanná vált és
 - ca) a tanuló a tanulmányait nem kívánja a szakképző intézményben tovább folytatni, a bejelentés tudomásulvételének napján,
 - cb) a szakképző intézményben nem folyik másik megfelelő szakképzés vagy a továbbtanuláshoz szükséges feltételek a szakképző intézményben nem adóttak, az erről szóló határozat véglegessé válásának napján,
- d) a tankötelezettség megszűnése után, ha a tanuló – kiskorú tanuló a törvényes képviselője egyetértésével – írásban bejelenti, hogy kimarad, a bejelentés tudomásulvételének napján,
- e) ha a jogviszonyt – a tanköteles tanuló és a hátrányos helyzetű tanuló kivételével – fizetési hátralék miatt az igazgató a tanuló – kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselőjének – eredménytelen felszólítása és a tanuló szociális helyzetének vizsgálata után megszünteti, a megszüntetésről szóló határozat véglegessé válásának napján,
- f) ha a tanuló – a tanköteles tanuló kivételével – a szakképző intézmény kötelező foglalkozásairól a jogszabályban meghatározott időnél igazolatlanul többet mulasztott, az erről szóló határozat véglegessé válásának napján,
- g) ha a tanulóval szemben kizárás a szakképző intézményből fegyelmi határozatot hoztak, az erről szóló határozat véglegessé válásának napján,
- h) ha a nem magyar állampolgárságú tanuló külföldre távozik, a bejelentés tudomásulvételének napján.

9.8. A szakképző évfolyamokra vonatkozó felvételi és átvételi szabályok

9.9. Jelentkezés a szakképző évfolyamokra

A felvételi kérelem az intézmény saját jelentkezési lapján a jelentkező tanuló (kiskorú tanuló esetén a tanuló és a szülő együttes) aláírásával nyújtható be. Oktatott szakmáinknál a szakképző osztályokba történő felvétel esetén az ágazati alapoktatást követően a sikeres ágazati alapvizsga letételét követően duális képzőhelyen szakképzési munkaszerződéssel folytatja szakirányú tanulmányait.

A szakképzésben részt vevő tanuló a szakképzésre vonatkozó jogszabályok szerint jogosult juttatásokra és kedvezményekre.

Az iskola a felvétellel kapcsolatos döntését megküldi a jelentkezőnek, kiskorú jelentkező esetén a szülőnek, továbbá, ha a jelentkező iskolába jár, az iskolának is (a továbbiakban együtt: felvételi értesítés). Az iskola értesítése jegyzék formájában is történhet.

Ha az iskola a benyújtott felvételi kérelmek, illetve a felvételi eljárás eredményeképpen megállapítja, hogy a meghirdetett ágazatot/szakmát nem tudja elindítani, köteles erről három munkanapon belül értesíteni a jelentkezőket.

Az iskolai beiratkozások időpontját – a tanév rendjében megállapított keretek között – az iskola igazgatója határozza meg. Az időpontot – a helyben szokásos módon – legalább 15 naptári nappal korábban nyilvánosságra kell hozni.

A képzésben résztvevők az iskola honlapján illetve közösségi oldalain tájékozódhatnak az őket érintő képzésekről és az ott megtalálható jelentkezési lapok kitöltésével tudják jelentkezési szándékukat jelezni. A fenntartó engedélyét követően van lehetőség a meghirdetett képzések beindításra és a jelentkezők beiratására. Az iskola beiratkozások időpontját – a tanév rendjében megállapított keretek között – az iskola igazgatója határozza meg. Az időpontokat az iskola honlapján hozza nyilvánosságra.

9.10. Beiratkozás

A szakképző osztályokba történő felvétel esetén:

- a szakképzés megkezdéséhez szükséges végzettséget tanúsító bizonyítvány,
- előzetes szűrővizsgálat egészségügyi alkalmasságról,
- személyi igazolvány és lakcímkártya vagy születési anyakönyvi kivonat,
- oktatási azonosító számot tartalmazó kártya,
- taj-kártya,
- külföldi tanuló esetében hitelesített bizonyítvány és magyarországi tartózkodási engedély.

Az iskola igazgatója további feltételeket, eljárási rendet határozhat meg, ezeket a felvételi értesítésről szóló tájékoztatóban közölni kell.

9.11. Átlépés másik osztályba

Szakképző évfolyamon az átlépés azonos szakmákban, azonos évfolyamon úgy lehetséges, hogy a szakmai munkarendet jelentősen ne változtassa meg; rokon szakma esetén különbözeti vizsgával, egyedi elbírálással, amennyiben a szakmai követelményeket teljesíti a tanuló.

9.12. Átvétel másik iskolából, intézményből

Az átvételkor, illetve felvételnél nagyfokú rugalmasság jellemző iskolánkra, amely során a korábbi tanulmányokat, szakmai tapasztalatokat beszámítjuk, eltérő tanulási utakat kínálunk fel. A szakképzés során lehetőség nyílik közismeret nélküli oktatás megvalósítására, akár rövidebb képzési idő alatt is. A digitális oktatás nyújtotta formák is használhatók az oktatásban.

Szakmai oktatásban és képzésben résztvevő, más szakképző iskolából jelentkező tanuló átvételét az intézmény igazgatója dönti el, az előző iskola által kiállított dokumentumok figyelembevételével (feltéve, hogy a szakképzésre való belépés egyéb jogszabályi feltételeinek a tanuló megfelel).

9.13. A felvétellel és az átvétellel kapcsolatos helyi szabályok

9.13.1 Felvétel a 9 technikai évfolyamra

Szükséges iskolai végzettség	alapfokú iskolai végzettség
Alkalmassági követelmények	Foglalkozás egészségügyi alkalmassági vizsgálat, pályaalkalmassági vizsgálat (KKK szerint)
A jelentkezés módja és ideje	A tanulói jelentkezési lapokat az általános iskola továbbítja a közép fokú iskoláknak a tanév rendjében előírt határidőig.
A felvételi eredmények értékelési szempontjai	Általános iskolai eredmények alapján
-A felvételnél való értesítés módja és ideje	Írásban, a tanév rendjében meghatározott időpontban.
A tanulmányokat záró vizsga	Érettségi és technikai vizsga
Egyéb fontos tudnivalók	A szeptemberben elvégzendő egészségügyi alkalmassági vizsgálat a tanulóviszony megszűnésével járhat. Pályaalkalmassági elbeszélgetés minden jelentkezőnek kötelező!

9.13.2 Felvétel az 1/9. szakképző iskolai évfolyamra

Szükséges iskolai végzettség	alapfokú iskolai végzettség
-------------------------------------	-----------------------------

Alkalmassági követelmények	Foglalkozás egészségügyi alkalmassági vizsgálat, pályaalkalmassági vizsgálat (KKK szerint)
A jelentkezés módja és ideje	A tanulói jelentkezési lapokat az általános iskola továbbítja a közép fokú iskoláknak a tanév rendjében előírt határidőig.
A felvételi eredmények értékelési szempontjai	Általános iskolai eredmények és a szakmai alkalmassági elbeszélgetés eredménye
A felvételtől való értesítés módja és ideje	Írásban, a tanév rendjében meghatározott időpontban.
A tanulmányokat záró vizsga	Szakmai vizsga
Egyéb fontos tudnivalók	Pályaalkalmassági elbeszélgetés minden jelentkezőnek kötelező! A szeptemberben elvégzendő egészségügyi alkalmassági vizsgálat a tanulóviszony megszűnésével járhat. Minden tanulóval szeptemberben ismertetni kell az ágazati alapvizsga követelményeit.

A pályaalkalmassági elbeszélgetés tartalma:

- tanuló szakmai érdeklődése,
- a választandó szakmához kapcsolódó előismeretek,
- általános témakörökhöz kapcsolódó beszélgetés,
- a választandó szakmához kapcsolódó gyakorlati feladatok.

A pályaalkalmassági elbeszélgetés során megbizonyosodunk a jelentkező tanulók:

- kommunikációs készségéről,
- viselkedés kultúrájáról,
- számolási készségéről,
- logikai készségéről,
- szakma iránti érdeklődéséről,
- a szakmai képzéshez szükséges és elvárható kompetenciákról.

9.13.3 Felvétel az Ksz/11. szakképző iskolai évfolyamra, illetve az 1/13. évfolyamra

Szükséges iskolai végzettség	Alapfokú iskolai végzettség/ Érettségi bizonyítvány
Alkalmassági követelmények	Foglalkozás egészségügyi alkalmassági vizsgálat, pályaalkalmassági vizsgálat (KKK szerint)
A jelentkezés módja és ideje	Az iskola titkárságán kapható, illetve az iskola honlapjáról letölthető jelentkezési lapon.
A felvételi eredmények értékelési szempontjai	Érettségi eredmények és a szakmai alkalmassági elbeszélgetés eredménye.
A felvételtől való értesítés módja és ideje	Írásban.
A tanulmányokat záró vizsga	Szakmai vizsga
Egyéb fontos tudnivalók	Pályaalkalmassági elbeszélgetés időpontja minden jelentkezőnek kötelező!

9.13.4 Átvétel

A döntés előtt az igazgató kikérheti a szakmai igazgatóhelyettes véleményét.

Szakképző iskolai évfolyamokra átvétel tanév közben csak akkor lehetséges, ha azonos típusú szakképző iskola azonos típusú szakképzéséről jön a tanuló. Egyéb esetekben csak szeptemberi átvétel lehetséges.

Technikumi évfolyamokra a tanuló tanév közben csak akkor vehető át, ha azonos típusú iskolából jött és a tanult tantárgyak többsége megegyezik a fogadó intézmény azonos típusú osztályában tanított tárgyakkal.

Az igazgató különbözeti vizsga letételét rendelheti el. A különbözeti vizsgára való felkészülésre a nyári szünetet, a vizsgára az augusztusi vizsgaidőszakot jelöljük meg.

9.14. Előzetes tudásbeszámítás, tudásmérés

A Szakképzés 4.0 rendszere lehetőséget ad az intézmények számára az előzetes tudásmérésre illetve tudásbeszámításra.

A nappali munkarendben zajló képzésekben az előzetes tudásbeszámítás lehetőséget ad a képzések különböző tananyagegységei alóli felmentésre. A mentességhez a tanuló kérelmet nyújt be az intézmény vezetőjének a korábbi tanulmányait alátámasztó dokumentumok csatolásával, melynek felülvizsgálatát követően határozatot hoz az igazgató, mellyel mentességet kaphat. A határozat alapján a tanuló a mentességet kaphat a tantárgyi értékelés alól, valamint az ágazati alapvizsga letétele alól, viszont óralátogatásra kötelezhető.

A felnőttek oktatásába csatlakozók tudásméréssel mentesíthetők az ágazati alapoktatás és az ágazati alapvizsga alól. A képzésben résztvevők tudásmérésre szolgáló feladatlapot töltenek ki, amely lefedi a tananyagelemeket. A feladatlapot minimum 80 százalékkal teljesíteni kell a sikeres tudásméréshez. A képzésben résztvevő kérelmet ad be az igazgató felé, hogy az előzetes tudásmérés eredménye alapján felmentést kapjon a tananyagegységek teljesítése alól, az igazgató meghozza a határozatot.

III. OKTATÁSI PROGRAM

1. *Az intézményben oktatott ágazatok, szakmák, képzési formák.*

Intézményünkben a kereskedelem és a turizmus-vendéglátás ágazataiban zajlik szakmai oktatás. Kereskedelem ágazatban technikumi képzés formájában, melyben az ágazati alapoktatást követően a szakmairány a Kereskedő és webáruházi technikus képzés. A turizmus-vendéglátás ágazatában az ágazati alapoktatást követően a szakképző iskolai képzésben a cukrász, szakács és a pincér-vendégtéri szakember szakmák közül tud választani a tanuló. Technikumi képzésben a cukrász szaktechnikus, szakács szaktechnikus, vendégtéri szaktechnikus valamint a turisztikai technikus (turisztikai szervező, szálloda szervező vagy idegenvezető szakmairány) szakma választható. Felmenő rendszerben 2020-2021 tanév óta két tanítási nyelvű turisztikai képzés is folyik iskolánkban, amelyet a 2022-2023 tanévben felváltott a nyelvi előkészítő képzéssel indított 1+5 éves technikumi képzés a turizmus-vendéglátás ágazatban. A nyelvi előkészítő osztályunkban angol nyelvi oktatással összekapcsolva turisztikai technikus képzésben tanulhatnak, francia nyelvi oktatással pedig szakács szaktechnikus képzésben. Választható képzési formáink a nappali munkarendben szakképző iskolai képzések és technikusi képzések közismerettel illetve közismeret nélküli képzéssel, felnőttek oktatása munka melletti munkarendben szakképző iskolai képzések valamint technikumi képzések zajlanak.

A képzéseink a hatályos Képzési és Kimeneti Követelmények szerint valósulnak meg.

2. A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma

A technikumi és a szakképző iskolai évfolyamokon a közismereti képzés a közismereti kerettanterv szerint folyik. A technikumi képzés tananyagtartalma megegyezik a gimnáziumi kerettantervvel. A tanított témakörök a hatályos kerettantervnek megfelelőek az 5/2020. (I. 31.) Kormányrendelet alapján, ami a 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben került bevezetésre. A közismereti tantárgyak kerettantervei az alábbi linken érhetők el:

https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_gimn_9_12_evf

https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/kerettanterv_szakkepzes/kozismereti_kerettanterv_szakkepzes

A nyelvi előkészítő osztályban képességfejlesztésre kerül sor matematika és digitális kultúra tantárgyakból, a foglalkozásokon digitális kompetenciák, matematikai, gondolkodási kompetenciák, tanulás kompetenciái, ok-okozati összefüggések gyakoroltatása, tanulásmódszertan áll a középpontban. Felnőttoktatásban esti tanítási rend szerint érettségire felkészítő képzés folyik, a képzés két év időtartamú, a tananyagtartalom megegyezik a közismereti kerettanterv tartalmával.

Nem kötelező foglalkozások:

- Középszintű érettségire előkészítés matematika heti 1 órában órarendbe építve zajlik. Az érettségire felkészítő nem kötelező foglalkozások témakörei megfelelnek a kerettantervnek és az érettségi vizsga követelményeinek.
- Felkészítés tanulmányi versenyre, egyéb, tanulóknak meghirdetett versenyekre
- Felzárkóztatás, egyéni segítő foglalkozások tanulói igény szerint

Kötelező közismereti érettségi vizsgatárgyak 2024. május-júniusi vizsgaidőszaktól érvényes vizsgakövetelményei (2020-as Nat-ra épülő vizsgakövetelmények).

Intézményünkben a kötelező illetve a nem kötelező foglalkozásokra egyaránt érvényes a min. 12 fő létszámkorlát meghatározása és érvényesítése.

Helyi óraterveink részletesen tartalmazzák, a képzésre vonatkozó kötelező óraszámokat illetve a szabad órakeret terhére beépített egyéb foglalkozásokat, órákat. A helyi óratervek a dokumentum mellékletében szerepel.

3. *A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai*

3.1. A kulcskompetenciák fejlesztése

Az iskolai műveltség tartalmát a társadalmi műveltségről alkotott közfelfogás, a gazdaság, a versenyképesség és a globalizáció kihívásai is alakítják. Az Európai Unió országaiban a kulcskompetenciák fogalmi hálójába rendezték be azokat a tudásokat és képességeket, amelyek birtoklása alkalmassá teheti az unió valamennyi polgárát egyrészt a gyors és hatékony alkalmazkodásra a változásokkal átszőtt, modern világhoz, másrészt aktív szerepvállalásra a változások irányának és a tartalmának a befolyásolásához. Ezért lett az iskolai műveltség tartalmának irányadó kánonja a kulcskompetenciák meghatározott rendszere. Az oktatásnak – mind társadalmi, mind gazdasági funkciója miatt – alapvető szerepe van abban, hogy az európai polgárok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához. Mindegyik egyformán fontos, mivel mindegyik hozzájárulhat a sikeres élethez egy tudás alapú társadalomban. Felértékelődik az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztése, mert az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik.

Sok kompetencia részben fedi egymást, és egymásba fonódik: az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik terület kompetenciáit. Hasonló egymásra építettség jellemzi a kulcskompetenciák és a kiemelt fejlesztési feladatok viszonyát. A műveltségterületek fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákat összetett rendszerben jelenítik meg. Számos olyan fejlesztési terület van, amely mindegyik kompetencia részét képezi: például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképeség, a problémamegoldás, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése.

Magyar nyelv és irodalom tantárgyból a képzési szakasz a tanulókat felkészíti az érettségire, lehetővé teszi – megfelelő ismeret, műveltség átadásával, a tanulói kompetenciák fejlesztésével – a sikeres továbbtanulást, a társadalomba való beilleszkedést.

Az órakeret minimum 80%-át a törzsanyagra kell fordítani. Az órakeret 20%-át a szaktanár választása alapján a tananyagok mélyebb, sokszínűbb tanítására, ismételésre, gyakorlásra vagy a tanórán kívüli tudásszerzésre (múzeumlátogatás, színházi előadás megtekintése, előadó meghívása), kompetenciafejlesztésre, projektmunkák megalkotására lehet felhasználni. A választható órakeret terhére a tanár szabadon beilleszthet kortárs alkotókat, műveket a tananyagba. Ha a szaktanár úgy ítéli meg, hogy az órakeret 100%-át a törzsanyag tanítására kell fordítani, lemondhat a választás lehetőségéről. A törzsanyag órai feldolgozása kötelező.

A Kommunikáció – magyar nyelv és irodalom tantárgyból minden évfolyamon négy csomópontja van a tananyagnak: a) kommunikáció, b) nyelvtan, c) szövegértés/szövegalkotás, d) művészeti, irodalmi műveltség, nevelés és médiaismeret. Törekedni kell arra, hogy a beszéd mellett minden órán sor kerüljön írásra, olvasásra, a helyesírás gyakorlására, irodalmi művekkel, képekkel való találkozásra.

A 9. évfolyamon a **Történelem és állampolgári ismeretek** tantárgyi célja az, hogy a tanulók képesek legyenek:

A magyar és az európai történelem és társadalom alapvető folyamatainak megértésére; annak felismerésére, hogy a magyar nemzet történelme a vele együtt élő nemzetiségek és etnikumok együttműködésének az eredménye is. Az egyén szerepének értékelésére és a szűkebb és tágabb közösséghez tartozás felelősségének elfogadására. A társadalom és legfontosabb intézményeinek megismerésére, a működésük megértésére; a különböző világképek jellemzőinek felismerésére, a világvallások azonosítására; a politika világában való eligazodásra. A gazdaság leglényegesebb információinak megértésére, az egyén gazdasági lehetőségeinek felmérésére és a pénzügyekben való tájékozódásra.

A **Történelem** tantárgyból a 9-12. technikumi évfolyamon a történelemtanítás célja, hogy a tanuló megismerkedjen a történettudomány, valamint a hagyomány által legfontosabbnak elismert történelmi tényekkel, szereplőkkel, eseményekkel, történetekkel és folyamatokkal, valamint tudatosodjon benne nemzeti hovatartozása. Ismerkedjen meg a kulturális kódrendszer legalapvetőbb elemeivel, amelyek lehetővé teszik, hogy azonosuljon

kultúránk alapértékeivel. A történelem tantárgy tantervének középpontjában a magyar nemzet és Magyarország története áll. A tantervi szabályozás irányítóelve, hogy a magyar történelmet általában kontinuitásában, az európai, illetve egyetemes történelmet szigetszerűen tárgyalja. A kerettanterv több általános európai jelenséget is konkrét magyar példákon keresztül mutat be. Ennek révén a tanuló a magyar történelmi jelenségeket elsősorban nem általános modellek alapján, hanem a konkrét történelmi helyzet jellegzetességeit figyelembe véve tanulmányozhatja.

Állampolgári ismeretek tantárgy: a középiskolai képzés záró szakaszában az állampolgári ismeretek tantárgy tanulásával, az életkori sajátosságok figyelembevételével, a tanuló – építve az általános iskolában a tantárgy keretében már kialakított attitűdre, megszerzett tudásra, képességekre és készségekre – elsajátítja az alapvető állampolgári ismereteket, valamint azokat a kompetenciákat és eljárásokat, amelyek a társadalmi részvételéhez, a haza iránti kötelességeinek teljesítéséhez és mindennapi boldogulásához szükségesek.

Az állampolgári ismeretek tanulása a 12. évfolyamon kapcsolódik a történelem tantárgyhoz: a közös értelmező és tartalmi kulcsfogalmak révén, a személyes és közösségi döntések okainak és következményeinek vizsgálatával, az egyén és közösség viszonyának elemzésével, a morális dilemmák számbavételével. A két tantárgy tanulása szoros – több esetben komplementer – együttműködést is feltételez, például a diktatórikus és a demokratikus rendszerek sajátosságainak elkülönítése, az emberi jogok megfogalmazásának és elfogadásának, a demokráciamodellek történetiségének nyomon követése, a magyarországi rendszerváltozás eredményeként kiépülő jogállami berendezkedés és intézményrendszer vizsgálata terén.

A **nyelvi előkészítő osztályban** képességfejlesztésre kerül sor magyar nyelv- és irodalomból, történelemből. A foglalkozásokon a kommunikációs készség, szövegértés, szövegalkotás, szókincs, értő olvasás fejlesztése, a forráshasználat, lényegkiemelés, ok-okozati összefüggések gyakoroltatása, tanulásmódszertan áll a középpontban.

Felnőttoktatásban esti tanítási rend szerint érettségire felkészítő képzés folyik, a képzés két év időtartamú, a tananyagtartalom megegyezik a közismereti kerettanterv tartalmával.

Nem kötelező foglalkozások:

- Középszintű érettségire előkészítés magyar nyelv- és irodalomból, történelemből heti 1-1 órában. Az érettségire felkészítő nem kötelező foglalkozások témakörei megfelelnek a kerettantervnek és az érettségi vizsga követelményeinek.

- Felkészítés tanulmányi versenyre, egyéb, tanulóknak meghirdetett versenyekre
- Felzárkóztatás, egyéni segítő foglalkozások tanulói igény szerint

4. *Kötelező és választható érettségi vizsgatárgyak és követelményei*

4.1. Magyar nyelv és irodalom tantárgyból a 9–12. technikai évfolyamon a nevelésnek sokrétű feladatrendszere

Cél, hogy a diákok megértsék a nemzet, a szűkebb közösség és az egyes ember kapcsolatát. Megismerjék kultúrájukat, annak gondolati, erkölcsi tartalmait, esztétikai értékeit. Ennek révén szellemileg és érzelmileg is kötődjenek ahhoz. Ismerjék és értsek múltjukat, jelenüket, benne önmagukat. A tanulók megértsék a gondolkodás, a viselkedés és a nyelvhasználat összefüggéseit, ennek feltétele a biztos szövegértés és szövegalkotás képességének fejlesztése. Ismerjék nyelvünk szerkezetét, grammatikáját, a nyelvhelyességi szabályokat, a stilisztikai árnyalatokat, hiszen csak ezek ismeretében tudják megítélni saját és a többi ember nyelvi teljesítményét. Ezek alapján ismerik fel az adott kommunikációs helyzetet, szövegösszefüggést, a műfaji elvárásokat.

Cél, hogy a nyelvi megnyilatkozások jelentésszintjeit és -árnyalatait a képzési szakasz végén megértsék, mert így veszik észre a manipulációt vagy értik meg az összetett üzeneteket.

A tanulók tudják elhelyezni anyanyelvüket a világ többi nyelve között, ismerjék nyelvük történelmi fejlődését. Értsék, hogy a nyelv a jelenben is folyamatosan változik, s ezért a változásért felelősséggel tartoznak. Alakuljon ki nyelvhasználati igényességük. Legyen elemi elvárás számukra – önmaguktól és másoktól is – a pontos és a magyar nyelvhelyességi szabályokat betartó szövegalkotás, a magyar helyesírás szabályainak ismerete.

Fontos cél a digitális kompetencia fejlesztése is, az IKT-eszközök tudatos és kreatív alkalmazása. A digitális világ bővülésével a diákokra hatalmas információ-mennyiség zúdul. Meg kell tanulniuk kiválasztani a fontos, értékes adatokat és ismereteket, azt is, hogy ezen adatokat és információkat etikusan és kritikusan használják, építsék be tudásukba.

A képzés feladata az irodalmi művek elemző értelmezése. Ez fejleszti a gondolkodást, az erkölcsi érzéket, segíti az érzelmi nevelést. Az önálló elemzési készség fejleszti az önismeretet, önbizalmat ad, fejleszti az anyanyelvi kompetenciát is. Cél, hogy a tanulók rendelkezzenek az irodalmi művek értelmezéséhez szükséges elemzési stratégiákkal. A művek tartalmi összefoglalásán túl vállalkozzanak önálló értelmezés kialakítására.

A XXI. század emberei már élethosszig tanulnak, ezért a diákoknak meg kell őrizni kíváncsiságukat, meg kell tanulniuk középiskolás módon tanulni. Ennek feltétele, hogy olvasó emberekké neveljük őket, akik többféle olvasási és értelmezési technikákkal rendelkeznek, az általuk olvasott szövegeket képesek mérlegelve végiggondolni.

A magyar nyelv és az irodalom tantárgy fejlesztési céljai jórészt összehangolhatók: az alaptantervben meghatározott hat fő fejlesztési területből (szövegértés; szövegalkotás; olvasóvá nevelés; mérlegelő gondolkodás, véleményalkotás; anyanyelvi kultúra, anyanyelvi ismeretek; irodalmi kultúra, irodalmi ismeretek) négy mindkét tantárgy keretében fejleszthető. Minden nyelvtanóra kiemelt feladata a szövegértés és a szövegalkotás tanítása.

A magyar nyelv és irodalom tanításának nemcsak a műveltségátadás, a kompetenciafejlesztés, hanem az érzelmi nevelés is a célja. A diákok érzelmi fejlődése az alapja későbbi személyes boldogulásuknak, együttműködési képességüknek, társadalmi beilleszkedésüknek és kulturált viselkedésüknek.

A kommunikáció – magyar nyelv és irodalom tantárgyból az olvasási, a szövegértési és a kommunikációs készségek, képességek fejlesztése döntő szerepet játszik a társadalmi beilleszkedésben és sikerességben. A társadalmilag elfogadott kommunikációs formák, viselkedésminták megismerése és használati módjuk elsajátítása nagyrészt e tantárgy keretei között zajlik. A tantárgy tanításának alapvető célja a biztos alapkészségek kialakítása: a magabiztos írás, a helyesírás, az olvasás és a kommunikáció. A program ugyanakkor lehetőséget teremt arra is, hogy a tanulók művészeti, irodalmi tájékozottságot szerezzenek, ízlésük, véleményük formálódjon, képesek legyenek köznapi, közéleti és művészeti témákról is beszélgetni. Ez a tantervi program a szemléletet alakítja, azt mutatja meg, hogyan érdemes tanulni, hogy lehet továbblépni, fogódzókhöz jutni. Olyan tudást és képességeket fejleszt, amelyek a mai világban elengedhetetlenek. Segít megérteni, hogy tanulni és gondolkodni kell.

4.2. Történelem tantárgyból a 9–12. évfolyamon a nevelés feladatrendszer

A Történelem tantárgy a következő módon fejleszti a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott kulcskompetenciákat:

A tanulás kompetenciái: A tanuló a történelemtanulás során különféle jellegű tudástartalmakkal és különböző típusú feladatokkal találkozik, amelyek megtanulásához, illetve elvégzéséhez különféle módszereket kell választania. A történelmi információk keresése

és feldolgozása, a forráskritika, a következtetések levonása és egyéb gondolkodási műveletek közvetítő hatásuk révén általában fejlesztik a tanulási kompetenciákat.

Kommunikációs kompetenciák: A történelmi források feldolgozása a szövegértés fejlesztésének egyik hatékony módja. A tanuló a felmerülő történelmi problémákról beszélgetéseket folytat, érveket gyűjt, azokat írásban és szóban összefoglalja, digitális kommunikációs eszközök segítségével mutatja be. A különböző típusú, más-más korokból és eltérő társadalmi közegekből származó források feldolgozása pedig nagyban segíti a különféle kommunikációs környezetek (kontextusok) közötti magabiztos eligazodást.

Digitális kompetenciák: A történelem tanulása során a digitális eszközök etikus, felelősségteljes használatával a tanuló információkezelési és -feldolgozási készségei fejlődnek, ami elősegíti elemző és mérlegelő gondolkodása kialakulását és elmélyítését is, aminek része a megszerzett információk ellenőrzése, hitelességének vizsgálata. A történelmi forrásokat tartalmazó internetes portálok, hang- és filmarchívumok és adatbázisok megismerése és használata, az itt talált források feldolgozása elengedhetetlen feltétele a korszerű történelemtanulásnak. A digitális információfeldolgozás, illetve a digitális kommunikáció fejlesztésének nagy szerepe van a közéleti tájékozódási készségek kialakításában, így a felelős és aktív állampolgárrá nevelésben.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A tanuló az információk, illetve a források feldolgozása során problémákat azonosít, magyarázatokat fogalmaz meg, kiemeli a lényegét, következtetéseket von le. A történelmi ismeretek, fogalmak elsajátításával, valamint a történelmi források és interpretációk mérlegelésével, hipotézisek alkotásával fejlődik az elemző, problémamegoldó gondolkodása.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A tanuló a különböző történelmi korok mindennapi életének vizsgálatával, az életmód változatos formáinak, valamint történelmi életutaknak és cselekedeteknek a megismerésével viszonyítási pontokat találhat, illetve követhető modelleket adaptálhat saját életútjának tervezéséhez és szervezéséhez. A tanulóban tudatosul, hogy nehéz élethelyzetekben is kialakíthatók cselekvési tervek, lehetőségek. Értékeli a válságos történelmi helyzetekben megnyilvánuló bátorság, kitartás, önfeláldozás, segítségnyújtás és szolidaritás követésre méltó példáit. A tanuló arra törekszik, hogy az emberi cselekedeteket, életutakat, élethelyzeteket, társadalmi folyamatokat és jelenségeket árnyaltan

értelmezze. A társadalmakra, közösségekre jellemző magatartási és kommunikációs szabályok felismerése a tanuló alkalmazkodóképességét fejleszti.

A kreativitás a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A történelem tanulása során a tanuló megismeri az emberiség, a magyarság kulturális örökségének fő elemeit. Értékeli a kiemelkedő emberi alkotásokat és értelmezi azok technológiai, tudományos és művészeti szerepét. Az egyes történelmi korszakok áttekintése során felismeri az értékteremtő alkotások jelentőségét, és elemző gondolkodással feltárja azoknak az életmódra, a mindennapokra gyakorolt hatását.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A tanuló megismeri és értékeli az alkotó emberi tevékenységek változatos formáit. Értelmezi és elismeri a tudósok, kutatók és művészek teljesítményét. Büszke a magyar tudósok, művészek, sportolók és más értékteremtő, alkotó emberek kiemelkedő eredményeire, teljesítményeire. Az életmódtörténeti témakörök feldolgozása révén a tanuló felismeri, hogy a munkavégzés az egyén, a család és a társadalom létfenntartását biztosítja; belátja, hogy a munka sokszor küzdelmekkel jár, ugyanakkor személyiségépítő, társadalmi összetartozást is erősítő tevékenység. A történelmi korszakok jellegzetes, egyedi vagy kiemelkedő példái kiindulópontként szolgálnak a saját életút tervezésekor, akár a pályaválasztás során is.

A Történelem és állampolgári ismeretek tantárgy tanításának céljai a szakképző iskolai közismereti tantárgyrendszerben a következők:

A differenciált történelmi gondolkodás kialakítása, az adatok, tények, fogalmak, a történettudomány által kínált konstrukciók (sémák) rugalmas adaptálásával, illetve a történettudomány vizsgálati eljárásainak (történeti probléma felismerése, megfogalmazása, forráskritika, az interpretáció) alkalmazásával.

A tanulók ismerjék fel és értsék meg azt, hogyan és miért éreztek, gondolkodtak, cselekedtek másként az emberek a múltban, mint a jelenben élők.

A történelmi kulcsfogalmak, a történelmi folyamatok megértése és elsajátítása segíti a tanulókat a múltra vonatkozó magyarázatok, következtetések és értékelések megértésében, a történelmi ismeretek rendszerezésében, a múlttal és a múlt megismerésével kapcsolatos kérdések egyre árnyaltabb megválaszolásában, a különböző korok és események összehasonlításában, az

összefüggések azonosításában, valamint az önálló következtetések és vélemények megfogalmazásában.

Fontos cél továbbá, hogy a személyes tapasztalatra építő készségfejlesztő módszerek alkalmazásával a tantárgy alapozza meg és fejlessze a diákok szociális, erkölcsi és jogi érzékét, és erősítse problémamegoldó gondolkodásukat.

Az **Állampolgári ismeretek** tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:

A tanulás kompetenciái: A tanuló az információk gyűjtése, rendszerezése és feldolgozása közben megkülönbözteti a lényegest a lényegtelenről, és arra törekszik, hogy hiteles szövegeket használjon fel beszámolóí elkészítéséhez. Az érveléstechnikák alkalmazásával, mások véleményének megismerésével tovább fejlődik vitakultúrája.

A kommunikációs kompetenciák: A tanuló véleménynyilvánításához, érveléséhez, a vitahelyzetekben való megszólalásaihoz a kommunikációs helyzetnek megfelelő nyelvhasználat és viselkedés társul. A véleménynyilvánítás és a vitakultúra fejlesztése az autonóm magatartás kialakulását és a másik ember iránti tiszteletet, a más vélemények mérlegelését egyaránt segíti.

A digitális kompetenciák: A tanuló információk gyűjtéséhez és rendszerezéséhez használja a könyvtári dokumentumokat és az internetet, a beszámolók egy részéhez digitális tartalmakat készít.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A tanuló információkat, tényeket, adatokat gyűjt, válogat, önállóan vagy társaival együttműködve rendszerez. Társadalmi jelenségeket hasonlít össze, összefüggéseket állapít meg, következtetéseket, magyarázatokat fogalmaz meg. A társadalommal, a honvédelemmel és az állampolgári feladatokkal kapcsolatban képes a problémák azonosítására, releváns kérdéseket alkot, javaslatokat tesz, társaival tervezeteket készít.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A pedagógus vagy a társak orientáló észrevételeit, javaslatait és tanácsait figyelembe véve a tanuló képes korrigálni álláspontját, véleményét, valamint módosíthatja, átértékelheti, felülbírálni döntéseit. A tanulás folyamán sok esetben társaival együttműködve dolgoz fel szövegeket, készít beszámolókat, gyűjt

információkat, továbbá bekapcsolódik egy téma vagy probléma közös megbeszélésébe, ennek során érveket-ellenérveket fogalmaz meg.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A mindennapi életéhez kapcsolódó készségfejlesztés, a hivatali ügyintézés intézményeinek és alapvető eljárásainak megismerése, a munkavállaláshoz szükséges ismeretek és készségek megszerzése, fejlesztése elősegíti a tanulónak a felnőtt szerepekre való felkészülését.

4.3. Az érettségi vizsgával összefüggésben az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témakörei

Kötelező közismereti érettségi vizsgatárgyak 2024. május-júniusi vizsgaidőszaktól érvényes vizsgakövetelményei (2020-as Nat-ra épülő vizsgakövetelmények) mellékleteben található.

4.4. A matematika kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége

Szükséges ismeretek:

- a számok, mértékek és struktúrák, az alapműveletek és alapvető matematikai reprezentációk ismerete,
- a matematikai fogalmak, összefüggések és koncepciók megértése.

Szükséges képességek:

- rendszerezett, tudatos, és minél eredményesebb problémamegoldó gondolkodás és a döntési képességek fejlesztése,
- az ismeretszerzési folyamatban való aktív részvétel,
- a megértett és megismert ismeretek használata,
- matematikai modellek keresése és alkalmazása a mindennapi helyzetekben (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok),
- a hétköznapi gondolkodás segítése (cselekvési stratégiák, folyamatok tervezése, állítások érvényességének és jelenségek valószínűségének mérlegelése, becslési képességek kialakítása),
- a matematikai szimbólumok használata, gondolatok tömör megfogalmazása,
- a matematika nyelvén történő kommunikáció fejlesztése,
- a megfelelő segédeszközök használata (pl. számológépek, függvénytáblázatok, könyvek),
- mások szóban és írásban közölt gondolatmenetének meghallgatása, megértése, saját gondolatok közlése, érveken alapuló vitakészség fejlesztése.

A matematika kompetencia kialakítása elsősorban a matematika tantárgy tanításának a feladata. Minden oktatott tantárgy segíti a matematika kompetencia kialakítását és felhasználja a tantárgy tanítása során.

4.5. A természettudományos kompetencia a természettudományos gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége

Szükséges ismeretek:

- a természet alapelveinek, az alapvető tudományos fogalmaknak, módszereknek, technológiai folyamatoknak az ismerete,
- a tudományos elméletek szerepének ismerete a társadalmi folyamatok formálódásában,
- az alkalmazások és a technológiák előnyeinek, korlátainak és kockázatainak ismerete.

Szükséges képességek:

- a fenti ismeretek felhasználása a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldására,
- a tudás gyakorlatias módon történő alkalmazása új technológiák, berendezések megismerésében, működtetésében, problémamegoldásaiban,
- az alkalmazott tudás felhasználása a természeti világ megmagyarázására, problémák felismerésére és következtetések levonására,
- a digitális kommunikációs-információs technikák alkalmazásának ismerete,
- az áltudományos megnyilvánulásokkal szembeni, érveléseken alapuló vitakészség fejlesztése,
- az emberi tevékenység által a természetben bekövetkezett változások megértése, az egyén felelőssége.

Szükséges attitűdök:

- a tudományos fejlődésnek saját magunkra, családunkra, közösségünkre és az egész Földre gyakorolt hatása iránti kritikus érdeklődés.

A természettudományos kompetencia kialakítása elsősorban a természettudományos tantárgyak feladata. Diákjainkat globális szemléletű, kreatív, kritikai gondolkodásra kell képessé tennünk. Ezt csak az oktatott tantárgyak követelményeinek összehangolt tervezése alapján lehet elérni. Ez iskolánkban kialakult gyakorlat alapján történik.

4.6. A digitális kompetencia az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatának képességét jelenti

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök:

- a főbb számítógépes alkalmazások (szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információtárolás),
- az internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció,
- (e-mail, hálózati egységek),
- az információ-megosztás, az együttműködő hálózatépítés, a tanulás és a kutatás terén,
- az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körüli problémák ismerete.

Szükséges képességek:

- az információ megkeresése, összegyűjtése és feldolgozása, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetése,
- az eszközök használata, az internet alapú szolgáltatások elérése, a velük való kutatás.

Szükséges attitűdök:

- a kulturális, társadalmi és/vagy szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban való részvétel.

A digitális kompetencia kialakítása az informatika tantárgy és a mindennapi iskolai kommunikációs eljárás feladata. Széleskörű felhasználása az oktatásban szükségszerű követelmény. Használata a munkaerőpiac csaknem minden területén alapvető követelmény, más területein pedig esélynövelő tényező.

Idegen nyelv 9-12. évfolyam Technikumi képzés

Tanulási eredmények

Ebben a nevelési-oktatási szakaszban a 12. évfolyam végére a KER szerinti B2 nyelvi szint a kimeneti cél, ezen belül a tovább tanulni nem szándékozó tanulónak fel kell készülnie legalább a középszintű idegen nyelvi érettségi követelményeinek sikeres teljesítésére. A nevelési-oktatási szakasz végére a tanuló témakörtől függetlenül ismer és tudatosan alkalmaz nyelvtanulási és nyelvhasználati stratégiákat, képessé válik arra, hogy nyelvtudását valós, személyes, tanúlással kapcsolatos vagy szakmai céljaira alkalmazza, valamint készül az aktív nyelvtanulás eszközeivel az egész életén át tartó tanulásra. Ezeket más tanulási területeken is alkalmazza kompetenciáinak mélyítésére.

Az egyes élő idegen nyelvi kerettantervek felépítése, szerkezete

A kerettantervek a kötelező tartalmat témakörökön keresztül közelítik meg. A 9-12. évfolyamon valamennyi, az 5-8. évfolyamon bevezetett témakör szerepel, elemeik azonban jelentősen bővülnek, és feldolgozásuk egyre árnyaltabban és mélyebben történik. Egyre hangsúlyosabbá válnak a keresztntantermi, interkulturális és célnyelvi vonatkozások, valamint a tudásmegosztással és ismeretszerzéssel kapcsolatos tartalmak. Az általános iskolában még egy témakörként kezelt személyes és környezeti témák gimnáziumban már önálló egységként jelennek meg. Új témakörök a négyéves nevelési-oktatási szakaszban: az utazás és turizmus, a tudomány és technika és a kommunikáció; a 11-12. évfolyamon: az ember és társadalom, a munka világa és a gazdasági és pénzügyi ismeretek. A közéleti témakör kiegészül a hobbik, a szabadidő és a művelődés aspektusaival. Az osztálytermi témakör a 9-10. évfolyamon az iskola és a tanulás témáit, 11-12. évfolyamon pedig a vizsgafelkészítést, illetve az érettségire való felkészítést állítja fókuszba.

Az egyéni érdeklődés figyelembevétele meghatározó, ezért a nyelvórákba be kell emelni olyan idegen nyelvi tartalmakat, lehetőségeket és eszközöket, amelyekkel a tanuló a nyelvórákon kívül is szívesen foglalkozik. A 9-10. évfolyamon új témakörként megjelenik a tudomány és technika, a kommunikáció, az utazás és turizmus, és a már ismert témakörök is bővülnek, összetettebbé válnak. Kettévál a személyes és a környezeti témakör, a személyes témakör kiegészül a tágabb emberi kapcsolatok, az életmód, valamint az ember és társadalom témakörökkel, a környezeti pedig a környezetvédelemmel. Míg az osztálytermi témakör, valamint a személyes és a környezeti vonatkozások súlya csökken, addig hangsúlyosabbá válnak a keresztntantermi, a kibővített közéleti, aktuális, célnyelvi és nyelvtanulási témakörök. A hozzájuk rendelt óraszámok továbbra is ajánlások, inkább a témakörök feldolgozásának javasolt mélységét jelölik.

Ebben a nevelési-oktatási szakaszban a tanuló újabb szövegtípusokkal – nyelvi szintjének és érdeklődésének megfelelő ifjúsági irodalmi olvasmányokkal ismerkedik meg. A gondosan kiválasztott, autentikus szövegek feldolgozása során tovább fejlődik a szövegalkotási, szövegértési, valamint interakciós készsége. A célnyelvi ismeretszerzés és tudásmegosztás az általános iskolához képest hangsúlyosabbá válik.

Az egyes témakörökhöz javasolt óraszámok 9-10. évfolyamon angol nyelvből:

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Personal topics: family relations, lifestyle, people and society	40
Environment and nature	20
School and education	10
Holidays, travelling, tourism	10
Public matters, entertainment	20
English and language learning	20
Intercultural topics	10
Cross-curricular topics and activities	15
Current topics	19
Science and technology, Communication	10
Gaining and sharing knowledge	30
Összes óraszám:	204

Az egyes témakörökhöz javasolt óraszámok 11-12. évfolyamon angol nyelvből:

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Personal topics: family relations, lifestyle	20
Environment and nature	15
Holidays, travelling, tourism	15
Public matters, entertainment	15

English and language learning	20
Intercultural topics	20
Cross-curricular topics and activities	20
Current topics	20
Science and technology, Communication	15
People and society	15
Financial matters	13
Carreer and employment	15
Gaining and sharing knowledge	20
Final exam preparation	25
Összes óraszám:	248

Idegen nyelv 9-11. évfolyam Szakképző Iskolai képzés

Az idegen nyelv műveltségterület kerettantervének középpontjában a tanuló áll, illetve az a törekvés, hogy a tanuló a szakképző iskolai idegennyelv-tanulás során olyan kompetenciák birtokába jusson, melyek képessé teszik őt az idegen nyelvi kommunikációra, valamint arra, hogy megfelelő motiváció esetén a kötelező nyelvtanulás időszakát követően önállóan is tovább tudja ápolni és fejleszteni idegennyelv-tudását. A használható nyelvtudás a tanuló számára nemcsak azt jelenti, hogy jobb esélyekkel indul a munkaerőpiacon, hanem egyben kulcsot is ad a kezébe más népek, más kultúrák, s ezáltal önmaga, saját népe és saját kultúrája alaposabb megismeréséhez, jobb megértéséhez.

A szakképző iskolába bekerülő tanulók tanulási nehézségekkel küzdenek, sokuk küzd az alapkészségekhez kapcsolódó problémákkal (írás, olvasás és számolási nehézségekkel). A legtöbbször hátrányos szociális helyzetű, és meglehetősen motiválatlan a tanulást illetően. Ezért a szakképző iskolai nyelvtanításnak biztosítani kell az idegen nyelvi felzárkóztatás lehetőségét, a differenciált, szükség szerint az egyéni tanulás rendszerét.

Fejleszteni szükséges a tanulók négy nyelvi alapképességét, elsősorban a beszédértés és a beszédalképesség területén, illetve ezekkel szoros összefüggésben és állandó kölcsönhatásban a tanulók *stratégiai, szociális és személyes* kompetenciáit.

A szakképző iskolában folyó idegennyelv-oktatás célja, hogy a tanulók a 11. évfolyam befejezésekor elérjék a Közös Európai Referenciakeretben meghatározott A1 minimumszintet a négy alapképességben, elmozduljanak az A2 alapszint irányába, és a beszédértés és beszédalképesség terén elérjék az A2 szintet. Optimális esetben a tanulók elérhetik az A2 szintet mind a négy alapképességben.

A1 szinten (minimumszint) a diák megérti és használja a gyakoribb mindennapi kifejezéseket és a nagyon alapvető fordulatokat, amelyeknek célja a mindennapi szükségletek konkrét kielégítése. Be tud mutatkozni és be tud mutatni másokat, meg tud válaszolni és fel tud tenni olyan kérdéseket, amelyek személyes jellegűek (pl. hogy hol lakik), amelyek olyan emberekre vonatkoznak, akiket ismer, vagy olyan dolgokra, amelyekkel rendelkezik. Képes nagyon egyszerű interakcióra, amennyiben a másik személy lassan és világosan beszél és segítőkész.

Tantárgyak:

Cukrászati termékek készítése idegen nyelven

Cukrász (10-11. évf. heti 0,5 óra)

Cukrász szaktechnikus (11. évf. heti 1 óra, 12. évf. heti 0,5 óra,)

A képzési tartalom megegyezik a magyar nyelvű tantárgy anyagával.

Cukrászati termékek készítése
Töltelékek, krémek készítése, gyümölcsök, zöldségek tartósítása
Tészták és uzsonnasütemények készítése
Tészták és sós teasütemények készítése

Krémes készítmények előállítása
Édes teasütemények, mézesek készítése
Felverték és hagyományos cukrászati termékek készítése
Nemzetközi cukrászati termékek készítése
Bonbonok készítése
Hidegcukrászati termékek készítése
Különleges táplálkozási igények figyelembevételével készülő cukrászati termékek előállítása

Ételkészítés-technológiai ismeretek idegen nyelven

Szakács (10-11. évf. heti 0,5 óra)

Szakács szaktechnikus (11. évf. heti 1 óra, 12. évf. heti 0,5 óra)

A képzési tartalom megegyezik a magyar nyelvű tantárgy anyagával.

Ételkészítés-technológiai ismeretek
Főzés
Gőzölés
Párolás
Sütés I.
Sütés II.
Különleges technológiák
Cukrászat
Speciális ételek (mentes, kímélő)

Étel- és italismeret idegen nyelven

Pincér – Vendégtéri szakember

Vendégtéri szaktechnikus (11. évf. heti 1 óra, 12. évf. heti 1,5 óra)

A képzési tartalom megegyezik a magyar nyelvű tantárgy anyagával.

Étel és italismeret
Konyhatechnológiai alapismeretek
Ételkészítési ismeretek
Betekintés a csúcsgasztronómia világába, fine dining
Étterem értékelő és minősítő rendszerek a világban
Italismeret és felszolgálásuk szabályai
Italok készítésének szabályai
Ételek és italok párosítása, étrend összeállítás
Étel és ital érzékenységek, intoleranciák, allergiák

Rendezvényszervezési ismeretek idegen nyelven

Pincér – Vendégtéri szakember 10-11. évf. heti 0,5 óra

A képzési tartalom megegyezik a magyar nyelvű tantárgy anyagával.

Rendezvények típusai, fajtái
Értékesítés folyamata
Kommunikáció a vendéggel
Rendezvény logisztika
Rendezvény lebonyolítása
Elszámolás, fizettetés

Munkavállalói idegen nyelv

Szakképző: 10. évf. heti 1 óra (minden szakmánál)

11. évf. 3/11.a ker: heti 2 óra

3/11. sza 3/11. cu 3/11.pi heti 1 óra

Technikus szakmák esetén: 2/14. évf. heti 2 óra (pi-tur-sza-cu)

Munkavállalói idegen nyelv
Az álláskeresés lépései, álláshirdetések
Önéletrajz és motivációs levél
„Small talk” – általános társalgás
Állásinterjú

Szakképző évfolyamok esetében nem érvényes az az állítás, hogy a tantárgy az utolsó évfolyamon kerül oktatásra. (A mi iskolánkban már 10. évfolyamon megjelenik minden szakmánál.)

3.2. Munkavállalói idegen nyelv megnevezésű tanulási terület (technikus szakmák esetén)

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám: 62/62 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója: Állások megpályázása idegen nyelven. Önéletrajz és motivációs levél megfogalmazása, az állásinterjú során hatékony idegen nyelvű kommunikáció.

Munkavállalói idegen nyelv tantárgy 62/62 óra

3.2.1.1. A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a tanulók idegen nyelven is képesek legyenek álláshirdetésre jelentkezni, ismerjék az álláskeresés lépéseit, hatékonyan és eredményesen meg tudják valósítani a kommunikációs célokat egy állásinterjú során.

Megértsék a munkájukhoz kapcsolódó idegen nyelvű álláshirdetéseket, képesek legyenek a munkavállaláshoz kapcsolódóan egyszerű formanyomtatványokat kitölteni, önéletrajzot írni és motivációs levelet a formai és tartalmi követelményeknek megfelelően megfogalmazni, megértsék egy munkaszerződés alapvető idegen nyelvi fordulatait, kifejezéseit.

Az állásinterjú során legyenek képesek idegen nyelven, személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni. Az állásinterjú bevezető részében, az általános társalgás során feltett kérdéseket meg tudják válaszolni. Az interjú során tudjanak szándékaikról, elképzeléseikről, jövőbeli terveikről beszélni. Ki tudják fejezni erősségeket, gyengeségeket. Rendelkezzenek megfelelő szókinccsel ahhoz, hogy tanulmányaikról és munkatapasztalatukról be tudjanak számolni. Megértsék az adott cég/vállalat honlapján közzétett információkat, és ezzel kapcsolatosan kérdéseket, véleményt tudjanak formálni.

A tantárgy az utolsó évfolyamon kerül oktatásra, így épít a tanulók közismereti tantárgyak keretében elsajátított idegennyelv-tudására, alapvető mondatszerkesztési ismereteikre, valamint a főbb igeidők ismeretére. A tantárgy tanulása során a tanuló ezen ismereteit aktiválja és a munkavállalói szókinccset is alkalmazva gyakorolja.

Idegen nyelv 9-12. évfolyam

Társkompetenciák fejlesztése

Kapcsolódás a kompetenciákhoz

A tanulás kompetenciái: Az idegen nyelvek tanulása során fejlődik a tanuló memóriája, a korábban tanult elemek felidézését és rendszerezését igénylő tanulási teljesítménye. A tanuló képessé válik a nyelvtanulási stratégiák felismerésére és ezek alkalmazására, ez pedig hasznosul más tantárgyak esetében is. A tanuló megtanulja a hibákra történő visszajelzések elfogadását, a hibák kijavításának szükségességét, valamint képessé válik saját és társai fejlődésének értékelésére. A tanórán kívüli nyelvtanulási lehetőségek felismerésével és kihasználásával is készül az egész életen át tartó tanulásra. Az önálló nyelvtanulásra való felkészülés a tanulási folyamat aktív résztvevőivé teszi.

A kommunikációs kompetenciák: A nyelvórai tevékenységek képessé teszik a tanulót arra, hogy az élő idegen nyelven árnyaltan fejezze ki, objektíven támassza alá, szemléltesse gondolatait, hallgassa meg társait, társaival közösen hozzon döntéseket, formáljon véleményt, információt és tudást osszon meg. Képekre, ábrákra, hanganyagokra, szövegekre idegen nyelven utal, azokra vonatkozóan véleményt fogalmaz meg és állást foglal, s ezeket felhasználva, párban vagy csoportban, további kommunikációs feladatokat old meg. Nyelvtudását személyes és online nyelvi érintkezésben kapcsolatépítésre használja fel.

A digitális kompetenciák: Az idegen nyelvek tanulása során a tanuló úgy használja a digitális eszközöket, forrásokat és mobiltelefonos applikációkat, hogy a célnyelv jellemző kifejezéseit és pragmatikáját megfelelően alkalmazza, valamint saját fejlődését és tanulását támogassa. Ezzel lehetővé válik az idegen nyelvű szövegalkotás, szövegértés és nyelvi interakciók fejlesztése digitális felületeken és eszközök használatával.

A matematikai, gondolkodási kompetenciák: Az idegen nyelv tanulása során a tanulónak több szempontból fejlődik a gondolkodása, mely során egyre több nyelvi elemet képes felismerni, felidézni, az egymásra épülő elemeket logikusan elrendezni és alkalmazni. A feldolgozott témák hatására mérlegelő idegen nyelvgondolkodása és problémamegoldó készsége, a nyelvek közötti kódváltást lehetővé tevő kognitív képességei is fejlődnek. Nyelvtudása növeli az információszerzési és tudásmegosztási lehetőségeit.

A személyes és társas kompetenciák: A társas kompetenciák fejlődéséhez hozzájárulnak a nyelvórákon gyakran párban vagy csoportban végzett feladatok, valamint egyéb, kooperáción alapuló tanulási tevékenységek is, melyek során fejlődik együttműködési készsége, kitartása,

cél- és feladattudata. A nyelvtudás növeli a tanulók önbizalmát, önbecsülését, valamint fejleszt más nemzetek tagjaihoz, kultúrájához és az idegen, ismeretlen világokhoz való viszonyát.

A kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: Az idegen nyelv tanulása során a tanuló nyitottá válik a saját országa, nemzete és más népek történelmére, kultúrája közötti eltérésekre, elfogadja a különbségeket, magabiztosságát az anyanyelvi kötődés és az a mérlegelő, toleráns gondolkodásmód határozza meg, amely teret ad a kreatív, alkotó jellegű önkifejezésnek. A korszerű nyelvtanítás szükségszerűen magában foglalja a tanuló életkorának megfelelő alkotó tevékenységeket és az alkotással kapcsolatos tartalmakat.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A kompetencia fejlesztése valós nyelvi célok és helyzetek idegen nyelven történő leképezésével valósul meg. Egy nyelvi feladat megoldása közben a tanuló együttműködik, hagyományos és digitális forrásokat használ, kommunikál, problémát vitat meg, döntéseket hoz, ezekről beszámol, és mindezek felkészítik a munkavállalásra.

Módszerek

Az idegen nyelv-oktatás a középiskolában is tevékenység- és tanulóközpontú, vagyis a tanuló számára olyan életkorának, illetve érdeklődésének megfelelő helyzeteket teremt, amelyekben a nyelvet eszközként, hatékonyan használja, a nyelvi funkciókat kommunikációs szándékának megfelelően alkalmazza, és birtokában van a megfelelő szókincsnek.

Kiemelten fontos a nyelvoktatásban az interdiszciplináris, azaz a tantárgyak között átívelő szemlélet, mely épít a más tantárgyak keretében szerzett ismeretekre, és az idegen nyelven megszerzett tudással pedig gazdagítja más tantárgyak tanulását. Projektfeladatok, információgyűjtés a szaktantárgyhoz, internetes kutatómunka, mind-mind történhet idegen nyelven is, felkészítve a tanulót a munka világában zajló információcserére.

A hosszú távon is fenntartható nyelvi fejlődés érdekében a középiskolában kiemelten fontos, hogy a tanórán kívüli nyelvhasználati és nyelvtanulási tevékenységekre is építsünk, és erre a tanulót a nyelvórán egyre nagyobb mértékben felkészítsük. Mindezek révén a tanuló nyelvtanulási céljai élővé, valódivá és elérhetővé válnak, erősítik a motivációt és annak fenntartását. A diák tudatában van annak, hogy a nyelvtanulás fontos szerepet tölt be a körülöttünk lévő világ megismerésében és megértésében. A nevelési-oktatási szakasz fő célkitűzése tehát a felhasználóképes nyelvtudás megszerzése, amelyben az iskolai nyelvtanításon túl fontos szerepet játszanak a digitális eszközök, az internet, valamint általában

a nyelvórákon kívüli nyelvtanulási lehetőségek, (idegen nyelvű filmek, könnyített olvasmányok, e-mail levelezés, idegen nyelvű színi előadások, internetes kutatási feladatok stb.), amelyek feltételezik és fejlesztik az aktív, önálló tanulói magatartást. Ennek kialakítása és megalapozása a nyelvórák egyik fontos feladata. Fontosak a kooperatív módszerek, valamint a projektmunka, amelyek fejlesztik a tevékenység-központú tervezést, a probléma- és folyamatközpontú gondolkodást, és általában a célnyelven folytatott kommunikációt. A nyelvoktatói munka tervezése során fontos szerepet kapnak az egyéni tanulási sajátosságok és igények is.

A nyelvtanítás folyamatában szükséges, hogy a tanuló a digitális tartalmak feldolgozásához segítséget kapjon. Az iskolai és az otthon elvégzendő feladatoknak köszönhetően a diák már képes arra, hogy digitális eszközökön keresztül is megértse és létrehozzon szöveget, valamint interakciót folytasson és tartalmat közvetítsen angol nyelven. Az idegen nyelvi órák során, valamint az iskolán kívüli célnyelvi tevékenységek által a nyelvtanuló részesévé válhat az adott kultúrának, kapcsolatot teremthet anyanyelvi beszélőkkel, és ilyen módon a saját és más kultúrákkal szembeni tudatossága erősödik. Az ismeretszerzésben segíthetnek a célnyelvi országokról szóló olvasmányok vagy filmek, vagy a rendszeres idegen nyelvi projekt feladatok, melyet a tanuló akár egyénileg, akár csoportosan készíthet el. E tapasztalatok által a nyelvtanuló a nevelési-oktatási szakasz végére képes saját nemzeti sajátosságait és értékeit a célnyelven közvetíteni.

A motiváció fenntartása és erősítése érdekében a nyelvórát továbbra is a pozitív, stresszmentes, jó hangulatú tanulási környezet jellemzi, amelyben a tanuló életkori sajátosságainak megfelelő, érdekes, nyelvi és kognitív szempontból is kihívást jelentő feladatokat old meg. A változatos munkaformák, a projektmunkák, a kooperatív tanulási technikák alkalmazása, valamint az irányító tanár és a társak visszajelzései, a különféle értékelési formák a középiskolában is segítik a tanulót abban, hogy továbbra is szívesen és örömmel vegyen részt a tanórai feladatokban. Önbizalma erősödik, nyitott és motivált marad nyelvtudása hosszú távú fejlesztésére. A nevelési-oktatási szakasz végére magabiztossá válik, és egyre inkább szívesen és tudatosan használja nyelvtudását. Képes saját hibáit észrevenni, javítani, valamint saját és társai haladását értékelni.

A nyelvtanulásban a valódi kommunikációs szituációknak és a valós nyelvi cselekvéseknek az alapja az idegen nyelvű szöveg, mely a nyelvtanuló számára tartalmi és nyelvi szempontból is illeszkedik életkorához és érdeklődéséhez. A jól megválasztott, megbízható tananyag nagy segítség tanárnak és tanulónak egyaránt, és a tanulási folyamat sikeressége szempontjából

meghatározó lehet. E nevelési-oktatási szakasz egyik legfontosabb célja a szövegkompetencia tudatos fejlesztése egyre elvontabb és összetettebb szövegek révén. A nyelvtanulónak képessé kell válnia arra, hogy a szövegeket megértse, és az azokból kinyert információkat fel tudja használni saját kommunikációs céljainak megvalósítására. Hangsúlyos szerepe van emellett a nyelvi eszközök funkcionalitásának, melyek nem különálló egységekként, hanem kontextusba ágyazottan kell, hogy megjelenjenek. A nyelvtanulót arra is képessé kell tenni, hogy a szövegértés és a szövegalkotás során a nyelvi eszközök szövegben betöltött funkcióját tudatosan kezelje, és szövegkohéziós, valamint figyelemvezető eszközöket használjon.

A nyelvi tartalmak és eszközök átadása továbbra is kontextusba ágyazottan, szövegek alapján, konkrét beszédhelyzetekben akár nonverbális és/vagy vizuális elemekkel megsegítve történik. A használható nyelvtudás és a valós kommunikáció elsajátítása érdekében továbbra is integráltan kell fejleszteni a nyelvi és nem nyelvi készségeket.

Amennyiben az idegen nyelv oktatása csoportbontásban történik a tanulókat nyelvtudásuk alapján kell beosztani, az intézmény kötelező nyelvi szintfelmérést tarthat.

A jelenlegi Szakmai Program szerint idegen nyelvből iskolánk felkészítési kötelezettséggel rendelkezik mind a közép-, mind az emelt szintű érettségi vizsgára.

Az SNI-s tanulók esetében az Idegen nyelvi munkaközösség a plusz időre vonatkozó szabályok rugalmas, feladattípusoktól függő értelmezését javasolja.

- Szóbeli feleletnél, ha van felkészülési idő, ott biztosítható a többletidő.

- Szóbeli feleletnél, ha nincs felkészülési idő, a felelet tartalmának csökkentését javasoljuk (1-2 kérdéssel kevesebb).

- Kisebb, nem egész órás írásbeli dolgozatnál ugyanannyi feladatra több idő biztosítható a tanulónak.

- Egész órás, témazáró dolgozatnál javasoljuk a feladatok mennyiségnek csökkentését (1-2 feladattal kevesebb).

Idegen nyelvi érettségi témakörök:

B) TÉMAKÖRÖK

Az érettségi vizsga tartalmi részét az alább felsorolt témakörök képezik, azaz a feladatok minden feladatlapban tematikusan ezekre épülnek. A lista nem tartalmaz külön országismereti témakört, mert ennek elemei a többi témakörben előfordulnak.

A középszinten felsorolt témakörök az emelt szintre is érvényesek.

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint (B1)	Emelt szint (B2)
1. Személyes vonatkozások, család	A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai)	A család szerepe az egyén és a társadalom életében
	Családi élet, családi kapcsolatok	Családi munkamegosztás, szerepek a családban, generációk együttélése
	A családi élet mindennapjai, otthoni teendők	
	Személyes tervek	
2. Ember és társadalom	A másik ember külső és belső jellemzése	
	Baráti kör	Az emberi kapcsolatok minősége, fontossága (barátság, szerelem, házasság)
	A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel	Lázadás vagy alkalmazkodás; a tizenévesek útkeresése
	Ünnepek, családi ünnepek	Az ünnepek fontossága az egyén és a társadalom életében
	Öltözködés, divat	Az öltözködés mint a társadalmi hovatartozás kifejezése

	Hasonlóságok és különbségek az emberek között	Társadalmi viselkedésformák
3. Környezetünk	Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása)	A lakóhely és környéke fejlődésének problémái
	A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek	
	A városi és a vidéki élet összehasonlítása	A természet és az ember harmóniája
	Növények és állatok a környezetünkben	

	Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért?	A környezetvédelem lehetőségei és problémái
	Időjárás	
4. Az iskola	Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat)	Iskolatípusok és iskolarendszer Magyarországon és más országokban
	Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka	
	A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága, internetes böngészés	Hasonló események és hagyományok külföldi iskolákban
	Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok	
5. A munka világa	Diákmunka, nyári munkavállalás	A munkavállalás körülményei, lehetőségei itthon és más országokban

	Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás	Divatszakmák
6. Életmód	Napirend, időbeosztás	A kulturált étkezés feltételei, fontossága
	Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás)	A szenvedélybetegségek
	Étkezési szokások a családban	Az étkezési szokások hazánkban és más országokban
	Ételek, kedvenc ételek	Ételspecialitások hazánkban és más országokban
	Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben	
	Gyakori betegségek, sérülések, baleset	
	Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak)	A gyógyítás egyéb módjai
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás	Szabadidős elfoglaltságok, hobbik	A szabadidő jelentősége az ember életében
	Színház, mozi, koncert, kiállítás stb.	A művészet szerepe a mindennapokban
	Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport	Szabadidősport, élsport, veszélyes sportok
	Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, internet	A könyvek, a média és az internet szerepe, hatásai
	Kulturális és sportesemények	

8. Utazás, turizmus	A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés	A motorizáció hatása a környezetre és a társadalomra
	Nyaralás itthon, illetve külföldön	Célnyelvi ország néhány főbb látnivalója
	Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése	Az idegenforgalom jelentősége

	Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai	
9. Tudomány és technika	Népszerű tudományok, ismeretterjesztés	A tudományos és technikai fejlődés pozitív és negatív hatása a társadalomra, az emberiségre
	A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben	
10. Gazdaság	Családi gazdálkodás	
	- A pénz szerepe a mindennapokban	- Üzleti világ, fogyasztás, reklámok
	- Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank), online szolgáltatások igénybevétele	- Pénzkezelés a célnyelvi országokban

4.7. Szociális és állampolgári kompetencia

A szociális és állampolgári kompetencia a harmonikus életvitel és közösségi beilleszkedés feltétele, felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén a tanulók építő módon vehetnek részt a társadalmi életben. Képesek legyenek konfliktusokat megoldani, és a demokráciáról kialakult tudásukat felhasználva aktívan vegyenek részt a közügyekben.

A személyes és szociális jóléthez szükséges fizikai és mentális egészségre vonatkozó ismereteket a tanulók a biológia és testnevelés tantárgyak keretében sajátítják el. E kompetencia alapja az a képesség, hogy különféle területeken jól tudjanak kommunikálni, megértsék a különböző nézőpontokat, empátikusak és a változások iránt fogékonyak legyenek. Ennek a területnek a fejlesztése elsősorban az osztályfőnöki órákon és a 11. évfolyamon bevezetésre kerülő etika órán történik.

Az állampolgári kompetencia a demokrácia és az állampolgárság fogalmának és az állampolgári jogoknak az ismeretén alapul. Ide tartozik még az Európai Unió struktúráinak, célkitűzéseinek, értékeinek az ismerete is. Ezen ismeretek megszerzésére a történelem tantervbe beépített állampolgári ismeretek, valamint a földrajz tantárgyak keretében van lehetőség.

4.8. Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia úgy a tanulási időszakban, mint a munkavállalás idején segíti tanítványainkat abban, hogy megismerjék tágabb környezetüket, képesek legyenek a kínálgzó lehetőségek felismerésére és megragadására.

A kompetencia lényege az, hogy az ember képes legyen az őt körülvevő események, lehetőségek jellemzően objektív, szélsőségeket kerülő értékelésére, a számára szükséges információk kiszűrésére és konstruktív alkalmazására. A kezdeményezőképeségre és vállalkozókészségre szükség van az iskolai tanulmányok során, hiszen a felkészülési stratégia kialakítása, tanulási metódus kifejlesztése, tantárgyválasztási lehetőségek áttekintése, érettségi vizsgatárgyak kiválasztása, stb.) igénylik ezt. Szükség van rá azonban az aktív munkavégzés idején is az álláslehetőségek megkeresése, a végzettséggel adekvát munkahely megtalálása, a felvételi interjúkra való optimális felkészülés, a munkahelyen kialakítandó kapcsolatok felmérése és működtetése, a munkahelyi vezetővel való kapcsolat stratégiai kialakítása, stb. alkalmával. Nem nélkülözhető a kezdeményezőképeség és a vállalkozói kompetencia a családi életvitel kialakításakor, a családi gazdálkodás megteremtésekor sem.

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia kialakítása az intézményünkben a szakmai tantárgyak keretén belül valósul meg.

4.9. Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség kompetenciája

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség kompetenciája magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának megismerését és befogadását. A szóban forgó kompetencia-terület fejlesztését az iskolában folyó művészeti képzés ugyanúgy fejlesztheti, mint ahogyan az fejlődhet a média segítségével. Fejlesztésében különösen nagy szerepe van iskolánkban az irodalomnak, a zenei képzésnek, a hangverseny- és színházlátogatásoknak.

Tanítványainknak a középiskolai évek alatt meg kell ismerkedniük Európa sokszínűségének tényével, az európai országok, nemzetek kulturális és nyelvi sokféleségével, az egyediség megőrzésének igényével. E kompetencia-terület fejlesztését ezért az idegen nyelvi oktatás során is szem előtt kell tartanunk, ahogyan sort kell rá keríteni az osztályfőnöki órák tematikájában

is. Tanítványainknak meg kell ismerkedniük a műalkotások elemzésének eszközrendszerével, véleményt kell tudniuk alkotni művekről, képessé kell válniuk az önkifejezésre, saját nézőpontjuknak mások elképzeléseivel való összevetésére. Nyitott, érdeklődő, mások és saját környezetük és kultúrájuk által fogékony fiatalokat kell nevelnünk, akik képesek a művészi önkifejezés megértésére és a mindennapi emberek által küldött „üzenetek” kódolására és dekódolására.

4.10. A hatékony önálló tanulás

A hatékony önálló tanulás azt jelenti, hogy tanulóink képesek legyenek kitartóan tanulni saját tanulásukat megszervezni, az idővel és az információval hatékonyan gazdálkodni. A hatékony és önálló tanulás feltétele, hogy a tanuló ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait, valamint képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, támogatást. Az osztályfőnöki tanterveinkben szerepel, hogy már a tanulási folyamat elején megismertetjük tanulóinkat a hatékony tanulási módszerekkel, segítünk abban, hogy kialakítsák a saját tanulási stratégiájukat. Ezen kívül az egyes tantárgyi ismeretek elsajátításának speciális módszereire az egyes tanórákon kell, hogy sor kerüljön. Folyamatosan igyekszünk a tanulás iránti motivációt fenntartani és képessé tenni tanulóinkat arra, hogy korábbi tanulási és élettapasztalataikat felhasználják, új tanulási lehetőségeket kutassanak fel és a tanultakat az élet minden területén széles körben alkalmazzák.

4.11. Előrehozott érettségi

Az a tanuló jelentkezhet előrehozott érettségi vizsgára az alábbi tárgyakból, aki teljesíti a jelentkezés évének tanév végi követelményeit minden tantárgyból, valamint, abban az esetben, ha a tantárgy tanulását az előrehozott érettségi évében nem fejezné be a tanuló, úgy az adott tanév 1. félévének végén a hátralevő évfolyamok tananyagaiból köteles osztályozó vizsgát tenni.

Tantárgyak listája:

- Idegen nyelv 11. évfolyamban (sikeres 10. évfolyam után, osztályozó vizsgát köteles tenni a 11. évfolyam 2. féléves tananyagából, valamint a 12. évfolyam követelményeiből)
- Földrajz 10. évfolyam után

5. *Projektoktatás*

A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és az oktatók közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján. A tanév során a 9-11.évfolyam képzéseiben a technikumi és a szakképző iskolai képzésben valósul meg a projektoktatás. Iskolai szinten 2 projekt kerül betervezésre minden ágazatban – Egészségnap, Osztálykirándulás. A projektek megvalósulhatnak évfolyam- vagy osztályszinten. Minden projektnek van egy projektterméke, amely évfolyam szintű projekt esetében nyilvános bemutatásra kerül, osztályszintű projekt esetében pedig az osztály mutatja be adott esetben egy másik osztálynak, évfolyamnak. Minden projekt dokumentálásra kerül az iskolai hálózaton kijelölt mappába.

2025-2026. tanév tervezett projektjei:

9. osztály Technikumi és Szakképző iskolai évfolyamon

Krúdys lettem- Szeged nap Projekt- csapatépítő projekt szeptember hónapban

10. évfolyam Technikum Projektjei:

Pincér leszek projekt, amelynek keretében a pincér-vendégtéri szakmát érintő programokon vesznek részt. Cél a szakma népszerűsítése a diákok között.

A 9. évfolyamos osztályok esetében egy projekt nap lebonyolításával indítjuk a tanévet.

Ennek célja a tanulók megismertetése az iskolával, leendő oktatóikkal, osztálytársaikkal, választott szakmájukkal. Mindemellett célunk a lemorzsolódás csökkentése, a szakmaszeretet kialakítása, illetve csapatépítés az osztályközösségen belül.

A projekt nap keretében csapatépítő és szakmai feladatokat szervezünk, melynek keretében informális tanulási módszerekkel készítjük fel a diákokat az új iskolatípusban megjelenő elvárásokra, az újdonságként megjelenő szakmai tantárgyakra, az új környezetre, az új társakra. Ezen a napon nem titkolt szándékunk, hogy a bejövő osztályaink összekovácsolt, egymást ismerő csapatként induljanak el már a tanulmányaik elején. A 9. évfolyamot érintő iskolai szintű projektünk a Krúdys lettem és a Szeged nap projektje, amelynek keretében a város megismerése a cél, játékos feladatokkal.

6. *Az alkalmazott tankönyvek, digitális tananyagok és egyéb tanulmányi segédletek*

Intézményünkben a hivatalos tankönyvjegyzékben feltüntetett tankönyvlistából választják ki a kollégák a munkájuk során használni kívánt tankönyveket. A tanév során a kollégák alkalmazzák a KRÉTA rendszer digitális rendszer DKT (Digitális Kollaborációs Tér) felületén megjelenő tananyagokat, illetve a speciálisan egyénileg készített digitális tanulmányi segédleteket.

7. *A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái*

7.1. Az iskolai értékelés alapelvei, célja

Az iskolai értékelés elsődleges célja, hogy a tanulót magasabb teljesítményre készítse, s közben kialakítsa az önértékelés képességét. Ki kell fejleszteni a tanulóban az önálló munkára törekvést és az önálló tanulási képességet. Az értékelést nem kell mindig érdemjegyben kifejezni, de biztosítani kell, hogy a tanuló tisztában legyen teljesítményével.

Az írásbeli számonkérés nem lehet fegyelmező vagy büntető eszköz, és nem szoríthatja ki, illetve nem pótolhatja a szóbeli számonkérés formáit. Az írásbeli számonkérések különböző formái az egyes tantárgyi sajátosságok figyelembevételével, a követelményrendszerekhez igazodva járulnak hozzá a tanulók tanulási folyamatának teljes körű értékeléséhez, tanulságai mutassanak irányt az eredményesség erősítésére, a hiányosságok pótlására, a gyengeségek kiküszöbölésére.

7.2. Az iskolai értékelés kiterjed

- a tanuló tanórai és tanórán kívüli munkához való hozzáállására,
- az ismeretek elsajátításának szintjére,
- a korábbi ismereteihez mért fejlődésére.

7.3. Az értékelés feladata

- tárgyilagosan minősítse a tanulók tudását,
- ösztönözze a tanulót magasabb teljesítményre,

- adjon felvilágosítást a szülőknek és a tanulóknak arról, hogy milyen a tanuló viszonya az iskolai követelményekhez és az iskolához.

7.4. Az értékelés formái

Változatos módszerek

Az oktatók változatos szóbeli, írásbeli és gyakorlati módszerekkel mérhetik a tanulók tudását. Az oktatónak törekednie kell arra, hogy a tanuló tudását szóbeli felelet formájában is számon kérje a beszédkésztség és a kommunikációs képesség javítása érdekében. Az értékelés szöveges értékeléssel vagy 1-től 5-ig terjedő érdemjeggyel történik. A tanulók érdemjegyeit az oktatók naplóban vezetik. Az egyes tantárgyakból minimumkövetelmény, hogy – a készségtárgyak kivételével – félévenként legalább annyi érdemjegyük legyen a tanulóknak, mint a heti óraszám + 1 (heti egy órás tantárgy esetén minimum 3 érdemjegy/félév).

A tanuló érdemjegyet kaphat

- szóbeli feleletre (lehet részletes számadás és összefoglaló, tételszerű),
- írásbeli munkára (röpdolgozat, dolgozat, esszé, házi dolgozat, témazáró nagydolgozat),
- önálló kiselőadásra,
- óraközi, tanórai munkára,
- tantárgyi tanulmányi versenyen való eredményes részvételre,
- hosszabb projekt esetén a projektben való teljesítésre,
- projektmunka, prezentáció készítés, stb.

Az írásbeli dolgozatok típusai

- röpdolgozat:
- írásbeli felelet,
- legfeljebb 20 perces időtartamú,
- kisebb témából íratható,
- a tanítás folyamatának az ellenőrzésére szolgál,
- bejelentés nélkül is íratható.
- dolgozat:
- a tanítás folyamatának az ellenőrzésére szolgál,
- bejelentés nélkül is íratható

- témazáró dolgozat:
- 45 perces
- összefoglalás és rendszerezés után íratható
- időpontját egy héttel előbb be kell jelenteni.
- nagydolgozat:
- az érettségi tantárgyakból íratható
- két tanórás,
- nagyobb témát, illetve tágabb ismeretkört ölel fel,
- időpontját egy héttel előbb be kell jelenteni.

Az íratható témazáró és nagydolgozatok száma

Írásbeli témazáró vagy nagydolgozatot naponta maximum kettőt lehet íratni a tanulóknak való előzetes bejelentés (és a naplóban való jelölés) után. Az előzetes bejelentésre azért is szükség van, mert az osztály csak annak ismeretében kérheti a dolgozat áthelyezését, ha a bejelentett dolgozatok száma már elérte a kettőt. A témazáró dolgozatok előtt összefoglaló, rendszerező órát kell tartani, a tudás elmélyítése és a problémák felderítése, megbeszélése céljából. A témazáró és nagydolgozat eredményét (tantárgyak félévenkénti minimum jegyszámát tekintve) nem két jegynek vesszük, hanem súlyozott jegynek tekintjük, vagyis a végső osztályzat kialakításában, a kerekítésnél döntő szerepe van.

Egy írásbeli felelet (röpdolgozat) nem minősülhet témazáró dolgozatnak.

Javítási határidő

A témazáró dolgozatok és a nagydolgozatok kijavításának határideje **15 tanítási nap**, s az oktatóknak egy évig kell megőrizniük őket. Ha az oktató nem javítja ki a dolgozatot 15 tanítási napon belül (betegség jelent csak kivételt), akkor a tanulónak joga van eldönteni, hogy kéri-e az adott jegyet. Az oktató nem írathat újabb dolgozatot (témazáró és/vagy nagydolgozatot) addig, míg az előzőt ki nem javította.

Osztályozás

Témazáró dolgozatra és nagydolgozatra, írásbeli feleletre nem adható törtjegy, hanem a ponthatárok egyértelműen adják meg az elért pontérték alapján a jeles és az elégtelen között a dolgozat minősítését.

Az elégséges osztályzat megadásánál a kerekítés kötelező határa az **1,81**. A megjelölt határértéktől kötelező az elégséges osztályzat megadása.

A félévi és év végi értékelésen a tanév során szerzett – folyamatos és rendszeres számonkérés alapján kapott – érdemjegyek a meghatározók. A tanuló félévi és év végi osztályzatát az oktatói testület állapítja meg és dönt a magasabb évfolyamba lépéséről, érettségi, illetve szakmai vizsgára bocsátásáról. Az év végi osztályzat kialakításánál az egész tanév során szerzett érdemjegyeket kell figyelembe venni. A végső osztályzat meghatározásakor, a kerekítésnél a jegyek tendenciáját is vizsgáljuk.

Az írásbeli dolgozatok értékelésének százalékos alsó ponthatárai (%pontban):

Osztályzat (9-13. évfolyam, közismereti oktatás)				
jeles	jó	közepes	elégséges	elégtelen
85	70	55	35	35 alatt
Osztályzat a szakmai képzésben (technikum, szakképző iskola)				
jeles	jó	közepes	elégséges	elégtelen
80	60	50	40	40 alatt

A dolgozat pótlása

Ha a tanuló hiányzott a dolgozatíratáskor, a pótdolgozat megírására a tananyag pótlása után, az oktató döntésétől függően tanórán, korrepetáló órán vagy egyéb tanórán kívüli foglalkozáson kerülhet sor. A dolgozat újra íratására, javítására csak egyszer adhatunk alkalmat, mert különben a további anyag megtanításából marad ki a tanuló. Hosszabb hiányzás után a pótló dolgozatot két héten belül kell megírnia a tanulónak az oktatóval egyeztetett időpontban.

Duális partnerrel való közös értékelés

A duális partner a duális modulban értékeli a tanuló/képzésben résztvevő munkáját, amelynek érdemjegye bekerül az iskolai KRÉTA rendszer értékelésébe, a szakmai tantárgyakhoz felvezetve. A szakmai tantárgyak esetében félévi illetve év végi értékelésként abban az esetben ha önálló tantárgyként szerepel a duális partnernél, közös tantárgy esetében közös értékelés történik. A közös értékelés alatt értjük, hogy a szakoktató/osztályfőnök kapcsolatot tart a duális partnerrel és azoknál a tanulóknál, ahol eltérő teljesítményt lát az iskolában vagy a duális partnernél, ott konzultálnak a tanuló vagy képzésben résztvevő teljesítményéről. A tanuló haladásáról és teljesítményéről a szakoktató és az osztályfőnök rendszeresen kapcsolatot tart a duális partner tanulófelelősével. A közösen adott jegyek megjelennek a kréta rendszerben a hálótér szerinti tantárgyaknál.

Osztályozás az emelt szintű érettségire felkészítő tanórákon:

Az emelt szintű érettségire való felkészülés során az emelt szintű tantervi követelmények szerint tanítja az oktató a tanulókat. A végső minősítést a következőképpen állapítjuk meg:

- ***ha van középszintű tantervi tanóra is, akkor a kétféle minősítésből egy osztályzatot kap a tanuló az oktatók közös megegyezése alapján;***
- ***ha csak emelt szintű érettségire való felkészítésben vesz részt a tanuló, akkor az ott szerzett osztályzata adja az adott tantárgy félévi és év végi minősítését;***
- ***emelt szintű oktatás (szakmai tárgy) esetében érdemjeggyel értékeljük a teljesítményt.***

A tovább haladás feltétele

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába, illetve érettségi vizsgára csak akkor bocsátható, ha az előírt tanulmányi követelményeket legalább elégséges szinten teljesítette. Ágazati alapoktatást követően sikeres ágazati vizsgaeredménnyel kezdheti meg a szakirányú képzését. A szakirány választásáról nyilatkozatot tesz az iskola igazgatójának.

Szakirányú képzés idejében a tovább haladás feltétele a sikeres év végi eredmények, illetve az összefüggő szakmai gyakorlat teljesítése a megadott tanév végéig.

A kétszintű érettségi vizsga

A tantárgyi követelmények teljesítése után a tanulók érettségi vizsgát tehetnek. Az érettségi vizsga tantárgyaiból emelt-, illetve középszintű vizsga tehető a vizsgázó választása szerint. Ennek lebonyolítását és értékelését a hatályos érettségi vizsgaszabályzat foglalja magában, megszervezése a 100/1997. Kormányrendelet alapján történik.

7.5. Felmentés

Az igazgató a tanulót – kérelmére – részben vagy egészben felmentheti a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, illetve mentesítheti egyes tantárgyak tanulása alól, ha a tanuló egyéni adottságai, sajátos helyzete ezt indokoltá teszik. A felmentési kérelemhez csatolni kell a szakértői vagy az orvosi véleményt, amely alátámasztja a későbbi döntést. A felmentés lehetőségeiről és szabályairól a szakképzési törvény rendelkezik.

Felmentés lehetőségei:

- testnevelés (gyógytestnevelésre kell járni)
- idegen nyelvi oktatás
- matematika tantárgy értékelése

A felmentés határozata rögzítésre kerül a tanügyi dokumentációban (KRÉTA, törzslap).

8. *A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag*

Iskolánk nevelési programja hangsúlyozza más népek, népcsoportok megismerésének fontosságát. Ehhez kapcsolódóan tanulóinkat folyamatosan tájékoztatjuk a városban és a régióban történő olyan eseményekről, amelyek különböző nemzetiségek kultúrájának megismerését segítik elő.

Tanórai foglalkozásokon megteremtjük a lehetőséget arra, hogy a nemzetiségek kultúrájával is foglalkozzunk:

- történelem órán a nemzetiségek eredete, történelmi helyzete és történelme a magyar történelemhez kapcsolódóan,
- irodalom órán a kisebbségi irodalmi alkotásokkal való ismerkedés,
- kultúr- és vallástörténet óra keretében.
- Tanítási időn kívül:
 - a városban meghirdetett nemzetiségi programok látogatása.

9. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek

Az iskola működése egészségnevelési és környezeti nevelési szempontból

Az iskolában víz- és energiagazdálkodásban takarékosagra kell törekedni. A kollégákban és a tanulóknban is folyamatosan tudatosítani kell az odafigyelés fontosságát.

Iskolánkban több év óta működik szelektív hulladékgyűjtés. Törekedni kell a papírtakarékosagra (pl.: féloldalas papírlapok használata, kicsinyített és kétoldalas fénymásolás, digitális információáramlás). Az iskolai büfé „zöldítése” is kívánatos, mivel nagyon sok az egészségtelenül táplálkozó fiatal. Nagyon fontos, hogy a tanulók mindazokat az ismereteket, készségeket, amelyek környezeti magatartásukat, attitűdjeiket befolyásolják, a középiskolában megszerezhessék. Valamennyi oktató felelőssége, hogy a környezeti témákkal való kapcsolatot az oktatásban fenntartsa. A nem hagyományos tanórai és a tanórán kívüli tevékenységek is emiatt igen fontos szerephez jutnak.

A település helyi értékei

Szeged területén többfajta védettségű természeti érték található: a Körös-Maros Nemzeti Park Maros-ártéri egysége, a Fehér-tó, amely a Pusztaszeri Tájvédelmi Körzet része, de található itt szikes tó és kunhalom, ill. helyi védettségű területek is: pl. a Fűvészkert, a Vadaspark vagy a Maty-éri-tó. A településen jelenleg csak mechanikai szennyvíztisztítás folyik, de egy már megkezdett projekt keretében a város csatornahálózatának teljes kiépítése után végre megépül a biológiai tisztítómű is. A települési hulladékot a város egy részén már évek óta szelektíven gyűjtik, de ezt hamarosan a teljes városra kiterjesztik. A város vezetése kiemelt figyelmet fordít a tömegközlekedés fejlesztésére, bővítésére, korszerűsítésére. Folyamatosan bővül a városi kerékpárút-hálózat is.

A régió bemutatása

Csongrád-Csanád vármegye hazánk legnapfényesebb tája, itt található Magyarország legmélyebb pontja, s a Tisza itt hagyja el országunkat. A megye sajátos átmeneti jellege miatt rendelkezik szinte minden természeti szépséggel, amely az Alföldön megtalálható. Fellelhető itt az alföldi puszták, a folyókhoz, szikes tavakhoz kapcsolódó mozgalmas élővilág, de a síkságnak domborzati változatosságot adó, ma már kötött homokformák is. Csongrád-Csanád megyében van a Körös-Maros Nemzeti Park több egysége, valamint a Pusztaszeri és a Mártélyi Tájvédelmi Körzet. A tágabb régióban még két nemzeti parkunk: a Kiskunsági és a Duna-Dráva NP területei találhatók meg.

Erőforrások

Nem anyagi erőforrások

Iskolán belüli együttműködés

Oktatók

Az iskola minden oktatójának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. Ahhoz, hogy az iskolai környezeti nevelés, ill. oktatás közös szemléletben és célokkal valósuljon meg, ki kell alakítanunk, illetve tovább kell fejlesztenünk a munkaközösségek együttműködését. Azoknak a kollégáknak, akik most kívánnak bekapcsolódni az iskolai környezeti nevelési munkába, a tapasztaltabb kollégák tanácsokat, javaslatokat adnak. A közös munka áttekintése igazgatóhelyettesi feladat, a koordinátori szerepet a környezeti nevelési munkacsoport vezetője látja el.

Diákok

Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek, valamint a környezet védelme iránt különösen érdeklődő és elkötelezett tanulóknak.

Oktatók és diákok

A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket az oktatóikkal való közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el. A tanórak környezeti tartalmát a munkaközösségek határozzák meg, a tanórán kívüli környezeti nevelési tevékenységek áttekintése az ÖKO-munkacsoport feladata, igazgatóhelyettesi kontroll mellett. A diákok és oktatók együttműködése nélkülözhetetlen a környezetbarát iskolai környezet létrehozásában és megőrzésében is.

Oktatók és szülők

Az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk is közvetíteni kíván. Iskolánkban ez egyrészt azon keresztül valósul meg, hogy az elsajátított viselkedési formákat, ismereteket otthon is alkalmazzák a tanulók, másrészt egyes környezeti nevelési programjaink anyagi fedezetét – a lehetőségeiket figyelembe véve – a családok maguk is biztosítják.

Nem oktató munkakörben foglalkoztatottak

Az iskola adminisztrációs és technikai dolgozói munkájukkal aktív részesei környezeti nevelési programunknak. Az iskolai adminisztráció területén fontos feladat, hogy csökkentsük a felesleges papírfelhasználást, folyamatosan gyűjtsük a hulladékpapírt és a kifogyott

nyomtatópatront. A városi szelektív hulladékgyűjtés rendszerébe már bekapcsolódtunk, itt a tanulók, az oktatók és a takarítók aktív, környezettudatos munkájára egyaránt szükség van.

Iskolán kívüli együttműködés

Fenntartó

Mivel a fenntartó határozza meg az általa fenntartott intézmények profilját és költségvetését, ezért a fenntartóval való kölcsönös együttműködés – az iskola egész életén belül – a környezeti nevelési program megvalósítása szempontjából is fontos. Az iskola igazgatójának feladata, hogy a fenntartóval való egyeztetés során az optimális helyzetet megteremtse.

Környezeti neveléssel is foglalkozó intézmények

A tanórai és tanórán kívüli környezeti programot színesebbé és tartalmasabbá teszi különböző intézmények meglátogatása. Kiemelkedően fontosak a múzeumok, az állatkertek és a nemzeti parkok. Ezeket a látogatásokat a tanórákon készítjük elő. Az adott intézménnyel a munkaközösségek egy megbízott oktatója tartja a kapcsolatot.

Civil szervezetek

A civil szervezetek szakmai ismereteikkel és programjaikkal segítik környezeti nevelési munkát. Az oktatói testület több tagja rendszeresen részt vesz előadásaikon, továbbképzéseiken. Szükséges, hogy több, az egész oktatói testületet érintő környezeti témájú előadás és foglalkozás legyen a jövőben. A civil szervezetekkel való iskolai szintű kapcsolattartás pedagógiai igazgatóhelyettesi feladat. Az oktatók egyénileg alakítanak ki kapcsolatot az egyes civil szervezetekkel.

Hivatalos szervek

A hivatalos szervek egyik feladata annak ellenőrzése, hogy környezetvédelmi és egészségügyi szempontból megfelelően működik-e az iskola. Javaslatokra, véleményükre építeni kívánunk az iskolai környezet kialakításában.

Iskolai büfé

A diákok délelőtti étkezésének egyik meghatározó tényezője az iskolai büfé kínálata. Kíváncsi, hogy bővüljön az egészséges táplálkozáshoz nélkülözhetetlen tejtermék- és gyümölcskínálat.

Anyagi erőforrások

Saját erőforrások

Költségvetés

Az iskolai költségvetésből lehetőség szerint minden évben olyan felújításokat kell végezni, amelyek a környezetbarát és kulturált környezet megteremtését, továbbá a környezetkímélő működtetést szolgálják. A környezeti nevelési munkához szükséges kisebb eszköz- és

szakkönyvvásárlás, valamint iskolai környezeti témájú versenyek lebonyolítása, jutalmazása is ebből a keretből lehetséges.

Külső erőforrások

Saját bevétel

Szükség esetén a fenntartó engedélyével az iskola saját bevételeiből is fordíthatunk környezeti nevelési célokra. Az oktatók kéréseit összegyűjtve az ÖKO munkacsoport vezetője képviseli a megbeszéléseken a környezeti nevelési munka érdekeit.

Pályázat

A pályázatfigyelés a feladattal megbízott kolléga feladata, aki tájékoztatja az oktatókat a pályázati lehetőségekről, és segít azok elkészítésében.

Egyéb támogatás

A helyi szolgáltató cégek – mind anyagi, mind természetbeni – támogatását célszerű elnyerni.

Jövőkép, alapelvek, célok

Alapelvek, jövőkép

A környezeti nevelés alapelvei közül az alábbiakat kiemelten kell kezelnünk. Ezek fogalmát, tartalmát, megnyilvánulási módjait körül kell járnunk, meg kell világítanunk:

- a fenntartható fejlődés
- a kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések
- a helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései
- alapvető emberi szükségletek
- emberi jogok
- demokrácia
- elővigyázatosság
- biológiai és társadalmi sokféleség
- az ökológiai lábnyom

Iskolánk Örökös Ökoiskola címmel rendelkezik 2012. óta. Kiemelt feladatunk a tanulók környezettudatos magatartásának kialakítása, erősítése. Váljanak környezettudatos vásárlóvá, védjék környezetük tisztaságát. A hulladékkal úgy bánjanak, hogy abból minél több újrahasznosítható legyen. Ennek érdekében a 2020/2021-es tanévtől szelektív hulladékgyűjtést vezettünk be, hogy az a mindennapi gyakorlattá váljon ne csak az iskolában, hanem a családi környezetükben is. A visszaváltható palackok számára is elhelyeztünk két gyűjtőedényt az iskola területén, az ebből befolyt összeget a Diákönkormányzat használja fel diákoknak szánt eszközök beszerzésére.

Fejlesztési célkitűzéseink:

- környezeti és egészségtudatosság fejlesztése, az egészség és környezet összefüggéseinek vizsgálata
- fogyasztás helyébe az életminőség helyezése, tudatos fogyasztói magatartás kialakítása a globális környezeti problémák csökkentése érdekében
- a szerves kultúra fontosságának megismertetése a fenntartható fejlődésben
- fenntarthatóságra való nevelés az ökológiai szemléletmód segítségével
- korszerű szakmai ismeretekkel rendelkező, környezetük iránt felelős szakemberek képzése, akik fogékonyak az újra, képesek megfelelni a változó elvárásoknak, megfelelő viselkedés kultúrával, közösség és önfejlesztő képességgel rendelkeznek, bekapcsolódnak a közéletbe, társadalom és környezetük cselekvőképes tagjaivá válnak.
- A helyi értékek és problémák megismertetése
- Lakóhelyünk környezetvédelmi munkájában való aktív részvétel
- Ősi mesterségek megismerése
- Hagyományok őrzése
- A tanulók között a DÖK segítségével egy Öko-csoport összeállítása.

A fenntarthatóság pedagógiáját szolgáló kiemelt tevékenységek:

1. Az iskolai környezet ápolása, gondozása, az iskola „zöldítése”, a tantermek rendjének, tisztaságának megőrzése
2. A korszerű szakmai ismeretek összehangolása a fenntartható fogyasztás alap gondolatával a környezet iránt felelős szakemberek képzésének érdekében

ÖKO munkacsoport

1. Figyelemmel kíséri, véleményezi, javaslataival segíti az iskolanevelési tevékenységét,
2. Az iskolai fejlesztési munka részeként az SZP-ben megfogalmazottak alapján segíti, hogy a munkaközösségek az éves munkatervükbe, illetve a tanmeneteikbe folyamatosan beépítsék az ott leírt elvárásokat,
3. Részt vesz a „jó gyakorlatok” nemzetközi és hazai cseréjét szolgáló pályázati tevékenységben és aktívan részt vesz az Innovatív pályázat megvalósulásában.
4. Tartjuk a kapcsolatot a munkaközösségekkel és a civil szervezetekkel.

Hosszú távú célunk, jövőképünk, hogy környezettudatos állampolgárrá váljanak tanítványaink. Ennek érdekében diákjainkban ki kell alakítani:

- a környezettudatos magatartást és életvitelt

- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt
- a környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzése iránti igényt és akaratot
- a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség őrzését
- a rendszerszemléletet
- tudományosan megalapozni a globális összefüggések megértését
- az egészséges életmód igényét és elsajátíttatni az ehhez vezető technikákat, módszereket

Iskolánk 2019.-ben elnyerte a Fogyasztói tudatosságra nevelő iskola címet, amelyet a 2025/2026. tanévben is elkötelezetten folytatunk. Célunk a programban vállalt tevékenységek folytatása, diákjaink számára amennyiben lehetőségünk van rá, külső előadókat hívunk a témában előadást tartani. civil szervezetekkel részt veszünk jótékonyági akciókban, kupakgyűjtési felhívásokban. Fenntartható fogyasztói tudatosságra nevelés témáinak a beépítése célunk a kereskedelem, turizmus-vendéglátás ágazatának tantárgyaiba, illetve projekt tevékenységeibe. Diákjaink rendszeresen részt vesznek a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos versenyeken.

9.1. A testnevelés órák, testmozgás megvalósításának módja

A mindennapos testnevelést már csak a nyelvi előkészítő osztályokban alkalmazzuk, ahol a beiskolázás során ezt az irányelvet követjük. A megvalósítást azokon a napokon, amikor közismereti oktatás folyik, testnevelés óra megtartásával kell biztosítani.

A többi osztályokban a hálótervben meghatározott óraszámban tartunk testnevelés órákat.

Az órák tananyaga az osztályokra, tanulócsoportra évenként elkészített tanmenetekben kerül rögzítésre.

A mindennapos testnevelés óra

a) sportkörben való sportolással vagy

b) versenyszerűen sporttevékenységet folytató, sportszervezetben sportoló tanuló, illetve képzésben részt vevő személy kérelme alapján a sportszervezet által az adott félévben kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett, legalább heti két órának megfelelő edzéssel váltható ki.

A külsős sportszervezetben edző és versenyző tanulók esetében a tanuló szülői kérelmet és a szükséges egyesületi igazolások birtokában az SZMSZ-ben meghatározott módon kérheti felmentését azon osztályokban, ahol a mindennapos testnevelés valósul meg a heti két óra alól. Javaslat: a határozatot az edzők (egyesület) is kapják meg, amelyben rögzítve van, hogy amennyiben a tanév során megszűnik a tanuló jogviszonya az egyesülettel (vagy nem jár a tanuló edzésre) a visszajelzést az érintett fél is tegye meg az iskola felé.

Ha a fent nevezett okokból kifolyólag nagyobb létszám csökkenés jelentkezik az osztályoknál a szükséges összevonások megtételekor a heti két órára kialakított tanulócsoportok létszámát évfolyamonként az átlagos osztálylétszámhoz kívánjuk igazítani, maximálni.

Ezen tanulók

- tömegsport foglalkozások (labdajátékok, szabadidős sporttevékenységek stb.),
- sportvetélkedők, iskolai házibajnokságok, keretein belül tudják teljesíteni a mindennapos testnevelésre vonatkozó elvárásokat.

Szakképzésben a jogszabályi rendelkezések alapján a mindennapos testnevelés az elméleti órák hetén valósul meg, nekik a külső munkahelyi gyakorlati héten nincs testnevelés órájuk. Intézményünkben minden évben lezajlanak a **NETFITT** mérések, az eredmények a kijelölt rendszerbe felvezetésben kerülnek a tanév rendjében megadott időpontig.

9.2. Tájékoztató a testnevelés tantárgy eredményes teljesítéséhez és elfogadásához

A testnevelés minden tanuló számára kötelező készségtantárgy. A szakképzésben résztvevő diákok állóképességének fejlesztése a feladat, illetve a cél.

A testnevelés tantárgy elfogadásának feltétele: sportolásra alkalmas felszerelés, váltócipő használata és megfelelő órai aktivitás.

A testnevelés tantárgy kategóriái, ill. a kategóriába sorolás menete:

Könnyített testnevelés: A mindennapos testnevelési órákon való aktív részvétel, könnyített, differenciált feladatokkal. Menete: aktuális szakorvosi lelet és iskolaorvosi vélemény, szülői kérelem beadása az iskola igazgatójának. (Az elbírálásig a mindennapos testnevelés órákon való aktív részvétel konzultálva a testnevelővel.)

Gyógytestnevelés: Differenciált képességfejlesztés egy külső, speciális intézményben, gyógytestnevelő szakember irányításával. A gyógytestnevelés tantárgyból havonta megszerzett egy érdemjegy bemutatása a testnevelőnek. Menete: aktuális szakorvosi

lelet és iskolaorvosi vélemény, szülői kérelem beadása az iskola igazgatójának. (Az elbírálásig a mindennapos testnevelés órák látogatása konzultálva a testnevelővel.)
Tantárgyi felmentés (ideiglenes vagy állandó): A testnevelés tantárgyból ideiglenes vagy állandó mentesség. Menete: aktuális szakorvosi lelet és iskolaorvosi vélemény, szülői kérelem beadása az iskola igazgatójának. (Az elbírálásig a mindennapos testnevelés órák látogatása konzultálva a testnevelővel.)

10. *A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések*

A tanulók közötti különbségek sokfélék, a személyiség széles dimenziójában írhatók le, s nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre. Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében az Szkt. 57.§-ában meghatározott tanulói jogok maradéktalan érvényesítése szükséges az alábbiak szerint:

- minden, intézményünkbe felvett tanulónak azonos feltételek biztosítása ahhoz, hogy hozzájuthassanak mindazokhoz az ismeretekhez, amelyek átadására jogosult, illetve köteles az intézmény
- egyéni különbségekre alapozott nevelés kialakítása
- differenciálás (ami mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit)
- az oktatás igazítása a gyermekhez, ahhoz a közeghez, amelynek a gyerek része
- a személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés révén a tanulók toleranciaképességének fejlesztése, a másság elfogadása, a közéletiségre nevelés

11. *A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályok*

A kiemelkedő teljesítményt elért tanulók, tanulói közösségek jutalomban és dicséretben részesíthetők. Formáit az oktatói testület és a diákönkormányzat alakítja ki. (Szabályozása az SZMSZ 2.6.1 pontjában található.)

11.1. A tanulói dicséretetek fokozatai

A tanulói dicséretetek fokozatait a Házi rend tartalmazza.

12. Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek

12.1. Mulasztás

A tanulónak a tanítási óráról, illetve kötelező tanórán kívüli foglalkozásról való késését és hiányzását a foglalkozást tartó oktató bejegyezi a digitális naplóba.

Az igazolt és igazolatlan hiányzásokkal kapcsolatos tudnivalókat a Házi rend (mulasztásokra vonatkozó része) tartalmazza.

Szkr. 164. § Ha a tanulónak - az ideiglenes vendégtanulói jogviszony időtartamának kivételével - egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven foglalkozást vagy egy adott tantárgyból a foglalkozások harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha az oktatói testület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen. Az oktatói testület az osztályozó vizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz foglalkozást, és a szakképző intézmény eleget tett a 163. §-ban meghatározott értesítési kötelezettségének.

227. § (1) Ha a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek a szorgalmi időszakban teljesítendő szakirányú oktatásról való igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanévben meghaladja az adott tanévre vonatkozó összes szakirányú oktatási idő húsz százalékát, a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja.

(2) Ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő gyakorlatról való igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladja a szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő gyakorlat foglalkozásainak húsz százalékát, a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az évfolyam követelményeit nem teljesítette és magasabb évfolyamba nem léphet. Az igazolatlan mulasztás nem haladhatja meg a szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő gyakorlat foglalkozásainak öt százalékát. Az igazolatlan mulasztást a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy pótolni köteles. Ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy mulasztása az e bekezdésben meghatározott mértéket eléri, és a mulasztását a következő tanév megkezdéséig pótolja, magasabb évfolyamba léphet.

228. § A tanuló a megismételt évfolyamon akkor is köteles teljesíteni az egybefüggő gyakorlatot, ha azt korábban már teljesítette.

12.2. A tanulók fegyelmezésének elvei és formái

Az a tanuló, aki kötelességeit megszegi, ill. fegyelmi vétséget követ el, fegyelmező intézkedésben részesül. A fegyelmezéssel kapcsolatos elveket és annak formáit a Házirend (Fegyelmező intézkedések, fegyelmi büntetések rész) tartalmazza.

12.3. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében az oktató választás szabályai

A választható tantárgyak körét, ill. óraszámát a kerettantervi előírás, illetve a Képzési és Kimeneti Követelmények határozzák meg. Az oktatói testület a rendelkezésre álló szabad 4 órát

- a kötelező, valamint a szakmai tantárgyak óraszámának emelésére,
- a 2. idegen nyelv tanítására használja fel.

Választható foglalkozások:

- egyéb foglalkozások (felzárkóztatás, tehetséggondozás, differenciált képességfejlesztés, szakkör, tömegsport, versenyfelkészítés, stb.)

Az oktatóválasztás a rendelkezésre álló humán erőforrás mindenkori függvényében valósulhat meg.

12.4. Kompetencia alapú oktatás

Alapelvek:

- tevékenységközpontúság – problémaközpontúság - felfedezhető tanítási-tanulási gyakorlat
- módszertani sokszínűség – változatos munkaformák alkalmazása – koordináló, segítő, támogató oktatói attitűd
- differenciálás – egyéni képességfejlesztés az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében (tehetséggondozás – hátránykompenzálás párhuzama)
- életszerű, élet közeli ismeretek közvetítése
- fokozatosság – folyamatosság elve (a fenntarthatóság érdekében is)
- a digitális pedagógia módszerei alkalmazásának elterjesztése – tanórán és tanórán kívül
- ***az oktatók önképzésének, a horizontális tanulás fontosságának elismerése, támogatása***

Célok:

- a tanulók kompetenciáinak fejlesztése az élethosszig tartó tanulás megalapozása érdekében

- a tanulók tanulási motivációjának kialakítása, fenntartása
- a felelősségvállalás, felelősségérzet megalapozása, fejlesztése
- a tanulók kreativitásának, problémamegoldó gondolkodásának fejlesztése
- használható, eszköz szintű tudás elsajátítása
- ***az egyéni képességek optimális fejlesztése***

Feladatok:

- Általános kritériumok:
 - a tanulók bevonása saját tanulási folyamataikba
 - a tanulói tevékenységre építő, a tapasztalati tanulást biztosító tanulási környezet létrehozása
 - fejlesztő értékelés alkalmazása
 - változatos óraszervezés: tanóra, projekt, élménypedagógiai módszerek alkalmazása
 - a kompetencia alapú oktatás módszertanának és eszközeinek széleskörű alkalmazása
 - az iskola pedagógiai kultúrájának fejlesztése
 - a tanulói személyiség ismeretére alapozott egyéni fejlesztés, a képességek egyéni kibontakoztatása
- Az esélyegyenlőség szempontjából:
 - A rendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése
 - Az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség szempontjainak érvényesítése
 - A befogadó / inkluzív pedagógiai kultúra működésének támogatása – az ehhez szükséges feltételek biztosítása
- Szervezeti-működési szempont:
 - a kompetencia alapú oktatás tárgyi és személyi feltételeinek biztosítása – a kooperatív és együtt-tanulást biztosító tanulási környezet kialakítása (IKT eszközök, kooperatív tanulást segítő osztálytermek, taneszközök)
 - belső képzések szervezése a kompetencia alapú oktatást támogató módszertani tudás átadása érdekében.
- helyi mérési rendszer kialakítása, fejlesztése

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak legalább kilencven százaléka az oktatás végén:

- minden tantárgyból megfelel a középfokú nevelés-oktatás tanterveiben meghatározott feltételeinek. (Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége – vagyis több mint ötven százaléka – a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni

képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.)

- rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a továbbtanulás, továbbképzés követelményének a későbbiekben megfeleljen,
- ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat,
- határozott elképzelésre van saját közelebbi és távolabbi jövőjéről és sorsáról,
- megszerzett ismereteivel a szakma és a gazdaság kihívásainak mindenkor megfelel.

12.5. Az idegennyelv-oktatás módszertanának megújítása intézményünk szakmai programjának részeként, deklarált oktatási-nevelési munkánkkal összhangban

Iskolánk oktató-nevelő munkájának alapelveivel és céljaival összhangban, a megfogalmazott irányok mentén, a tanulók idegen nyelvi kompetenciáinak fejlesztésére külön figyelmet fordítunk, hiszen az iskolánkban oktatott ágazatok (Kereskedelem, Turizmus-vendéglátás) mindegyikében alapvető fontosságú az idegen nyelvi kommunikáció és annak folyamatos erősítése. Változó világunkban elengedhetetlen, hogy az idegennyelv-tanítás a megváltozott tanulói, illetve munkaerő-piaci igényekhez folyamatosan képes legyen alkalmazkodni. A bevált, eredményesen működő módszertani gyakorlatok mellett, új gyakorlatokat is igyekszünk bevezetni, amelyek feltérképezéséhez, elsajátításához és bevezetéséhez célzottan keresünk segítséget.

Az élményalapú tanulás alapja a nem frontális, hanem a nyelvtanulók saját élményein és tapasztalatain alapuló, a nyelvtanulót a tanulásba aktívan bevonó módszer, amely alternatív eszköztárral bővíti a hagyományos nyelvtanítás módszertanát olyan módon, hogy az idegen nyelvi kulcskompetenciák fejlesztése továbbra is fontos szerepet játszik, ugyanakkor a nyelvtanulók igényei, céljai meghatározzák a nyelvtanulás módját.

Az élmény alapú nyelvtanulás célja, hogy a megszokott osztálytermi rutinok, a hagyományos oktatási formák, a tipikus nyelvtanulási feladatok helyett találjunk olyan eszközöket, tevékenységeket, módszereket, amelyek lehetővé teszik, hogy a tanulók teljességükkel vegyenek részt a tanulási folyamatban. Olyan szemléletet és módszereket alkalmazunk, amellyel élmény a nyelvtanulás és amely célzottan növeli diákjaink motivációját, elsősorban a beszédképességüket, önbizalmukat, miközben a kulcskompetenciák területein fejleszti

idegennyelv-tudásukat. Az élményalapú nyelvoktatás elemeit beépítjük idegen nyelvi képzésünk mindennapi gyakorlatába.

A megújulás egyik kiemelt feladata, hogy tanulóinknak segíthessünk olyan autonóm nyelvtanulókká válni, akik az iskolai kereteken kívül, illetve formális tanulmányaik befejezése után is képesek lesznek idegen nyelvi készségeiket fejleszteni, kompetenciáikat mélyíteni, a rendkívül gyorsan változó piaci igényekre személyes szinten is reagálni. Az eredményes nyelvtanulási minták elsajátítása a középiskolai nyelvoktatás feladata is, ezért ennek a mintának a megalapozása, bevezetése és használata idegen nyelvi munkaközösségünk feladata is. A hagyományos tananyagot kiegészítő és időnként felváltó, korszerű, a mindennapi életben használt, alkalmazásképes tudást célozzuk meg, mely a kulcskompetenciák mentén fejleszti diákjaink nyelvtudását, illetve erősíti a tanulásszervezési modellek, az egyént segítő módszerek kialakítását is.

12.6. Csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

A csoportbontásoknál az alábbi elveket vesszük figyelembe:

A csoportbontások a szakképzési törvényben megfogalmazott osztály és csoportszervezési előírások, valamint az osztály időkeret biztosította lehetőség keretein belül valósulhat meg.

Továbbá a következő elveket vesszük még figyelembe:

- *a kimeneti követelmények teljesítésének biztonsága,*
- *a további tanulmányokhoz a kompetenciák megszerzése,*
- *az ismeretek készséggé válásának elősegítése,*
- *a szóbeli és írásbeli kifejezőképesség fejlesztése,*
- *a kreativitás fejlesztése,*
- *a tanulás módszertanának elmélyítése.*
- *Fenntartói döntés a szakmánkénti illetve nyelvi képzésben 12 fős minimum létszám megléte.*

Az óratervek tartalmazzák csillag jelöléssel azon tantárgyakat, ahol a csoportbontás lehetséges.

A tanegységeink befogadóképességéből adódóan a gyakorlati csoportok létszáma fenntartói engedéllyel 8 fő.

12.7. Választható tantárgyak, foglalkozások

A választható tantárgyak körét ill. óraszámát, valamint a kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát, és az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezését a Kerettantervi, illetve Programtantervi előírás határozza meg.

Az iskola oktatói testülete a rendelkezésre álló szabadsáv óráit

- a kötelező, valamint a szakmai tantárgyak óraszámának emelésére,
- a 2. idegen nyelv tanítására használják fel.

12.8. Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében a szakképzési törvényben meghatározott tanulói jogok maradéktalan érvényesítése

- minden, intézményünkbe felvett tanulónak azonos feltételek biztosítása ahhoz, hogy hozzájuthassanak mindazokhoz az ismeretekhez, amelyek átadására jogosult, illetve köteles az intézmény
- egyéni különbségekre alapozott nevelés kialakítása

- a tanulók közötti különbségek sokfélék, a személyiség széles dimenziójában írhatók le, s nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre
- a differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit
- az oktatás igazodik a gyermekhez, ahhoz a közeghez, amelynek a gyerek része
- a személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés révén a tanulók toleranciaképességének fejlesztése, a másság elfogadása, a közéletiségre nevelés
- Esélyegyenlőségi terv foglalja össze azokat a szociális pályázati lehetőségeket és elérhető intézményeket, ahová diákjaink segítségért és támogatásért fordulhatnak. Ezek részben iskolai, részben pedig önkormányzati támogatást jelentenek szociális és anyagi téren egyaránt.
- Az Esélyegyenlőségi terv elkészítéséért, karbantartásáért a megbízott esélyegyenlőségi munkatárs a felelős (EEMT).
- Ezen esélyegyenlőségi terv a Szakmai Program mellékletében található.

13. A FELNŐTTEK SZAKMAI OKTATÁSÁRA vonatkozó jogszabályi háttér

- 2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről (Szt.)
- 12/2020. (II. 7.) Kormány rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtási rendelete
- SZAKMAJEGYZÉK a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló - 95/2021. (II.27.) korm. rendelettel módosított - 12/2020. (II. 7.) Korm. Rendelet szerint
- a mindenkor érvényes KIM rendelet a tanév rendjéről

13.1. A felsorolt jogszabályok által szabályozott területek, fontosabb előírások:

A szakképzési törvény 53.§-a értelmében a felnőttek oktatás munka mellett végezhető szakmai oktatása a következőképpen szervezhető meg:

1, A szakképzésben

a) a tanuló tanulói jogviszonyban,

b) a képzésben részt vevő személy felnőttképzési jogviszonyban áll.

A tanulói jogviszony a szakképző intézmény és a tanuló között, a felnőttképzési jogviszony a szakképző intézmény, illetve a felnőttképző és a képzésben részt vevő személy között jön létre.

A tanulói jogviszonyra az 54-72. §-t, a felnőttképzési jogviszonyra az Fktv-t kell alkalmazni.

2, Tanulói jogviszony tanköteles kiskorúval, továbbá a nappali rendszerű szakmai oktatásban részt vevő tanulóval hozható létre annak a tanévnek az utolsó napjáig, amelyikben a tanuló a huszonötödik életévét betölti. A szakképző intézmény tanulójának tankötelezettségére az Nkt-t kell alkalmazni.

3, A felnőttképzési jogviszony keretében folyó szakmai oktatásban

a) a szakmai oktatás időtartama legfeljebb a negyedére,

b) az óraszám legfeljebb a nappali rendszerű szakmai oktatás óraszámának negyven százalékáig csökkenthető.

1. A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény és a vele összhangban készült SZAKMAJEGYZÉK megszabja az egyes szakmák esetén választható munkarendet, meghatározza az itt folyó szakmai oktatásra vonatkozó különleges szabályokat

Az Fktv. 21.§ alapján a képzésben részt vevő személlyel az intézmény felnőttképzési szerződést köt, amely szerződésmintát a Szakmai Program melléklete tartalmazza.

terhére.

- A felnőttek oktatása keretében folyó szakirányú oktatásban szakképzési munkaszerződés köthető.

- A szakképzési munkaszerződésre a Szkt. 83.§-ához tartozó Szkr. 246.§-251.§-a tartozik.

- A szakképzési centrum saját, heti negyven óras munkaidőben foglalkoztatott alkalmazottjára napi munkaidőn és a szakképzési törvény 127.§ (2) bekezdésében meghatározott időkereten túli órákra - kizárólag a felnőttek oktatása munka melletti munkarendben – külön megállapodással alkalmazhatja óraadóként.

- A felnőttek oktatásába érkezők esetében lehetőség van előzetes tudásbeszámításra, amelyről az intézmény vezetője a beadott kérelem alapján dönt.

2) A szakmák megszerzésére való felkészítés a szakképző iskola azon szakképzési évfolyamain, valamint technikumi évfolyamain amelyeken - a szakképzésről szóló törvényben szabályozott esetekben - közismereti képzés nem folyik, február első hetében is megkezdhető (keresztféléves oktatásszervezés). A tanítási év első és utolsó napját az iskola igazgatója állapítja meg a 2. § (3) bekezdésének figyelembevételével úgy, hogy a tanítási napok száma a 2. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfeleljen.

5. Az évközi órákon folyamatos számonkérés és értékelés történik, amelyek alapján a kialakul a félévi/évvégi osztályzat.

A gyakorlati foglalkozásokon az értékelés év közben folyamatos.

Iskolánk a fenti jogszabályi hivatkozások szerint szervezi a felnőttek szakmai oktatását.

13.2. Felnőttek szakmai oktatásában oktatott szakmák

13.2.1 Felnőttek szakmai oktatásában oktatott szakmák

A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény és a vele összhangban készült SZAKMAJEGYZÉK szerint iskolánk képzési struktúrájában szereplő szakmái:

Szint	Tanulmányi terület	Sorszám	Szakma megnevezése
4	041613	02	Kereskedelmi értékesítő
4	101323	01	Cukrász
4	101323	05	Szakács
5	101523	07	Turisztikai technikus
5	041613	03	Kereskedő és webáruházi technikus

Iskolánk igazgatója a munkaerőpiaci igényekhez igazodva, az aktuálisan hatályos jogszabályi keretek és a fenntartói engedélyek figyelembevételével tanévenként dönt arról, hogy a következő tanévben mely szakmák szakmai oktatását indítja be.

A felnőttek oktatása munka mellett végezhető szakmai oktatásban a következőképpen zajlik Turizmus-vendéglátás ágazaton a 2025/2026 tanévben előzetes tudásmérés zajlik, amely alátámasztja az ágazati alapoktatás tudásanyagát, tananyagegységét. A tudásmérő feladatlap minimum 80 százalékos teljesítését követően kezdődik meg a szakirányú oktatás, melynek időtartama 1 év. A szakirányú oktatás a duális partnernél zajlik teljes óraszámában egyéni beosztás szerint, amelyről a duális partner a képzésben résztvevővel megállapodik. A teljes képzés időtartama 1 tanév. A Kereskedelem ágazatban a képzés időtartama 1,5 év, az ágazati alapoktatás tudásmérés szerint kerül beszámítással, melynek sikeres teljesítését követően

kezdődik a szakirányú oktatás. A szakirányú képzés teljes óraszámát a duális partnernél töltik a képzésben résztvevők.

A Turizmus-vendéglátás és a Kereskedelem ágazaton is a duális partnernél az oktatás a Képzési Program alapján valósul meg. A képzés során a duális partner a DUÁLIS KRÉTA modulban dokumentálja a foglalkozás anyagait, illetve a képzésben résztvevők érdemjegyeit és mulasztását. A kapcsolat a duális partner és az intézmény között folyamatos, a gyakorlati oktatásért felelős szakmai igazgatóhelyettes napi kapcsolatban van a képzőhelyekkel. A képzésben résztvevők szakirányú képzésében az értékelés közösen történik a duális partnerrel. Minden képzésben a képzésfelelősök személyes vagy online konzultációkon egyeztetnek a képzésben résztvevők értékeléséről havi rendszerességgel.

13.2.2 A felnőttek szakmai oktatásában képzésben résztvevők köteleességének teljesítése

Az oktató a felnőttek szakmai oktatásában képzésben résztvevő teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. A munka melletti munkarendű a felnőttek szakmai oktatásában képzésben résztvevő szakképzési és technikumi osztályokban foglalkozások tekintetében az évfolyam követelményeit a diákok minden félév/tanév végén érdemjeggyel teljesítik. Az évközi órákon folyamatos számonkérés és értékelés történhet, melyek alapján a kialakult osztályzat megajánlott jegyként félévi/évvégi osztályzatnak elfogadható. A foglalkozásokon az értékelés év közben folyamatos.

Az iskola az osztályzatról a képzésben résztvevőt félévkor értesítő, év végén bizonyítvány útján értesíti. Az Fktv. 13§ 21§-a szerint a felnőttképzési szerződés tartalmazza a maximálisan megengedett hiányzást.

Ha a képzésben résztvevő a kötelező évközi 3 érdemjegyet nem szerzi meg és emiatt nem lehet értékelni, akkor félévi és évvégi osztályozó értekezlet előtt minden esetben a képzésfelelőssel való egyeztetés után tudásáról köteles számot adni. A beszámoló az oktató döntése alapján írásban, szóban és elektronikusan is történhet, ami alapján az oktató értékelheti a képzésben résztvevő teljesítményét. Az említett beszámolási kötelezettség alól felmentés nem adható. A korábbi tanulmányok beszámításával a tantárgyak alóli mentességet az igazgatónak beadott kérvény alapján kérhetik a képzésben résztvevők. A szakmai vizsga alól a korábbi tanulmányok tudásbeszámítása alapján sem adható felmentés.

13.2.3 Mulasztások igazolása a felnőttek szakmai oktatásában

Az Szkt. 85. § (3) bekezdése szerint a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek az Szkt. 85. §-ában meghatározott juttatásait a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy igazolatlan mulasztásával arányosan csökkenteni kell.

Az Szkt. 76.§ tartalmazza a szakirányú oktatásban résztvevőre vonatkozó szabályozási pontokat.

A képzésben résztvevő a Szakképzési munkaszerződés megkötésének tényéről, illetve annak változásáról a szakképző intézményt azonnal tájékoztatni köteles. Ha a Szakképzési Munkaszerződés a képzés kezdetétől számított 15 munkanapon belül nem jön létre, akkor hiteles igazolással a képzésben résztvevő ezt köteles jelezni a szakképző intézménynek.

A tájékoztatás elmulasztása jogkövetkezménnyel jár.

62. Az Szkt. 56. §-ához 155. § A tanköteles tanuló kivételével megszűnik a tanulói jogviszonya annak, aki egy tanítási éven belül igazolatlanul harminc foglalkozásnál többet mulaszt, feltéve, hogy a szakképző intézmény a tanulót, kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét legalább két alkalommal írásban figyelmeztette az igazolatlan mulasztás következményeire.

226. § (1) A tanuló mulasztását annál a szakirányú oktatást folytató szervezetenél igazolja, amelynél a szakirányú oktatását teljesíti. A szakirányú oktatásban szakképzési munkaszerződéssel való részvétel esetén a mulasztást a keresőképtelenségről jogszabályban meghatározottak szerint kiállított igazolással kell a duális képzőhely felé igazolni és a szakképző intézménynek – a 252/B. § a)–c) pontja szerinti esetben – a duális képzőhely által a regisztrációs és tanulmányi alarendszerben a 224. § c) pontja szerint rögzített adatok alapján figyelembe vennie.

(2) Ha a tanuló tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlatról való igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladja a tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlat foglalkozásainak húsz százalékát, a tanuló az évfolyam követelményeit nem teljesítette, és magasabb évfolyamba nem léphet.

A szakirányú oktatásról való mulasztása nem érheti el a 20 %-os határt. Ebben az esetben pótlási lehetősége van, amelyet a duális partnernél köteles teljesíteni. Az igazolást a képzésben résztvevő 8 napon belül a KRÉTA felületén fel is töltheti vagy a képzésfelelősnek átadhatja.

A duális képzésben való hiányzását a duális képző felé köteles igazolni.

IV. KÉPZÉSI PROGRAM

(A 150/2012.(VII.6.) Korm. rendelettel kiadott OKJ-ban szereplő szakképesítések, illetve a 2019. évi LXXX. törvény, valamint a 12/2020.(II.7.) Korm.rendelettel kiadott Szakmajegyzék szerint)

1. Szakmánkként a megtanítandó és elsajátítandó tananyagelemek

Iskolánk gazdasági-szolgáltatási szakterületen technikum és szakképző iskola. Feladataink megvalósításához ezért figyelembe kell venni a munkaerőpiac igényeit, a társadalomnak a technikum és a szakképző iskolákkal kapcsolatos jogos elvárásait (korszerű ismeretek átadása, adaptálhatóság, általános- és szakmai műveltség átadása), megrendelőink igényeit, az oktatói testület önmaga számára megfogalmazott minőségpolitikáját.

Mindezek figyelembevételével olyan szakmastruktúrát igyekszünk kialakítani, amely képzésünket versenyképessé teszi. Folyamatosan követjük a munkapiac és az oktatási piac változásait, az oktatáspolitikai országos- és helyi célkitűzéseit.

Meghatározónak tartjuk az általános képzést munkánk szervezésekor, hiszen az általános műveltségi elemek birtokában képes a tanuló a szakmai ismeretek hatékonyabb elsajátítására. Az általános és szakmai képzés tehát olyan együttműködése az oktatói testületnek, amely a szakmai végzettség megszerzéséhez segíti tanulóinkat.

1.1. Szakmai oktatás

SZJ szám	Szakma megnevezése	Képzési idő (év)
4 1013 23 01	CUKRÁSZ	3
4 1013 23 05	SZAKÁCS	3
4 1013 23 04	PINCÉR-VENDÉGTÉRI SZAKEMBER	3
5 1013 23 02	CUKRÁSZ SZAKTECHNIKUS	5
5 1013 23 06	SZAKÁCS SZAKTECHNIKUS	5
5 1013 23 08	VENDÉGTÉRI SZAKTECHNIKUS	5
5 1015 23 07	TURISZTIKAI TECHNIKUS	5
5 0416 13 03	KERESKEDŐ ÉS WEBÁRUHÁZI TECHNIKUS	5

A szakképzéssel szemben támasztott követelmények között az első helyen szerepel a gyakorlati ismeretek megszerzése.

Kereskedelmi és szolgáltató szakmákban meghatározónak tekintjük az „élő” gyakorlólhelyen elsajátítható szakmai ismereteket, tapasztalatokat. Úgy gondoljuk, hogy az ember-ember

kapcsolatokban nélkülözhetetlen szakmai kompetenciák csak valós helyzetekben szilárdíthatók meg. Főzni, sütni, vevőt vagy vendéget kiszolgálni üzletben kell. Az iskolapadban megszerezhető ismeretek értékét is a vevő vagy a vendég elégedettsége alapján lehet megítélni. A cégekkel való folyamatos és tervszerű együttműködésünk a képzést szolgálja.

A kereskedelmi vállalkozások a Csongrád-Csanádi Kereskedelmi és Iparkamara által akkreditált gyakorlólhelyek, szakmai képzésre teljességgel alkalmasak. Az akkreditáció megismétlése, illetve az ellenőrzés rendszeres, ebben a munkában a külső szakértők mellett az iskola gyakorlati oktatásért felelős igazgatóhelyettese és a szakmai igazgatóhelyettes is részt vesz.

Munkánk során meghatározónak tartjuk a korrekt szakmai kapcsolatot. A gyakorlati munkahelyekkel való folyamatos kapcsolattartás a gyakorlati oktatásért felelős igazgatóhelyettes feladatköre. Minden céggel a kölcsönösség elveit szem előtt tartó partnerkapcsolatra törekszünk.

A szakképzési munkaszerződés intézményét a tanuló – gyakorlólhely – iskola kapcsolatrendszerben is nagyon fontosnak tartjuk. A szakképzési munkaszerződésben kölcsönösen vállalt kötelezettségekkel, illetve a jogok gyakorlásával érezhetően javult a tanulók, valamint a képzésben résztvevő munkahelyi fegyelme, a szerződésben kikötött díjazás motiváló hatású. Ezen túlmenően a tanuló, illetve a képzésben résztvevő személyes életében fontos a gyakorlati munkában eltöltött idő tartama is.

A tanuló gyakorlati munkahelyre történő kihelyezésénél figyelembe veendő szabályozás a 2015. július 1-jén hatályba lépett szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény kamarai garanciavállalással kapcsolatos módosítása. A rendelkezés a **gazdálkodóknál folyó gyakorlati képzés elsődlegességének megerősítését és ezen keresztül a duális képzés kiszélesítését célozza** meg. Kimondja, hogy a tanuló gyakorlati képzéséről a szakközépiskola csak akkor gondoskodhat, ha gazdasági kamara nem tudja gazdálkodónál, szakképzési munkaszerződéssel elhelyezni. Így csak a gazdaság által biztosított összes gyakorlati hely betöltését – azaz a kamara ilyen értelmű igazolásának kiállítását – követően kerülhetnek a tanulók iskolai tanműhelyi képzésbe. A kamarai igazolás kiadása kiterjed az együttműködési megállapodás alapján folyó gyakorlati képzésre is (azaz az Szt. 56. § (1) bekezdésének a)–d) pontjában megadott összes esetre). Ennek megfelelően együttműködési megállapodás kötése is csak akkor lehetséges, ha a kamara kiadta az igazolást arról, hogy részéről nem biztosított (a tanuló szerződés kötéséhez) megfelelő képzőhely az adott tanuló számára.

A kereskedelmi szakmákban a vállalkozás- illetve a hálózati egység méretétől függetlenül folyamatosan ismétlődnek azok az áruforgalmi folyamatok (beszerzés, készletezés, értékesítés), amelyek elsajátítása az egyik legfontosabb szakmai feladatunk. Másrészt az áruk ismeretén alapuló, az eladó-vevő kapcsolatokban zajló kommunikáció szintén minden üzemméretre jellemző. A multinacionális cégeknél zajló „filozófiaváltás” lényege is a személyes értékesítés szerepének fokozása.

A magyar munkapiac sajátosságaihoz igazodva fizikailag is fel kell készíteni tanulóinkat. A testnevelés szabad sávba építésének is éppen ez a lényege. A reál munkaközösség oktató-nevelő munkájával a fizikai képességek hatékonyabb kialakítására törekszik. Ezt szolgálja a mindennapos testnevelés is.

A szakmai gyakorlat az idegen nyelv alkalmazásának is a színterét jelenti a kereskedelemben. Az Európai Unió csatlakozás, az idegenforgalom folyamatos változása, illetve a „hármashatár” hatás érezhető a kereskedelemben és a vendéglátásban is. A szakmai idegen nyelv alkalmazásának lehetőségei naponta adóttak az üzletekben. A vállalkozások egy része ma már elvárható követelményként fogalmazza meg ez irányú igényeit. Az idegen nyelvi munkaközösség tehát szakképzési feladatokkal kapcsolódnak a szakmai neveléshez.

Külkapcsolataink lényege is a gyakorlóhelyen végzett munka országra jellemző sajátosságainak megismerése.

Mindezek miatt nagyon fontosnak tartjuk, hogy szakképző iskolai tanulóink kereskedelmi, vendéglátóipari szakmákban legalább 4 napot töltsenek vállalati gyakorlóhelyen.

Természetesen a munkahelyek közötti különbségek miatt az iskolának is be kell segíteni a gyakorlati felkészítésbe. Erre szolgál a csoportos, kabinetrendszerű gyakorlati foglalkozás is. Ezek a foglalkozások egységesítik, megerősítik, kiegészítik az üzletekben szerzett ismereteket. Van hely és idő a gyakorlásra. Eszközeink fejlesztése, a kabinetek felszereltségének korszerűsítése folyamatosan történik, a források jelentős részét pályázatokkal biztosítjuk.

A 9. évfolyamon mind a kereskedelmi, mind a turizmus-vendéglátás szakképzésben részt vevők iskolai tanműhelyben gyakorolnak.

A vendéglátós tanulók rendelkezésére áll a főépületben: 3 tankonyha, 2 cukrásztermelő, 2 tanterem és az ezeket kiszolgáló helyiségek.

Az itt felsorolt helyiségeket a következő szakmai oktatásban résztvevő tanulóink használják: Szakács, Cukrász, Pincér-vendégtéri szakember, és a turizmus-vendéglátás ágazatú technikumi tanulók. A tanegységekben a gyakorlati foglalkozásokon kötelező a szakmának megfelelő munkaruha viselete. A tankonyhában a munkavédelmi szabályoknak megfelelő munkaruha, a

tanteremben pedig az iskolai szakoktatók által meghatározott formaruha használata a kötelező.

Kereskedelem ágazat tanulóink a Maros utcában lévő telephelyen vesznek részt kabinetrendszerű oktatáson élelmiszer-, kultúrcikk-, ruházati- és műszaki kabinetben, valamint a korszerű a mai kor technikai feltételeinek megfelelő pénztárgép teremben.

A kabinetekben üzleti körülmények biztosítják az üzleti munkafolyamatok elsajátítását.

A gyakorlati oktatás moduljai a technikumi és a szakképző iskolai képzésben azt a célt szolgálják, hogy a tanulókat sikerekhez, pozitív élmények szerzéséhez juttassák, és passzivitásukat feloldják.

Az aktív tanulás során a diákoknak olyan gyakorlati tevékenységet célszerű folytatni, amely a megismerést segíti, amiből felépíthetik saját tudásukat, beépítve tapasztalataikat.

A sikeres tanulási folyamat elengedhetetlen feltétele, a megfelelő motiváció, melyet a személyessé vált feladat, az egyéni munka értéke, illetve a közös munka sikere, az együttműködést alapozza meg.

Kiemelkedő helyet kap a programban a személyiségfejlesztés, a kommunikáció és viselkedéskultúra fejlesztése.

A szituációs gyakorlatok jó lehetőséget biztosítanak az interakciók gyakorlására, amelynek során fejlődik a tanulók társaikhoz, tanáraikhoz, embertársaikhoz kapcsolódó viszonya.

A tanulók életkori sajátosságainak, adottságainak, és előző iskolatípusában szerzett tapasztalatainak felmérésevel, azok figyelembevételével szükséges a tanulási módszerek, technikák fejlesztése.

A sajátos nevelési igényű a tanulók lehetőségeihez, korlátaikhoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek alkalmazandó:

- a feladatok megvalósításához hosszabb időszavok, keretek megjelölése ott, ahol erre szükség van;
- szükség esetén sajátos, a hiányosságoknak megfelelő tartalmak kiválasztása, az ehhez alkalmazkodó követelmények kialakítása és teljesítése.

A szakmai gyakorlat a csoportbontások miatt önmagában is alkalmas differenciálásra, további kiscsoportok, vagy párok képzésére, de önálló feladatmegoldásra is az egyes modulokon belül.

A kerettantervben rögzített célkitűzésnek megfelelően kiemeljük az alábbiakat:

- énkép, önismeret,
- hon- és népismeret,
- európai azonosságtudat - egyetemes kultúra,
- környezeti nevelés,

- információs és kommunikációs kultúra,
- tanulás,
- testi és lelki egészség, felkészülés a felnőtt lét szerepeire.

1.2. Szakmajegyzék szerint oktatott ágazatok és szakmák

A Szakképzés 4.0 stratégiára épülő együttműködés eredményeként alakult ki a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (Szt.) és a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet (Szkr.).

Az Szt. 11. § (1) bekezdése szerint:

„a szakmákhoz – az ellenőrzési, a mérési és az értékelési rendszer kialakítását és működését biztosító, a szakképzésben kötelezően alkalmazandó – Képzési és Kimeneti Követelményeket kell előírni. A Képzési és Kimeneti Követelményekben – részsakmaként – meghatározható a szakmának olyan önállóan elkülöníthető része, amely legalább egy munkakör betöltéséhez szükséges kompetenciák megszerzését teszi lehetővé. Ha a törvény eltérően nem rendelkezik, a szakmára vonatkozóan meghatározott rendelkezéseket a részsakmára is alkalmazni kell.”

1.3. Turizmus-vendéglátás ágazatban oktatott szakmák

1.4. Szakképző iskolai képzés keretében (3 év)

1.4.1 Szakács

Szaktudásának köszönhetően rendkívül kreatív, konyhatechnológiai úton étvágygerjesztő és ízletes hideg és melegkonyhai ételeket készít, tálal. Az üzletvezetés érdekeit figyelembe véve gazdálkodik. A raktárkészletet figyelemmel kíséri, az árurendelést és az áruátvételt koordinálja, ellenőrzi. A raktározást felügyeli, ellenőrzi. Munkabeosztást tervez, ír. Konyhai munkaszervezésben, feladatkiosztásban pontos és precíz. Felelősségteljesen irányítja a beosztottjait, kollegáit a konyhai etikett és az erkölcsi normák betartása mellett. Jó szervezőképességgel és problémamegoldó adottságokkal rendelkezik. Példamutató magatartásával és munkaruházatával, magas szakmai tudásával tekintélyt vív ki magának.

1.4.2 Cukrász

A cukrász szaktudásának köszönhetően cukrászsüteményeket, fagylaltokat, bonbonokat, alkalmi díszmunkákat készít. Célja olyan cukrásztermék létrehozása, amely megjelenésében, alapanyag-felhasználásában és ízében is a legmagasabb minőséget prezentálja. Alkotómunkája során szem előtt tartja a megrendelők igényeit, a cukrászati trendeket, új technológiai

megoldásokat és a változatos, innovatív módszereket. Tudatos szakemberként számítja ki a hozzávalók mennyiségét, árrendelést, készletgazdálkodást végez, számításaihoz szoftvereket használ. Szakszerűen használja a cukrászati munkaeszközöket, gépeket, berendezéseket. Betartja a munkavédelmi, a környezetvédelmi, higiéniai, élelmiszer-biztonsági előírásokat. Csapatmunkában dolgozik és együttműködik a szakmai munkában résztvevőkkel. Folyamatosan képi magát, figyelemmel követi a világhálón, a továbbképzéseken az új megoldásokat. Idegen nyelvű szakmai anyagokat olvas alapszinten, törekszik a nemzetközi trendek megismerésére.

1.4.3 Pincér - vendégtéri szakember

A pincér - vendégtéri szakember a különböző vendéglátó tevékenységet folytató gazdálkodó szervezetek hálózati egységeiben értékesítési és szolgáltatási feladatokat lát el. A vendégek által igényelt, illetve az ajánlott termékek felszolgálatát és a kapcsolódó szolgáltatásokat a tőle elvárható legmagasabb szakmai színvonalon biztosítja az udvarias és a szakszerű felszolgálat előírása szerint. Fogadja a vendégeket, ételeket, italokat szolgál fel. Átv teszi a fogyasztás ellenértékét, pénztárgépet, készpénzt, illetve készpénzt helyettesítő eszközöket kezel. Elszámol a napi bevétellel. Barista, bartender és alapfokú sommelier tevékenységet végez. Rendezvények helyszínét előkészíti, részt vesz a különböző jellegű rendezvények lebonyolításában. Munkaterülete állandó, rendezvények esetén változó területen dolgozik. Ismeri a hazai és nemzetközi étel- és italkínálatot, tisztában van a vendéglátóipari trendekkel, az ételkészítési technológiákkal. Folyamatosan képi magát, hogy naprakész ismeretei legyenek a gasztronómia területén.

1.5. Technikusi képzés keretében (5 év)

1.5.1 Szakács szaktechnikus

A végzettséggel betölthető munkakör feladatai:

Rendkívül kreatív és szaktudásának köszönhetően konyhatechnológiai úton étvágygerjesztő és ízletes ételeket készít, tálal. Hideg és melegkonyhai ételeket magas szinten elkészít és prezentál. Gazdálkodik az üzletvezetés érdekeit figyelembe véve gazdálkodik. A raktárkészletet figyelemmel kíséri, az árrendelést és az áruátvételt koordinálja, ellenőrzi. A raktározást felügyeli, ellenőrzi. Munkabeosztást tervez, ír. Konyhai munkaszervezésben, feladat kiosztásban pontos és precíz. Felelősségteljesen irányítja a beosztottjait, kollegáit a konyhai etikett és az erkölcsi normák betartása mellett. Jó szervezőképességgel és

problémamegoldó adottságokkal rendelkezik. Beszállító cégekkel, üzletkötőkkel kapcsolatot tart, üzletet köt. Élelmezésvezetői szakterületen is magas szinten képes irányítani, munkaterületeket ellenőrizni. A dietetikusok munkáját segítve, képes étrendeket összeállítani, szükség szerint akár személyre szabottan. Rendszeresen nyomon követi a szakmai trendeket, továbbképzzi magát és a megszerzett tudását folyamatosan továbbadja a kollégáinak. Példamutató magatartásával és munkaruházatával, magas szakmai tudásával tekintélyt vív ki magának.

1.5.2 Cukrász szaktechnikus

A végzettséggel betölthető munkakör feladatai:

A cukrászatokban beszerzési-raktározási, termelési, értékesítési tevékenységet végez, irányít. A termelési tevékenysége során, cukrászsüteményeket, fagylaltokat, bonbonokat, alkalmi díszmunkákat állít elő, összehangolja, ellenőrzi a különböző termelési munkafolyamatokat. Figyelembe veszi a különleges táplálkozási célra készülő cukrászati termékek előállítására vonatkozó előírásokat, cukrászati recepteket ennek megfelelően átalakítja. Ügyel a termékek ízbeli változatosságára, esztétikai megjelenítésére. A termékválaszték kialakításánál figyelembe veszi a vendégek, megrendelők igényeit. Felelős a cukrászati termékek minőségért, mennyiségért a rendelési időpontok betartásáért. A cukrászati termelés során szakszerűen használja a munkaeszközöket, gépeket, berendezéseket, készülékeket, megszervezi a karbantartásukat. Csapatmunkában együttműködik a cukrászat és a cukrászda munkatársaival. Összehangolja a cukrászat fő és mellék munkafolyamatait. Kialakítja a cukrászat üzlet politikáját és marketing stratégiáját, ápolja az üzleti és vendégkapcsolatokat. Megtervezi, vezeti, koordinálja és ellenőrzi a cukrászat működését. Foglalkozik az értékesítéssel, a vendégek visszajelzéseivel, panaszaival, felvetéseivel folyamatosan gondoskodik a megfelelő árukészletről. Az áruüzemeltetési, árkialakítási, leltározási munkálataihoz szakmai szoftvereket használ. A vendéglátást érintő etikai, élelmiszerbiztonsági, egészségvédelmi környezetvédelmi, szabályokat betartja és betartatja.

1.5.3 Vendégtéri szaktechnikus

A végzettséggel betölthető munkakör feladatai:

A vendéglátó egységben a beszerzési-raktározási, termelési, értékesítési tevékenységet végzi, irányítja. Kialakítja a vendéglátó üzlet üzletpolitikáját és marketing stratégiáját, ápolja az üzleti és vendégkapcsolatokat, folyamatosan gondoskodik a megfelelő árukészletről. Megtervezi, vezeti, koordinálja és ellenőrzi a vendéglátó egység működését. Kínálatot tervez, étlap- itallapot

állít össze. Irányítja az üzlet gazdálkodását. Biztosítja az üzemelés tárgyi feltételeit. Kialakítja, fenntartja és fejleszti az üzleti arculatot. Ajánlatot készít a megrendelők részére. Rendezvényeket tervez, szervez és bonyolít le. Részt vesz az árubeszerzésben, kialakítja az árakat. Tárgyal az ügyfelekkel. Kialakítja a dolgozók munkabeosztását, betanítja és felügyeli az éttermi személyzetet. Nyomon követi az aktuális trendeket, nyitott az újdonságok megismerésére.

1.5.4 Turisztikai technikus: Turisztikai szervező, Idegenvezető, Szálloda szervező szakirány

A végzettséggel betölthető munkakör feladatai:

Idegenvezető: Az idegenvezető a külföldi és belföldi turistáknak bemutatja az adott ország természeti és kulturális értékeit, társadalmi, gazdasági és politikai helyzetét. A megrendelő igényei szerint tárlatvezetést végez, túrákat vezet, szórakoztató programokon vesz részt. Magas szintű magyar és idegen nyelv tudásával segíti a turistákat programjaik alatt, egyes esetekben tolmácsol. Munkáját gyalogosan, illetve többfajta közlekedési eszközön végzi. Minden tevékenységéhez alaposan felkészül a desztinációból, attrakciókból és programokból, széleskörű műveltségét folyamatosan fejleszti. Telepített idegenvezetőként fogadja a turistákat és ott-tartózkodásuk ideje alatt fakultatív programokat ajánl, szervez és lebonyolít. Az idegenvezető az út során felelős a csoportért és az utazókért, rendkívüli eseményeket szakszerűen, a szabályok betartásával kezel, jegyzőkönyvet készít. Az egész túra alatt kapcsolatot tart az utazás szervezőjével, partnerekkel és szolgáltatókkal. Munkájának célja, hogy a rábízott turistákat élményekkel teli, tartalmában az elvárásoknak megfelelő utazáson kísérje, vezesse. Az utazás, illetve programok alatt szakmailag helyesen kezeli a különböző utas típusokat, nyitott, elfogadó, udvarias és toleráns magatartásával törekszik a kellemes hangulat kialakítására és fenntartására. Az utazással kapcsolatos elő és utómunkákat elvégzi: információkat gyűjt, szelektál, rendszerez a csomagtúrához, az utazás után idegenvezetői jelentést ír, elszámol a rábízott pénzeszközökkel, egyéb javakkal, tapasztalatait, ötleteit megosztja az utazás szervezőjével. Öltözete, megjelenése mindig az út jellegéhez és az időjárási viszonyokhoz igazodik, személyi higiéniája kifogástalan.

Turisztikai szervező: A turisztikai szervező több területen találkozik a turistával. Utazási irodában információt nyújt, útitervet készít, menetjegyet, szállást foglal, és csoportos utazást szervez. Marketing és értékesítési tevékenységet végez, külföldi és belföldi partnerekkel kapcsolatot tart, be- és kiutazásokat szervez, értékesít. Információkat gyűjt különféle közlekedési eszközökről és szálláshelyekről, ügyfelei igényeinek felmérése után tájékoztatást

nyújt utazásuk lebonyolításával kapcsolatban. Útiterveket állít össze, menetjegyeket, vouchereket állít ki. A turista ott-tartózkodásának ideje alatt bemutatja az adott desztináció turisztikai palettáját, segít a turista tájékoztatásában, programjainak szervezésében. Széleskörű és naprakész tudással rendelkezik szakterületén. A turista rajta keresztül ismeri meg az adott desztinációt, hagyományait, gasztronómiáját, kultúráját. A turisztikai szervező kiválóan kommunikál magyar és idegen nyelven is. Könnyen alakít ki emberi kapcsolatokat, konfliktushelyzeteket jól kezel.

Szálloda szervező: Szállodai recepciós munkaterületen ellátja a vendégek érkeztetését, regisztrálását, kijelentését és az ehhez kapcsolódó adminisztrációs tevékenységeket, hozzájárul a színvonalas vendégélmény megteremtéséhez. Ápolt külsővel, tiszta, rendezett munkaruhájával képviseli a szállodát. Felelős a vendégek privát szférájának és adatainak (GDPR -ban foglaltaknak megfelelően) védelméért. Felelős a rábízott eszközök, tárgyak rendeltetésszerű használatáért, állagmegóvásukért. Felelős a Front Office területén található szoftverekre vonatkozó szabályok és procedúrák betartásáért, azok működését érti, magabiztosan használja. Mindig naprakészen tájékozódik a szállodában és a szálloda környékén zajló eseményekről, rendezvényekről, azokról mindenkor megfelelő felvilágosítást tud adni. Igény szerint közreműködik a vendégek költségére a programok szervezésében és értékesítésében. Jó kommunikációs készséggel rendelkezik, a felmerülő igényekre reagál, megoldás fókuszú, feladatai között jól priorizál. A saját anyanyelvén felül további egy idegennyelven magabiztosan kommunikál szaknyelven is. A többi szállodai részleg működését, célját érti, azokkal együttműködik, segíti az információáramlást, jó csapatmunka jellemzi.

A rendelési anyagokat áttekintésében és kezelésében precíz, pontos. A ház bevételeinek növelése céljából kiajánlja és értékesíti a magasabb kategóriájú szobatípusokat és a szálloda egyéb szolgáltatásait. A vendég megbízásából és költségére ügyeket intéz a teljes vendégélmény érdekében! Ismeri a település, valamint a környék nevezetességeit, programjait, saját országát és annak főbb turisztikai desztinációit, jellegzetességeit, gasztronómiáját. Környezetére igényes, azt mindig tisztán tartja. Írásban is jól kommunikál, vendégigényekre színvonalasan reagál. Ismeri a saját szállodája foglalási rendszerét, valamint az internetes foglalási rendszereket, a szálloda főbb partnereit. Műszaki hibák esetén ismeri a szállodai protokollt. Szállodai gondnok/gondnoknő munkaterületen a szállodai housekeeping vezető irányítása alatt ellenőrzi a beosztott munkatársak operatív napi munkáját. Figyelemmel kíséri a rábízott tárgyi- és üzemelési eszközök állapotát és mennyiségét, tudomása van a szállodai standardekről és előírásokról. SPA recepciós munkaterületen megszervezi a wellness- és gyógyászati kezelések igénybevételét, összeállítja a kezelések, szolgáltatások célszerű

időbeosztását, ellátja a napi működéshez, vendégfogadáshoz kapcsolódó feladatokat. Ismerettel rendelkezik a tevékenységhez tartozó szolgáltatásokra vonatkozóan, ezek alapján nyújt felvilágosítást a vendég által ismert nyelven.

Szobafoglalási ügyintéző/back office munkaterületen a szállodai értékesítési és marketingstratégiával, valamint az üzletpolitikai elvekkel összhangban a bevételmaximalizálás, a profitorientált működés és a kifogástalan partnerkapcsolatok szem előtt tartásával végzi a szobafoglaláshoz kapcsolódó feladatokat a vonatkozó standardek szerint.

1.6. A Kereskedelem ágazatban oktatott szakmák

Szakképző iskolai képzésben (1,5 év munka melletti munkarendben)

1.6.1 Kereskedelmi értékesítő

Ellátja a kereskedelmi egység szabályszerű működésével kapcsolatos komplex értékesítői feladatokat. A különböző szakterületen működő kereskedelmi egységekben tájékoztatja és kiszolgálja a vásárlókat. Körültekintően, a megismert és felismert vevőtípusoknak megfelelően kommunikál a vevőkkel. Kommunikációja az asszertív kommunikációra épül, amelynek során korszerű eladói technikák alkalmazásával szolgálja ki a potenciális vásárlókat. Közreműködik az árubeszerzés folyamatának lebonyolításában. Ellátja az eladásra kerülő áruk átvételével, raktározásával, készletezésével, állagmegóvásával kapcsolatos feladatokat. Az áruk értékesítésre történő előkészítésével, eladótéri kihelyezésével, értékesítésével segíti a kereskedelmi egység működését. Elvégzi az online értékesítéshez kapcsolódó szolgáltatásokat, kezeli a kereskedelmi egységében használatos szoftvereket és mobil alkalmazásokat. Szakszerűen használja a pénztárgépet és a munkáját segítő analóg és digitális berendezéseket, eszközöket.

Technikusi képzésben (5 év)

1.6.2 Kereskedő és webáruházi technikus

A kereskedő és webáruházi technikusi képzés, olyan komplex tudást adó szakmai oktatás, amely teljesen új távlatokat nyit a kereskedelmi folyamatokban, az online értékesítésben, úgymint a digitalizáció vagy a technológiai újítások az áruforgalom területén. A szakképzett technikus kereskedelmi egységet és webáruházat működtet. Feladata az áruforgalom lebonyolítása, az áruk adás-vétele, amely magában foglalja a B2B, a B2C kereskedelmi és webáruházi értékesítést. Megtervezi, elemzi, értékeli az áruforgalmi tevékenységet. A vállalkozás nyereséges gazdálkodása érdekében alkalmazza a gazdasági, a marketing, a jogi

ismereteket, melynek következtében képes kialakítani a kereskedelmi egység külső/belső arculatát, termék-, ár-, értékesítési-, és kommunikációs politikáját. Irányítja, szervezi és ellenőrzi a kereskedelmi egység szabályszerű működését, ellátja a nyilvántartással, az vásárlók kezelésével, az adatszolgáltatással, az adatok védelmével kapcsolatos adminisztratív feladatokat. Kezeli a megrendeléseket, a törzsvásárlói nyilvántartásokat, a bónuszrendszereket. Árukatalógusokat, árjegyzékeket állít össze. Konkurencia elemzést végez a termékkereskedelem területén. A legkorszerűbb digitális és technológiai ismereteinek alkalmazásával irányítja a kereskedelmi és elektronikus rendszerek folyamatszervezését, informatikai megvalósítását. Aktualizálja az online tartalmakat, részt vesz az aktuális online, offline kampányok lebonyolításában. Szakszerűen kommunikál idegen nyelven. Feladatait környezettudatosan, a fenntarthatóság jegyében végzi.

1.7. Belépés, továbbhaladás és átjárhatóság a szakképzési évfolyamokban

Belépés a „kezdő” évfolyamokba

A 9. technikumi évfolyamba lépés feltételei:

alapfokú iskolai – 8. általános végzettség

Foglalkozás egészségügyi alkalmassági vizsgálat, pályaalkalmassági vizsgálat (KKK szerint)

Az 1/9. szakképző iskolai évfolyamba lépés feltételei:

alapfokú iskolai – 8. általános végzettség

Foglalkozás egészségügyi alkalmassági vizsgálat, pályaalkalmassági vizsgálat (KKK szerint)

szakmai alkalmassági elbeszélgetés

A Ksz/11. évfolyamba lépés feltételei:

alapfokú iskolai végzettség

Foglalkozás egészségügyi alkalmassági vizsgálat, pályaalkalmassági vizsgálat (KKK szerint)

felvételi elbeszélgetés, melynek során vizsgáljuk a kommunikációs készséget, kapcsolatteremtő képességet,

Az 1/13. évfolyamba lépés feltételei:

eredményes érettségi vizsga

Foglalkozás egészségügyi alkalmassági vizsgálat, pályaalkalmassági vizsgálat (KKK szerint)

a felvétel egyéb feltételei megegyeznek az 1/11. évfolyamnál leírtakkal.

Jelentkezési lapokat valamennyi szakképzési évfolyamra iskolánk titkárságán lehet igényelni, illetve az iskola honlapjáról letölthető.

1.8. Átjárhatóság az egyes iskolatípusok között

Képzéseinkben a hatályos jogszabályok és a képzési struktúra előírásainak megfelelően biztosítjuk az átjárhatóságot. Amennyiben a diák képzést kíván váltani, első lépésben kérelmet kell benyújtani az igazgató felé és az elbírálást követően kap egy határozat, amelyben a szükséges feltételek fel vannak sorolva (pl. különbözeti vizsga) határidőkkel együtt.

1.9. Kérelmek, felmentések

Kérelmek

Kérelmek – felmentési, késési, egyéb - beadási határideje: minden tanév szeptember 15. napja. A felmentési kérelemhez minden esetben mellékelni kell a felmentés alapját igazoló dokumentumot (előrehozott érettséginel a törzslap kivonatát, érettségi vizsgánál az érettségi bizonyítványt, egyéb esetekben a szakértői véleményt).

Felmentések

Tantárgyi követelmények alól felmentést kérhet a tanuló. A felmentés alapjául szolgáló okirat beszámítása egyéni elbírálás alapján történik. Figyelembe vesszük a tanult tantárgy óraszámát, illetve a záróvizsga eredményét.

Felmentés szempontjai

Idegen nyelv tantárgy

Előrehozott érettségi, illetve érettségi vizsgával rendelkezők esetén a tanuló kérheti felmentését az órák látogatása alól. Az értékelés alól az érettségi vizsga eredménye alapján mentesül.

Testnevelés

Érettségi vizsgával rendelkezők esetén a tanuló kérheti felmentését az órák látogatása alól. Az értékelés alól az érettségi vizsga eredménye alapján mentesül.

A korábbi szakképzésből évfolyamismétlés esetén az új szakképzési rendszerbe lépéskor, a korábbi szintvizsga elfogadható ágazati alapvizsgaként és az új bejövő tantárgyak esetében különbözeti vizsgát kell tennie a tanulónak.

1.10. Ágazati alapoktatás

Az új szakképzés keretében bevezetésre került az ágazati alapoktatás, melynek keretében a diákok betekintést nyernek a választott ágazathoz tartozó szakmák alapismereteiben, ami segítheti őket a későbbi szakmaválasztásban. Az ágazati alapvizsgákra vonatkozó szabályozást a Szkt. 91. §-a foglalja össze. Az alapképzés során megismerik a választott ágazat alapkompenciáit, illetve a hozzá tartozó ismereteket, elvárt viselkedést, attitűdöket az önállóság mértékét. Az ágazati alapvizsgát a szakképző iskolai képzésben a 9. évfolyam végén,

a technikumi képzésben pedig a 10. évfolyam végén tehetik le a diákok, sikertelen ágazati alapvizsgát a Szkt.91 §-a 4. bekezdése alapján a javító- és pótló vizsga letételére az ágazati alapvizsgát követő hatvan napon belül van lehetőség.

Technikus képzés:

Technikusi képzésben 9-10. évfolyamon ágazati alapoktatásban vesznek részt a tanulók. Turizmus-vendéglátás ágazatban cukrász, szakács, pincér-vendégtéri és turisztikai alapoktatás valósul meg, majd 10. évfolyam végén ágazati alapvizsgát tesznek egy vizsgabizottság előtt a Képzési és Kimeneti Követelményekben felsorolt feladatokból. Kereskedelem ágazaton szintén hasonlóan zajlik az ágazati alapoktatás, a Kereskedő és webáruházi technikus képzésben 10. évfolyamot követően kerül sor az ágazati alapvizsga. A sikeres ágazati alapvizsgát követően a 11. évfolyam végén összefüggő 175 órás gyakorlatot töltenek duális partnernél szakképzési munkaszerződéssel az elkészített képzési programok alapján, majd a 12. évfolyamot követő 200 órás egybefüggő gyakorlata után, 13. évfolyamban a teljes tanévet duális partnernél töltik heti 2 nap iskolai oktatás (szakmai idegen nyelv és szakmai ismeret) kivételével.

Szakképző iskolai képzés:

A szakképző iskolai képzésben az ágazati alapoktatás 9. évfolyamán valósul meg a korábban felsorolt szakmai alapoktatás keretében. A 9. évfolyam végén, június 15-e előtt, kerül sor az ágazati alapvizsgára és ezt követően nyilatkoznak a diákok a tényleges szakmaválasztásról.

Ágazati alapvizsga

Turizmus-vendéglátás ágazat

Az alapképzésben részt vevő tanulók, illetve a képzésben résztvevők a Turizmus-vendéglátás ágazathoz tartozó szakmák integrált ismereteit sajátítják el.

A képzés során olyan tapasztalatokat, motivációkat szereznek, amelyek alapján el tudják dönteni, hogy a szakmacsoportba tartozó szakmák közül melyik szakirányon, milyen képzési szinten (szakképző iskolai vagy technikumi) kívánják folytatni tanulmányaikat. Az alapképzés tantárgyaiban, témaköreiben, tananyagtartalmaiban elsajátított (szakma specifikus) ismeretek célja, hogy ezt a döntést megalapozzák.

A Turizmus-vendéglátás ágazati alapoktatás során a tanuló betekintést nyer a vendéglátás és a turisztika szakterületek tevékenységébe. Megkülönbözteti, felhasználás előtt alkalmassá teszi, előkészíti a termékkészítéshez a nyersanyagokat, ügyel a minőségükre. Kiválasztja a munkafolyamatokhoz szükséges eszközöket, gépeket, kézi szerszámokat, berendezéseket. A cukrászati termékkészítés során, tésztákat gyúr, kever, habot ver, kinyújtja, darabolja, kikeni, nyomózsákkal alakítja, megsüti, betölti, díszíti a termékeket. Az ételkészítés során, főz, párol,

pirít, grillez, süt zárt térben és bő zsiradékban, kialakítja a termékek ízét, állagát, megjelenését. A vendégtérben éttermi alapterítést végez, a vendég előtt desszerteket, salátákat, alkoholmentes kevert italokat készít. Megkülönbözteti a szálláshelytípusokat, a régió turisztikai szolgáltatóit, ajánlja a vendégeknek a saját turisztikai régióját, természeti adottságait. Fogadja a vendéget, ismerteti, felszolgálja a rendelkezésre álló ételeket és italokat. Munkatevékenysége során betartja a munkabiztonsági, egészségvédelmi, higiéniai és környezetvédelmi szabályokat, előírásokat. Az üzleti érintkezés szabályai szerint kommunikál a munkatársaival, a vendégekkel, betartja, a viselkedési szabályokat, elfogadja a különböző nemzeti kultúrák sajátosságait. Feladataihoz munkája során szövegszerkesztő és táblázatkezelő programokat használ, szakmai információgyűjtéshez a világhálón tájékozódik és hagyományos információs forrásokat felhasznál.

Az ágazathoz tartozó alapvizsga a következő területekből épül fel:

A) vizsgarész: Konyhatechnológiai tevékenység:

Szakmai területenként meghatározott műveletek, munkafeladatok önálló elvégzése. A munkaterület birtokbavétele, ellenőrzése. Egy megadott étel elkészítéséhez szükséges alapanyagok előkészítése, az étel konyhatechnológiai úton történő elkészítése, esztétikus tálalása, az étel jellegének megfelelően történő díszítése 3 normál adagban. A munkaterület, munkavégzés utáni alapos tisztítása, beleértve a vizsga során használt eszközöket, berendezéseket is. A vizsgázó a vizsgatevékenység alatt folyamatosan figyel a vele párhuzamosan dolgozó tanulóitársaira, a többi vizsgázóra. A tűz-, munka- és balesetvédelmi előírásokat szigorúan betartja.

Időtartam: 90 perc

A vizsgázó az alábbi ételek közül egy ételt készít el:

- 1) Zöldséges rizottó
- 2) Hal tempura (magyar fehérhúsú halból), friss kevertsalátával, citrusos vinagrette öntettel
- 3) Natúr csirkemell filé, tejszínes gombamártással, párolt rizzsel
- 4) Parajkrém leves, buggyantott tojással

B) vizsgarész: Cukrászati termékkészítés

A vizsgázó megadott cukrászati termékek közül egyet készít el a tanult technológia és a rendelkezésre álló receptúra szerint.

Cukrászati termékek:

- 1) 10 szelet piskóta rolád barackízzel töltve,
- 2) 10 db linzerkarika barackízzel töltve
- 3) 500 gramm fánkocska ízesített tejszínhabbal töltve forrázott tésztából
- 4) 500 gramm barackízzel töltött Néró teasütemény

Időtartam: 90 perc

C) vizsgarész: Értékesítési tevékenység:

A vizsgázó előkészíti az éttermet, majd megteríti 2 főre, fogadja a vendégeket, készít a részükre 2 adag alkoholmentes kevert italt, és 2 adag főételt, 2 adag desszertet felszolgál a vendégeknek.

A vizsgázó 1 alkoholmentes kevert italt készít el 3 adagban (2 adagot a vendégek, 1 adagot a vizsgabizottság részére kóstolás céljából) a tanult receptúra szerint:

Elkészíthető alkoholmentes kevert italok:

- 1) Lucky Driver
- 2) Shirley Temple
- 3) Alkoholmentes Mojito
- 4) Alkoholmentes Piña Colada

A felsorolt alkoholmentes kevert italok receptúrái megtalálhatók az érvényben lévő IBA listán.

Időtartam: 60 perc

D) vizsgarész: Portfólió készítése

A vizsgázó az iskola székhelye szerinti régióban megtalálható, a tanuló által választott egy turisztikai attrakciót és egy szálláshelyet és annak szolgáltatásait bemutatja. A bemutatót elektronikus formában, szövegszerkesztő program használatával készíti el, a vizsgát szervező szakképző intézmény által megadott határidőre és e-mail címre beadja.

Az elkészített dokumentum formai követelményei: terjedelme a fedőlapon (téma megnevezése, készítő megnevezése, dátum) kívül 2-5 A4-es oldal (betűtípus: Times New Roman/Arial, betűméret: 12, szövegtörzs sorkizárt), tartalma tagolt, kiemeléseket tartalmaz. A képek és a forrásmegjelölés mellékletben szerepeltethetők a minimum terjedelmen felül.

A vizsga keretében szóban és PPT formátumban prezentálja.

Időtartam: nem releváns

A vizsgarészek között szünetet kell biztosítani a vizsgázók részére, amely nem képezi a vizsgatevékenység részét.

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A) Konyhatechnológiai tevékenység

Érzékszervi szempontok alapján történő értékelés:

Illat, kinézet, íz.

Ételkészítési szabályok szempontjai szerint:

Az étel hőmérséklete, állaga, hőkezelésének megfelelősége.

Tálalási szabályok szempontjai szerint:

Megfelelő arányban vannak a fogás elemei.

Esztétikus elrendezés és díszítés.

Tányér épsége, tisztasága.

B) Cukrászati termékkészítés

A tésztakészítés technológiájának betartása

a feldolgozás egyenletessége.

A kisült tészta állaga.

A késztermék termék íze, megjelenése, tálalása.

C) Értékesítési tevékenység

Ügyel a kommunikációra, szakmailag meggyőző, előadása figyelemfelkeltő élményteli.

D) Portfólió készítés

Tartalmi követelmények:

a régió földrajzi elhelyezkedésének bemutatása;

a régió társadalmi, gazdasági, természeti, kulturális, gasztronómiai adottságainak bemutatása;

a turisztikai régió választott attrakciójának átfogó bemutatása;

a szálláshely és szolgáltatásainak átfogó bemutatása;

Formai követelmények:

terjedelme a fedőlapon (téma megnevezése, készítő megnevezése, dátum) kívül 2-5 A4-es oldal (betűtípus: Times New Roman/Arial , betűméret: 12, szövegtörzs sorkizárt), tartalma tagolt, kiemeléseket tartalmaz.

A képek és a forrásmegjelölés mellékletben szerepeltethetők a minimum terjedelmen felül.

Az ágazati alapoktatás az 1/13. évfolyam esetében félév alatt valósul meg és a diákok január hónapban tesznek ágazati alapvizsgát. A vizsgát követően kezdik meg a szakirányú képzésüket a választott szakmában.

Kereskedelem ágazat

A kereskedelem ágazati alapoktatás általános és széleskörű gazdasági tudás és gazdálkodási képesség megszerzését biztosítja, ami egyaránt szükséges és hasznos minden ágazati szakmában betöltött munkakör esetében. A tanulók, illetve a képzésben résztvevők az alapoktatás után felmérik a háztartás feladatait, bevételeit és kiadásait, megtervezik a háztartás pénzgazdálkodását. Elemzik a vállalkozások és a többi gazdasági szereplő kapcsolatát és megkülönböztetik az egyes vállalkozási formákat. Megszerzett ismereteik alapján megértik az alapvető jogi fogalmakat és példákon keresztül bemutatják az alapvető fogyasztói jogokat. Szituációnak megfelelően, hatékonyan kommunikálnak. Elsajátítják és betartják a hétköznapi viselkedési formákat, az alapvető viselkedéskultúra elvárásainak megfelelően viselkednek. Tájékozódhatnak az üzleti környezetben, ellátják a gazdálkodó szervezeteknél előforduló egyszerű, digitális eszközökhöz köthető feladatokat, bekapcsolódnak az információs társadalomba és ez önfejlesztésre ösztönzi őket.

Ismerik az értékesítési folyamat szereplőit és az értékesítési technikákat. Megkülönböztetik az egyes közlekedési alágazatokat, felmérik a beszerzéshez, tároláshoz és értékesítéshez kapcsolódó feladatokat, elkészítik az ezekhez szükséges bizonylatokat.

Az ágazathoz tartozó alapvizsga a következő területekből épül fel:

A vizsgatevékenység megnevezése: Gazdálkodási tevékenység alapjai

A vizsgatevékenység leírása: Az írásbeli feladatlap minimum 20, maximum 30 feladatból áll és a következő témakörök tanulási eredményeit méri: gazdasági alapfogalmak, piac és pénz, a vállalkozási formák, az állam gazdasági szerepe és feladatai, jogi alapfogalmak, tudatos fogyasztói magatartás, a beszerzéshez, tároláshoz és értékesítéshez kapcsolódó feladatok.

Az alábbi feladattípusok közül legalább 4 fajta jelenjen meg a feladatlapon:

- Fogalom meghatározás: az alapfogalmak pontos definiálása.
- Esettanulmány értelmezése: a megadott szempontok szerint, a feladatlap által meghatározott gyakorlatorientált esetismertetéshez kapcsolódóan kell válaszolni a kérdésekre.
- Feleletalkotás: szöveg kiegészítése, a megadott vagy ismert tartalmakkal való mondat kiegészítése. A mondatok között nem feltétlenül van összefüggés.
- Párosítás: szakmailag összetartozó fogalmakat / kifejezéseket / képeket kell párosítani, pl. fogalom és meghatározása.
- Sorrendbe rendezés: folyamatok, időbeli struktúrák reprodukálása.
- Feleletválasztás: legalább három megadott lehetőség közül kell megjelölni a helyeset.

- Igaz-hamis állítások megjelölése: meg kell jelölni, hogy az adott állítás igaz, vagy hamis. A hamis állítást javítani kell.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 60 perc

Az értékelés javítási-értékelési útmutató előírásai alapján történik.

Gyakorlati vizsga

A vizsgatevékenység megnevezése: Információkezelés és üzleti kultúra

A vizsgatevékenység leírása

1. vizsgarész: Információkezelés

Egy, a képző intézmény által összeállított feladatsor megoldása számítógépen internet, szövegszerkesztő és táblázatkezelő programok alkalmazásával, amely a következő két feladatot tartalmazza:

1. feladat: A képzőintézmény által megadott szempontsor alapján egy üzleti levél (ajánlatkérés, vagy megrendelés, vagy megrendelés visszaigazolása, vagy érdeklődő levél) elkészítése, megírása, megformázása és mentése a vizsgaszervező által megadott mappába és helyre. A vizsgázók a feladatok elvégzéséhez szövegszerkesztő programot használnak, a létrehozott dokumentumba általuk megszerkesztett táblázatot illesztenek.

2. feladat: Hiányos szállítólevél kitöltése előre megadott adatok alapján.

2. vizsgarész: Viselkedéskultúra, kommunikáció

Az alábbi témakörökhöz kapcsolódó, a képző intézmény által összeállított minimum 4 feladatsor közül egy szituációs feladat szóbeli végrehajtása:

- a vállalkozás adatbázisából hiányzó ügyféladatok bekérése (pl. hiányzó email cím, adószám, telephely cím, stb.) az ügyféltől
- telefonos ajánlatkérés új/meglévő üzleti partnerektől (pl. katalógus kérése, árjegyzék igénylése, stb.)
- áruátvételnél tapasztalt eltérések rendezése (pl. mennyiségi vagy minőségi eltérések rendezése, késések kezelése, kísérő dokumentumok hiánya, stb.),
- vevői panaszok kezelése (pl. minőségi hibás termékkel vagy szolgáltatással kapcsolatos panaszok rendezése, késedelmes szállításhoz kapcsolódó panaszok kezelése, félreértések tisztázása, stb.)

A szituációs feladatokban a vizsgázó a vizsgáztatóval végzi a páros munkát.

A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam:

1. rész: 45 perc

2. rész: 15 perc (5 perc felkészülés, 10 perc feladat-végrehajtás)

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

Az ágazati alapvizsga gyakorlati vizsgatevékenységének Információkezelés vizsgarészét a vizsgázók számítógépes teremben készítik el vizsgabiztos jelenlétében. Az elkészített feladatokat el kell menteni a vizsgaszervező által megadott mappába meghatározott néven.

A gyakorlati vizsgafeladat befejezése után a vizsgaszervező feladata a számítógépen elkészített feladatok nyomtatása és mentése. A mentésnek és vagy nyomtatásnak a gyakorlati vizsga befejezését követő 60 percen belül meg kell történnie.

A vizsgafeladat értékelése a vizsgaszervező által készített részletes értékelési útmutató alapján történik.

Javasolt értékelési szintek:

- feladatutasítás megértése;
- a feladat kivitelezésének minősége, megvalósítás lépéseinek sorrendje;
- kereskedelemben használt üzleti levél tartalmi elemeinek ismerete,
- szállítólevél tartalmi kellékeinek ismerete;
- kommunikáció minősége az ügyfelekkel, partnerekkel;
- előre nem látható helyzetek, fellépő problémák kezelése, döntéshozás;
- tudástranszfer;
- önállóság, hatékonyság, kreativitás, igényesség.

Az ágazati alapvizsgát a szakképző iskola 9. évfolyamának utolsó tanításai napjáig, a technikumi képzésben a 10. évfolyam utolsó tanítási napjáig a két éves közismeret nélküli technikumi képzésben pedig a 13. évfolyam I. félévének végén kell megszervezni. Az ágazati alapvizsga letételét követően igazolást állítunk ki a megszerzett eredményről, amely felvezetésre kerül a KRÉTA rendszerbe, valamint a kiállított igazolással kezdik meg a duális partner keresését a diákok.

Az ágazati alapoktatást követően kezdődik meg a szakirányú oktatás, melynek keretében a szakképző iskolai képzésben a szakmai tantárgyak oktatása heti 21 órában a duális képzőhelyen valósul meg, az iskolában a szakirányú oktatás heti 4 órában zajlik. A duális képzőhellyel közös a felelősségvállalás a szakmai vizsgára való felkészítésben. A képzőhelyen az iskolával közösen kialakított Képzési Program keretében zajlik a felkészítés és folyamatos a kapcsolattartás a képző és az iskola között. A szakmai oktatás projektek megvalósításával történik, összehangolva az iskolai és a duális partner mindennapi munkáját. A projekteket

tanulási eredmény alapú értékeléssel követjük nyomon, nagy hangsúlyt fektetve a záróvizsga értékelésére. A szakmánkként kimenetet figyelembe véve kerültek kialakításra a projektek, a munkahelyi igényeket szorosan követve. A képzés célja, hogy tanulóink a munkahelyen önálló, színvonalas munkavégzésre legyenek képesek az iskolai tanulmányaikat követően.

Miután a duális partnerek igen sokszínű cégekből állnak össze, így a projektek belső tananyagtartalmát a duális cég a saját profilja és oktatási rendszere alapján állítja össze természetesen figyelembe véve az iskolai foglalkozások tartalmi elemeit.

A szakmánkként kimenet igen változó, a termelő szakmák esetében (Szakács, Szakács szaktechnikus, Cukrász, Cukrász szaktechnikus) egységes, hogy a diák rendelkezésére kell bocsájtani a vizsgát megelőzően 180 nappal a nyersanyagkosarat, ami alapján elkészíti a projekt munkáját. Az elkészített projekt munkákat a vizsgaszervező által delegált szakmai vizsgabizottság értékeli a következő szempontok szerint:

- Megfelel a szakmára vonatkozó általános szabályoknak – étrendösszeállítás szabályai szerinti megfelelő sorrend.
- Megfelel a korszerű táplálkozási elvárásoknak.
- Megfelel a korszerű technológiai elvárásoknak.
- Megfelel a mai szakmai trendeknek.
- Változatosak a technológiai folyamatok, amelyeket a termékek készítése során használ.
- Gazdaságosan felhasználja a rendelkezésre álló alapanyagokat.
- Kreatívan használja az alapanyagokat.
- Részletes munkatervet és tálalási tervet készít.
- Gazdaságosan használja fel a rendelkezésre álló időt.

Az elkészített projektmunkákat értékelik és az értékelés eredményéről a vizsgát megelőzően 48 órával tájékoztatják a vizsgázót. A szakmai vizsgán csak az elfogadott projekt munkákkal dolgozhat a vizsgázó. A szakmai vizsga megkezdésének egyik feltétele a vizsgamunkák határidőre történő benyújtása.

A teljes vizsga értékelése, illetve vizsgarészei a hatályban lévő Képzési és Kimeneti Követelmények alapján történik minden szakmában. (mellékletben csatolva)

A Turizmus-vendéglátás és a Kereskedelem ágazat minden szakmájában a vizsgázóknak készíteni kell egy portfóliót a szakmai munkájukról, amit a vizsgázónak **a vizsgát megelőző 30 nappal** le kell adni a Képzési és Kimeneti Követelményekben meghatározott formában elektronikusan és papíralapon az intézménynek.

A szakmákra vonatkozó tananyagelemeket és azok értékelési szempontrendszerét a Képzési Programok tartalmazzák. (lásd. melléklet.)

Mindkét ágazatban az ágazati alapvizsgát követően nyilatkozik a tanuló a törvényes képviselőjével együtt, hogy melyik szakmát/szakmairányt kívánja választani. A választásnál a nyilatkozatban tájékoztatást kapnak a szakmánkként minimum 12 fős korlátról, illetve, hogy a Turisztikai technikus szakma választásánál követelmény az idegen nyelvi min. 3,81-es átlag megléte a két év alatt.

A szakirányú képzés ideje alatt a vizsgafelkészítés a Szkt 19.§ 2 bekezdése alapján „A szakmai vizsgára történő felkészítés a szakképző intézmény feladata, amely a kötelező foglalkozások keretében történik. A szakmai vizsgára történő felkészülést a szakképző intézmény szabadon választható foglalkozások biztosításával is segíti. A szakmai vizsgára a képzési és kimeneti követelmények szerinti felkészítésért a szakképzési munkaszerződéssel rendelkező tanuló, illetve képzésben részt vevő személy tekintetében az e törvényben és a Kormány e törvény végrehajtására kiadott rendeletében meghatározott feltételek szerint a duális képzőhely a szakképző intézménnyel közösen felel.” - valósul meg intézményünkben. A képzést követően kollégáink hirdetnek konzultációs időpontokat a diákoknak illetve a képzésben résztvevőknek, amelyen nem kötelező a részvétel.

2. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy teljesítménye ellenőrzésének és értékelésének, illetve minősítésének módja

Az értékelés a tanulási folyamat sajátos tevékenységterülete. A hagyományos pedagógiában döntően a tanulóra irányuló oktatói tevékenység volt, melyben – egyéb értékelési funkciók mellett: a tanulók szelekciója, a pályaválasztás orientálása – a minősítés jutott hangsúlyos szerephez.

Mit, hogyan értékel az oktató? Az érdeklődést, az egyéni gondolkodást, kreativitást, problémátalátást, problémamegoldó készséget, sokoldalú, célszerű probléma-megközelítést, eszközhasználatot, tanulási módszert, kitartást, együttműködést stb. Az értékelési módok személyesek, alapos megismerés alapján az egyénnek szólnak, segítő, formáló, buzdító, megerősítő, metakommunikatív, szóbeli értékelés a domináns. A munka, maga a tevékenység, az elvégzett feladat, a megismerés öröme jelent visszajelzést, megerősítést, s további motivációt. Szerves része az önértékelés.

Az új Szakmajegyzékes képzések esetében is a fent említett értékelési szempontrendszert alkalmazzuk, valamint a szakképző iskolai, illetve technikumi képzésben a végleges szakma kiválasztásakor fontos szerepet kap az ágazati alapvizsga végleges értékelése is. Technikumi képzés 12. és 13. évfolyamán az értékelés a duális partnerrel közösen történik, a szakoktatók és az osztályfőnökök közreműködésével. A tanév ideje alatt, minden duális partnernél lévő nappali munkarendű tanulóról készül egy szöveges feljegyzés a szóbeli vagy online konzultáción megbeszélések alapján. A szöveges értékelés eredménye beszámít a diák érdemjeggyel történő értékelésbe is. Az intézmény a duális partnerrel együtt közösen értékeli, a nappali rendszerű képzésben közös tananyagtartalmak vannak, ahol mindkét fél érdemjeggyel értékeli és bevezetésre kerül a KRÉTA rendszerben. A szakoktatók illetve az osztályfőnökök a tanév során legalább egy alkalommal felveszi a kapcsolatot személyesen vagy online formában a duális partnerrel és közösen értékeli a diák munkáját, amelyről egy szöveges értékelés születik. A felnőttek oktatása munka melletti munkarendben a képzés teljes egészében a duális partnernél valósul meg, így ebben az esetben a duális partner értékeli.

Szakmai vizsga megkezdésének feltétele:

A szakmai vizsga megkezdésének feltétele a portfólió elkészítése, valamint a vizsgaközpontnak történő leadása a szakmai vizsga megkezdése előtt legalább 10 nappal. A vizsgaközpont a portfólió leadására korábbi időpontot is meghatározhat. Portfóliót kell készíteni a következő szakmákban:

- Cukrász
- Cukrász szaktechnikus
- Szakács
- Szakács szaktechnikus
- Pincér-vendégtéri szakember
- Vendégtéri szaktechnikus
- Turisztikai technikus- Szálloda szervező
- Kereskedelmi értékesítő
- Kereskedő és webáruházi technikus

A portfóliókat a Vizsgaközpont által megbízott vizsgabizottsági tagok értékelik, mint ahogy a szakmai vizsga további vizsgarészeit.

Technikumi képzésben a tanuló illetve a képzésben résztvevő csak abban az esetben veheti át a technikumi oklevelét, ha sikeres érettségi vizsgát tett. A technikumi oklevél és az érettségi

bizonyítvány kiadási időpontja azonos, még abban az esetben is ha a technikumi vizsga hamarabb valósul meg.

A szakmára vonatkozó vizsgarészeket a „Szakmai vizsga vizsgafeladatai” elnevezésű melléklet tartalmazza.

2.1. Az iskola szakmai vizsgarendszere a 2025/2026. tanévben

Technikum		2025-2026.						
SSZ	osztály	Be-iskolázás éve	Képzési idő	Be-fejezés éve	Ágazat	Szakma/Szakmairány	Vizsga	Egyéb
1.	9. NYEK	2025	6 év	2031	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	-	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	Nyelvi előkészítő
2.	9.B	2025	5 év	2030	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	-	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	
3.	9. C	2025	5 év	2030	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	-	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	
4.	9. E	2025	5 év	2030	Kereskedelem 19 (2020)	-	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	
5.	9.A	2024	6	2030	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	-	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	Nyelvi előkészítő
6..	10. B	2024	5 év	2029	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	-	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	-
7..	10. C	2024	5 év	2029	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	-	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	-
8..	10. E	2024	5 év	2029	Kereskedelem 19 (2020)	-	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	-
9..	10. A	2023	6 év	2029	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	-	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	Nyelvi előkészítő 2023-2024-ben

10.	11. T	2023	5 év	2028	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	Turisztikai technikus/ Turisztikai szervező 5 1015 23 07	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	-
11.	11. SZA	2023	5 év	2028	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	Szakács szaktechnikus 5 1013 23 06	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	-
12.	11. C	2023	5 év	2028	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	Cukrász szaktechnikus 5 1013 23 02	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	-
13.	11. V	2023	5 év	2028		Vendégtéri szaktechnikus 5 1013 23 08	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	
14. .	11. E	2023	5 év	2028	Kereskedelem 19 (2020)	Kereskedő és webáruházi technikus 5 0416 13 03	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	-
15.	11. AK	2022	6 év	2028	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	Turisztikai technikus/ Turisztikai szervező 5 1015 23 07	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	Két tanítási nyelvű Nyelvi előkészítő 2022-2023-ban
16.	12. V	2022	5 év	2027	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	Vendégtéri szaktechnikus 5 1013 23 08	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	-
17.	12. T	2022	5 év	2027	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	Turisztikai technikus/ Turisztikai szervező 5 1015 23 07	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	-
18.	12. C	2022	5 év	2027	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	Cukrász szaktechnikus 5 1013 23 02	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	-
19.	12. SZA	2022	5 év	2027	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	Szakács szaktechnikus 5 1013 23 06	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	-
20.	12. E	2022	5 év	2027	Kereskedelem 19 (2020)	Kereskedő és webáruházi technikus 5 0416 13 03	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	-
21.	13. AK	2021	5 év	2026	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	Turisztikai technikus/ Turisztikai szervező, Idegenvezető 5 1015 23 07	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	Két tanítási nyelvű
22.	13. E	2021	5 év	2026	Kereskedelem 19 (2020)	Kereskedő és webáruházi technikus 5 0416 13 03	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	-
23.	13. V	2021	5 év	2026	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	Vendégtéri szaktechnikus 5 1013 23 08	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	-

24.	13. SZA	2021	5 év	2026	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	Szakács szaktechnikus 5 1013 23 06	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	-
25.	13. T	2021	5 év	2026	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	Turisztikai technikus/ Turisztikai szervező, Idegenvezető 5 1015 23 07	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	-
26.	13. C	2021	5 év	2026	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	Cukrász szaktechnikus 5 1013 23 02	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	-
27.	2/14.sza	2024	2 év	2026	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	Szakács szaktechnikus 5 1013 23 06	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	-
28.	2/14. tur	2024	2 év	2026	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	Turisztikai technikus/ Turisztikai szervező 5 1015 23 07	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	-
29.	1/13.sza	2025	2 év	2027	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	Szakács szaktechnikus 5 1013 23 06	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	-
30.	1/13. cu	2025	2 év	2027	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	Cukrász szaktechnikus 5 1013 23 02	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	-
Szakképző iskola		2025-2026.						
SSZ	osztály	Be- iskolázás éve	Képzési idő	Be- fejezés éve	Ágazat	Szakma/Szakmairány	Vizsga	Egyéb
1.	1/9. a	2025	3 év	2028	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	-	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	-
2.	2/10. cu	2024	3 év	2027	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	Cukrász 4 1013 23 01	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	-
3.	2/10. pi	2024	3 év	2027	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	Pincér - vendégtéri szakember 4 1013 23 04	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	-

4.	2/10. sza	2024	3 év	2027	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	Szakács 4 1013 23 05	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	-
5.	3/11. sza	2023	3 év	2026	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	Szakács 4 1013 23 05	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	-
6.	3/11. pi	2023	3 év	2026	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	Pincér - vendégtéri szakember 4 1013 23 04	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	-
7.	3/11. cu	2023	3 év	2026	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	Cukrász 4 1013 23 01	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	-

2.2. A felnőttek oktatásának szakmai vizsgarendszere 2025-2026. tanévben

Technikum		2025-2026.						
SSZ	osztály	Be-iskolázás éve	Képzési idő	Be-fejezés éve	Ágazat	Szakma/Szakmairány	Vizsga	Egyéb
1.	1/13. FKER	2025	1,5 év	2027	Kereskedelem 19 (2020)	Kereskedő és webáruházi technikus 5 0416 13 03	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	Tudásmérés - Nincs ágazati alapoktatás
2.	2/14. FKC	2025	1,5 év	2025	Kereskedelem 19 (2020)	Kereskedő és webáruházi technikus 5 0416 13 03	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	Tudásmérés - Nincs ágazati alapoktatás
3.	2/14. FKB	2024.	1,5 év	2025	Kereskedelem 19 (2020)	Kereskedő és webáruházi technikus 5 0416 13 03	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	Tudásmérés - Nincs ágazati alapoktatás
4.	2/14.f tur	2025	2 év	2026	Turizmus-vendéglátás	Turisztikai technikus 5 1015 23 07	Képzési és Kimeneti Követelmények 2025	Tudásmérés - Nincs ágazati alapoktatás
5.	Kk.12 E	2025	2 év	2027	-	-	-	Technikumi érettségi
Szakképző iskola		2025-2026.						
SSZ	osztály	Be-iskolázás éve	Képzési idő	Be-fejezés éve	Ágazat	Szakma/Szakmairány	Vizsga	Egyéb
1.	Ksz/12. f CU	2025	1 év	2026	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	Cukrász 4 1013 23 01	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	Tudásmérés – Nincs ágazati alapoktatás
2.	Ksz/12. f C	2025	1 év	2026	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	Cukrász 4 1013 23 01	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	Tudásmérés – Nincs ágazati alapoktatás

3.	Ksz/12. f SZA	2025	1 év	2026	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	Pincér - vendégtéri szakember 4 1013 23 04	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	Tudásmérés – Nincs ágazati alapoktatás
4.	Ksz/12. f SZ	2025	1 év	2026	Turizmus-vendéglátás 23 (2020)	Szakács 4 1013 23 05	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	Tudásmérés – Nincs ágazati alapoktatás
5.	Ksz/11. FPA	2025	1,5 év	2027. február	Kereskedelem 19 (2020)	Kereskedelmi értékesítő 4 0416 13 02	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	Tudásmérés – Nincs ágazati alapoktatás 2026. február- márciusi vizsgaidőszak
6.	Ksz/12. FPB	2025.	1,5 év	2026. február	Kereskedelem 19 (2020)	Kereskedelmi értékesítő 4 0416 13 02	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	Keresztféléves 2026. február- márciusi vizsgaidőszak
7.	Ksz/12. FKC	2025	1,5 év	2026	Kereskedelem 19 (2020)	Kereskedelmi értékesítő 4 0416 13 02	Képzési és Kimeneti Követelmények 2023	Tudásmérés – Nincs ágazati alapoktatás

2.3. A tanulók és képzésben résztvevők munkájának értékelése

Az értékeléssel részletesen az Oktatási program 7. pontja foglalkozik

V. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

1. *Jogsabályi háttér*

Az egészségfejlesztési program elkészítését leíró jogszabály A Szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II.7.) Korm. rendelet, amely az alábbiakat tartalmazza:

102. § (1) A teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen az oktatók a szakképző intézményben végzett tevékenységet és a tanuló, kiskorú tanuló törvényes képviselője részvételét a szakképző intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

(2) A szakképző intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a tanuló egészséghez, biztonságához való joga alapján a teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

a) az egészséges táplálkozás,

b) a mindennapos testnevelés, testmozgás,

- heti 3-4 óra testnevelés óraterv szerint

- tömegsport (kézilabda, kispályás labdarúgás, atlétika, utcai futóversenyek, egyéb városi rendezvények, stb.)

- asztaliteniszezés tanítás után

- szabadtéri kondipark

c) a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,

- a védőnő heti 2 alkalommal 2-2 órában tart fogadóórát, amikor a diákok egyéni problémákkal, személyre szabott iránymutatásért megkereshetik.

Iskolai egészségnapokon és igény esetén egészségnevelő órákon is aktívan részt vesz a dohányzásprevenciós programmal a Csongrád- Csanád Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztálya, valamint az iskolai szociális munkás segítségével rendszeresek az „Élő könyvtárak”.

Az „élő könyvtár” foglalkozásokon korosztálybeli, függősegből, bántalmazó kapcsolatból sikeresen kilépett személyes saját történetekkel segítenek az útmutatásban.

Az iskolapszichológus átfogó kérdőív csomaggal kívánja felmérni az iskola diákjainak általános mentális jólétét és drogfogyasztási szokásait. Az ezzel kapcsolatos kérdőív elkészült (még várok az igazgató válaszára, ha ez megvan, az online kérdőívet elküldöm az osztályfőnököknek, akik reményeim szerint osztályfőnöki órák elején kitöltetik a diákokkal a kérdőívet, valamint továbbítják a szülőknek az általam írt informált beleegyező nyilatkozatot). Függőségekkel kapcsolatos prevencióra lehetőség van különböző állami és civil szervezetek bevonásával, az ezzel kapcsolatos csoportos foglalkozások megtartását az iskolapszichológus is végezheti, a hatékonyságot szem előtt tartva azonban kis létszámú csoportoknak lehet érdemes egy, vagy akár több alkalmas prevenciót tartani (max.14 fő).

d) a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,

Az online és offline bullying részét képezi a már fent említett kérdőívcsomagnak így ennek a mértéke is remélhetőleg felmérésre kerül a kérdőív kitöltésével. Az eredmények elemzése lehetőséget nyújt arra, hogy osztályonként külön-külön megvizsgálja az iskolapszichológus a bullying mértékét, ennek tükrében pedig tájékoztassa és figyelmeztesse az osztályfőnököket a fokozott odafigyelésre, valamint kilátásba helyezheti a bullying prevenció, illetve már megtörtént bántalmazások után a csoportos megbeszélés, reszoráció lehetőségét.

Az iskolapszichológus a bűnmegelőzési szervek által szervezett továbbképzések tapasztalatait felhasználva általános tájékoztatást nyújthat írásos formában az osztályfőnököknek. Ebben leírná azokat a tényezőket, amelyekre különösen oda kell figyelni annak érdekében, hogy kiszűrjék azokat a diákokat, akik potenciális elkövetők lehetnek egy az iskola diákjai és dolgozói ellen elkövetett támadásban. Ezzel kapcsolatban rövid videó is rendelkezésre áll.

e) a balesetmegelőzés és elsősegélynyújtás,

- Iskolánk több pontján van kihelyezett elsősegély doboz
- Iskolánkban az elsősegélynyújtásban jelentős szerepet vállal az iskolavédőnő is
- Iskolai egészségnevelés keretein belül, osztályfőnöki órák idejében az iskola védőnője felkérés alapján előadást/ bemutatót tart az elsősegélynyújtási, Alapszintű újraélesztési (BLS) teendőkről

- Egészségnapokon visszatérő téma a balesetmegelőzés és az elsősegélynyújtási alapismeretek népszerűsítése

f) a személyi higiéne területére terjednek ki.

- A tanulók éves orvosi alkalmassági vizsgálata során kiemelt terület a személyi higiéne ellenőrzése. Szükség esetén személyre szabott tanácsokkal látja el az iskolaorvos és az iskolavédőnő a tanulókat.
- Az iskolapszichológus az iskola diákjai, tanárai és egyéb munkatársai számára is rendelkezésre áll egyéni foglalkozások szempontjából. A bejelentkezés személyes, vagy e-mail formájában is lehetséges.

(3) A szakképző intézményben folyó teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beilleszthető a szakképző intézményben megvalósuló átfogó prevenciós programokba.

(4) A szakképző intézmény teljeskörű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a szakképző intézmény szakmai programjának részét képező egészségfejlesztési program keretében. Az egészségfejlesztési programot az oktatói testület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készíti el.

(5) A szakképző intézmény az oktatón és az iskola-egészségügyi szolgálatot ellátó szakemberen kívül csak olyan szakembert vagy szervezet programját megvalósító személyt vonhat be kötelező foglalkozás, egyéb foglalkozás vagy egyéb egészségfejlesztési és prevenciós tevékenység megszervezésébe, aki vagy amely rendelkezik az egészségügyért felelős miniszter által kijelölt intézmény szakmai ajánlásával.

(6) Az igazgató az egészségfejlesztési és prevenciós programok kiválasztásánál beszerzi

- a) az iskolapszichológus,
- b) az iskola-egészségügyi szolgálat, továbbá
- c) ha működik, a helyi vagy megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum véleményét.

2. *Az egészség meghatározása*

Az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi, lelki, szociális jólét állapota. Az egészség nem passzív állapot, hanem folyamat. Az egészség kiterjedésére az alábbi négy feltétel teljesülése adja a legnagyobb esélyt:

- ha az egyén társadalmilag integrálódik (családhoz, iskolai és más közösséghez tartozik),
- ha a változó terheléshez alkalmazkodni tud,
- ha individuális önállóságát megőrzi,
- ha megteremti az összhangot a biogenetikai, a fizikai, a lelki és a társadalmi lehetőségei közt.

3. *Egészségfejlesztés, egészségfejlesztő iskola*

Az egészségfejlesztés az összes nem terápiás egészségjavító módszer, gyűjtőfogalom, tehát magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés, az önsegítés feladatai, módszereit.

A WHO megfogalmazása szerint az egészségfejlesztő iskola folyamatosan fejleszti környezetét, ami elősegíti azt, hogy az iskola az élet, a tanulás és a munka egészséges színtere legyen.

3.1. *Az egészségfejlesztő iskola jellemzői, feladatai*

A gyermekek hosszú éveket töltenek az iskolában. Ebben az időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, ami nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, az életideálokat, preferenciák kialakítását. Az iskola az egészségfejlesztés fontos színtere.

3.2. *Az egészségfejlesztő iskola*

- Minden rendelkezésre álló módszerrel elősegíti a tanulók és az oktatói testület egészségének védelmét, az egészséges fejlesztését és az eredményes tanulást.

- Együttműködést alakít ki a pedagógiai, az egészségügyi, gyermekvédelemben dolgozó szakemberek, szülők, nevelők és diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen.
- Többféle lehetőséget teremt a siker elérésében, elismeri az erőfeszítést, a szándékot, támogatja az egyéni előre jutást.
- Törekszik arra, hogy segítse diákjainak, az iskola dolgozóinak, a családoknak, valamint a helyi közösség tagjainak egészségük megőrzését.

3.3. Helyzetelemzés

A magyar gyermekek egészségét befolyásoló szokások

- Táplálkozási szokások: Emelkedett a hiányos táplálkozású, reggelit otthon nem fogyasztó, rendszertelenül étkező, valamint az édességeket és cukrozott üdítőitalokat naponta fogyasztó tanulók aránya.
- A fiatalok szabadidő eltöltése: Tanulmányok, felmérések, kérdőívek bizonyítják, hogy egyre több gyerek tölti el szabadidejét szervezetlenül és tervezetlenül, sőt közülük sokan csavarognak. Nem szeretnek sportolni, nincs hobbijuk.
- Szexuális magatartás: Világszerte megfigyelhető, hogy egyre fiatalabb életkorban következik be az első szexuális aktus, maga után vonva a nem tervezett terhességek és terhesség-megszakítások, valamint a nemi úton terjedő betegségek emelkedő arányát.
- Dohányzás és alkoholfogyasztás: A gyermekkorúak között világszerte egyre korábbi életkorban jelentkeznek az egészséget károsító szokások, amelyek nemcsak a későbbi, a felnőttkori, de a jelen egészségi állapotukat is befolyásolják. Az alkoholfogyasztás például már serdülőkorban szerepet játszik a korai felelőtlen szexuális kapcsolatok létesítésében, az óvatosság és a védekezés mellőzésében, és ittas vezetésből adódó balesetek előfordulásában. A rendszeresen dohányzó serdülők bizonyítottan gyakrabban szenvednek légúti betegségekben, és igazolt a dohányzás asztmás rohamot kiváltó vagy súlyosbító szerepe is.

A társadalmi környezet jellemzése, tanulókkal kapcsolatos megállapítások

- Iskolánk tanulóinak átlaglétszáma 1000-1100 fő között mozog,
- a sajátos nevelési igényű tanulók létszáma közelítőleg 11%,
- a BTM-N –el küzdők létszáma 5% körül van
- Az életkörülmények tekintetében a tanulók 3-4 %-a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű.

A hátrányok gyakran az anyagi helyzetből adódnak, amely befolyásolja az életmódot is. A családok egy részénél jellemző az egészségkárosító élvezeti cikkek hajszolása, egészségtelen életmód, hiányos egészségkultúra.

3.4. A humánerőforrás

- gyógytestnevelő
- testnevelő
- gyógypedagógus
- szociális segítő munkatárs
- fejlesztő pedagógus
- pszichológus
- iskolaorvos, védőnő
- oktatási asszisztens

Intézményen belüli segítők

iskolaorvos, védőnő	tanulók fizikai állapotának felmérése, testsúly és magasság mérése, prevenció
szociális segítő munkatárs, osztályfőnök	családlátogatás, környezettanulmányok készítése, hátrányos helyzetű, veszélyeztetett tanulók kiszűrése, gondozása
iskolapszichológus	egyéni és csoportterápia
oktatási asszisztens, diákönkormányzat	szabadidős programok szervezése és lebonyolítása
gyógypedagógusok, fejlesztő pedagógus	tanulás segítése, fejlesztő foglalkozások szervezése
osztályfőnök, szociális segítő munkatárs, oktatási asszisztens	közösségfejlesztés, prevenció, környezeti-higiéniai nevelés
testnevelő	tanulók fizikai állapotának felmérése, tartásjavító gyakorlatok, gerinc korrekció

Intézményen kívüli segítők

A veszélyeztetettség feltárása, megszüntetése és a megelőzés együttes, összehangolt tevékenység. Ezért az iskola együttműködik a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó intézményekkel, személyekkel, szervezetekkel.

- Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály
- Család- és Gyermekjóléti Központ
- Csongrád-Csanád Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
- Nevelési Tanácsadó
- Rendőrség
- Vöröskereszt helyi szervezete

3.5. Egészségfejlesztési stratégia

Az iskolai egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezzenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt észszerű, lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. A stratégia az egészségterv egyik alkotóeleme.

Célok:

- A társadalom írott és íratlan szabályainak befogadása és betartása.
- Igény a társadalomba való beilleszkedésre, építő tagjává válásra.
- Önmagunk megismerése és hibáink beismerése, elfogadása.
- Egészséges táplálkozás megismerése.
- Drog, alkohol elutasítása.
- Higiéniai szokások kialakítása és elmélyítése.
- Felelőtlen szexualitás elkerülése.
- Veszélyhelyzetek felismerése és elkerülése.
- Elsősegélynyújtás megismerése.
- Természet tisztelete, növények, fák, állatok védelme és gondozása.
- Szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás fontossága, felismerése.
- Megújuló energiahordozók ismerete.
- Ok-okozati összefüggések felismerése.
- Előítéletek lerombolása.
- Nemzeti hagyományok, ünnepek megismerése.

Cselekvési terv:

- Tanórai foglalkozások

- szaktárgyi órák téma feldolgozása (minden tantárgynak van kapcsolódási pontja az egészségfejlesztéshez)
- Tanórán kívüli foglalkozások
 - délutáni szabadidős foglalkozások
 - sportprogramok
 - témával kapcsolatos filmvetítések
 - vetélkedők, versenyek
 - játékos programok, csoportfoglalkozások
 - egészségnap
 - sportnap
 - sportrendezvényeken, kulturális programokon való részvétel
 - kirándulások, túrák
 - ÖKO programok
 - mentálhigiénés nap
 - plakátkészítés
 - rádióműsorok
- Nyitás külső intézmények felé
 - részvétel különböző városi és megyei rendezvényeken, programokon
 - külső kapcsolatok kiépítése, rendszeres kapcsolattartás a partnerekkel
 - színház, mozi látogatása
 - nevezés sportversenyekre

A programok lehetnek osztály- vagy iskolaszintűek. Színesítheti a programot külső előadó (pl. orvos, pszichológus, rendőrség bűnmegelőzési osztályának, tűzoltóság, drogambulancia szakembere).

Mérés-értékelés

A tanulók állapotának felmérését minden tanévben elvégezzük, az adatok összehasonlítása lehetővé teszi az egészségfejlesztési program eredményességének nyomon követését.

A mérés-értékelés eredménye visszacsatolásként meghatározza az egészségfejlesztési terv hatékonyságát, kijelöli fejleszthetőségének területeit.

Visszacsatolás

Az egészségfejlesztési program által megvalósult pozitív eredmények megerősítik az iskola közösségét, pozitív hatással lesznek az iskola társadalmi megítélésére.

3.5.1 Diabétesszel élő tanulók segítése

A szakképző intézmény vezetője a 18 évnél fiatalabb 1 –es típusú diabétesszel élő tanuló részére abban az időtartamban, amikor felügyelete alatt áll, a tanuló szülőjének vagy törvényes képviselőjének kérelmére, a gyermekkori diabétesz gondozásával foglalkozó egészségügyi intézmények szakmai iránymutatása alapján speciális ellátást biztosít.

A szülő vagy más törvényes képviselő az ellátáshoz szükséges kérelmét az Eü.tv. 15§ (5) bekezdésével összhangban megtett formában nyújthatja be. Ez a szülő számára kötelező tájékoztatás.

A szakképző intézmény vezetője gondoskodik, intézkedik:

- az iskolában elérhető vércukormérő készülékről, mely helye:
- a szakképző intézmény területén működő büfében legyen olyan élelmiszer, ami a diabéteszes étrendbe illeszthető
- A diabéteszes tanuló betegségével kapcsolatos egyéni igénye szerint a tanóra alatti étkezése, mosdóhasználata biztosított legyen
- A testnevelés órákon az egyéni vércukorértékek és a diabéteszt gondozó szakorvos javaslata alapján a megfelelő feladatvégzés esetlegesen felmentés biztosításáról
- A tanuló részére a szülő vagy törvényes képviselő hypoglikémiás csomagot adhat le az osztályfőnök részére.
- Igény esetén a tanulók illetve a dolgozók tájékoztatása a diabétesszel élők speciális igényeiről, a rosszullét lehetséges okairól és a helyes ellátásról szakember, iskolavédőnő, iskolaorvos segítségével.
- A diabéteszes tanuló rosszulléte esetén az elsődleges intézkedő az a személy, aki a rosszullétet észleli. A vércukorszint mérés nem igényel szakképzettséget, a vércukor mérését megkezdheti a pedagógus, az iskolavédőnő vagy az iskolaorvos is. Rosszullét esetén a szülő értesítése elengedhetetlen, melyet a tanuló osztályfőnöke, ennek hiányában az iskolatitkár vagy az iskolavédőnő tesz meg.

ELJÁRÁSREND

Milyen problémák fordulhatnak elő:

- A gyermek rosszul érzi magát – mérjük meg a vércukrát, hogy lássuk, a rosszullét a cukorszint változásával van-e összefüggésben.

- Leesik a vércukor – hipoglikémia (~ 4 mmol/l vagy alatta)

- o Tünetek: sápadtság, remegés, izzadás, éhségérzet, gyengeség, fáradtság, koncentráció képesség csökkenés, hangulatváltozás, fejfájás, zavart viselkedés

- o Mit adjunk: 0,3 gramm/testsúly kg gyorsan felszívódó szénhidrátot (idősebb gyermek: 2 dl tej, 1 dl gyümölcsle vagy 1-2 szőlőcukor tableta + szükség esetén 10-15 g lassan felszívódó szénhidrát (1-2 db keksz).

VAGY A szülő által összeállított könnyen hozzáférhető helyen tárolt „sürgősségi csomag”-hipós csomag, a diabéteszes gyermek számára bevált, a hipoglikémia elhárítására szolgáló termékeket.

- o A hipoglikémia ellátását követően a vércukor szintet 15 perc múlva ellenőrizni kell (vissza kell mérni vagy szenzoron ellenőrizni), és elégtelen vércukor emelkedés esetén a szénhidrát bevitelt ismételni kell.

- o Ha súlyos, eszméletvesztéssel járó hipoglikémia lép fel, be kell adni a Glucagon injekciót, izomba: 25 kg alatt fél adagot, azaz 0,5 mg-ot, 25 kg felett teljes adagot, azaz 1 mg-ot. Amint a gyermek magához tér, először gyorsan, majd lassan felszívódó szénhidrátot kell adni neki.

- o Súlyos hipoglikémia esetén nasalis glucagon (Baqsimi) is használható:

https://www.ema.europa.eu/en/documents/product-information/baqsimi-eparproduct-information_hu.pdf

- o A gyermeket egyedül hagyni nem szabad!

- o A mentőszolgálatot minden eszméletvesztéssel járó hipoglikémia esetén értesíteni kell.

- o Eszméletlen beteget megitatni vagy megetetni tilos!

- Magas vércukrot mérnek /jelez a szenzor (~ 14 mmol/l)

- o Tünetek: sok folyadék ivása, gyakori vizezés, fáradtság, bágyadtság

- o A szenzorral mért értéket vércukorméréssel kell megerősíteni. Gondoskodjunk a bő folyadékbevitelről, és konzultáljuk a gyermek szüleivel, esetleges plusz inzulin (korrekció) adásáról.

- o Inzulinpumpás gyermeknél a korrekcióra nem reagáló magas vércukor kanülhibára utal. Ilyenkor gyors kanülcsere van szükség. Ha ez nem kivitelezhető, pennel kell 1-2 egység inzulint beadni, szülővel egyeztetve.

- A gyerek hány – a hányás diabéteszben veszélyes, a szülőket azonnal értesíteni kell. A második hányás után a gyereket kórházba kell vinni. Ha a szülők nem elérhetők, a gyereket mentővel kell kórházba vitetni.

- A gyerek belázasodik – a szülőket kell értesíteni, akik értejönnek a gyerekért. A lázat azonban addig is csillapítani kell.

- Testnevelési óra előtt:

- o ha a vércukor 6-12 mmol/l között, az aktivitás megkezdhető

- o ha a vércukor < 5 mmol/l, 10-20 g szénhidrátot kell fogyasztani, s a mozgást addig halasztani, amíg a vércukor emelkedni kezd, ill. 5 mmol/l feletti nem lesz

- o ha a vércukor > 14 mmol/l, az aktivitás megkezdését el kell halasztani

A cukorbeteg gyermekek gondozását végző szakemberek és a családokat összefogó alapítványok könyvekkel, kiadványokkal segítik a pedagógusok munkáját.

3.5.2 Teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Iskolánk kiemelt figyelmet fordít a tanulók biztonságához való jogának védelmére, egészséges életmóddal összefüggő tudásának gyarapítására, egészségmagatartásának fejlesztésére, továbbá a teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra.

Ezek az alábbiak:

- az életkorral járó biológiai, pszicho-higiénés és életmódi tennivalók,
- az egészségérték tudatosítása, az egészséges életvitelhez szükséges képesség fejlesztésének lehetőségei,
- az egészséges táplálkozás,
- a testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- konfliktuskezelés,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné támogatás,
- a társkapcsolatok egészségi, etikai kérdései:
 - párválasztás, családi életre történő felkészítés,
 - fogamzásgátlás, abortusz prevenció,
 - szexuális úton terjedő betegségek és azok megelőzése,
- önvizsgálatok, szűrővizsgálatokkal megelőzhető betegségek alapismeretei.

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos teendőket iskolánk tágabb perspektívából kezeli. Célunk nem pusztán egymástól elszigetelt biológiai, pszichés és szociális területekkel összefüggő intervenciók alkalmazása, hanem a diákok személyiségének, megküzdő képességének, kommunikációs stílusának, összességében érzelmi intelligenciájának fejlesztése. Mindez magában foglalja a másokkal való kapcsolatteremtés és a nemet mondás képességét, valamint az asszertivitást is.

Iskolánkban az egészségfejlesztési modellt spirális rendszerben valósítjuk meg. A témákat a tanulók korának és érdeklődésének megfelelően minden évben készségfejlesztő, kiscsoportos formában dolgozzuk fel. A drogprevenციót sok oldalról, multiplex módon közelítjük meg: megpróbáljuk a serdülők normáit, elvárásait megváltoztatni, szociális ismereteket adunk, kialakítjuk az ellenállási gyakorlatokat (hogyan mondjon a kísértésre nemet a diák), és egyben igyekszünk a közösség is hatni a közösségi értékek és normák megváltoztatásával.

A cél az, hogy az egészségfejlesztő program eredményeként csökkenjenek az ártó tényezők (droghívó szignálok), és erősödjenek a személyiségfejlesztő hatások:

- az önismeret fejlesztése (pozitív énkép, önbecsülés kialakítása, a belső lelki egyensúly megteremtése),
- társismeret-fejlesztés (kapcsolatok, csoportszerveződés),
- a döntéshozási képesség fejlesztése,
- stresszkezelés-fejlesztés,
- az egészségszemléleti magatartás kialakítása (egészséges életmód, testmozgás, helyes táplálkozás, a káros szerek fogyasztásának elutasítása, az egészségi állapot rendszeres felülvizsgálata).

Célunk mindemellett az is, hogy a tiltások mellett alternatívát mutassunk a szabadidő tartalmas, hasznos és kellemes eltöltésére, arra, hogy a boldogság átélhető drogok nélkül is.

1. Az egészségnevelési stratégia megvalósítása

Az egészségfejlesztés személyi feltételei:

Egészségfejlesztéssel összefüggő feladatainkat a teljes oktatói testület végzi.

Kiemelt szerepet kapnak:

- iskolaorvos

- védőnő
- iskolapszichológus
- szociális munkás
- diákmozgalmat segítő oktató
- testnevelők
- osztályfőnökök

Az egészségfejlesztés az alábbi tanórákon folyik:

- osztályfőnöki
- testnevelés

Az egészségfejlesztés egyéb területei:

- veradás az iskolában
- egészségnap és/vagy diáknapi

Egészségfejlesztő munkánkat segítő külső szervek:

- Vöröskereszt
- SZTE Orvostudományi Kara és Egészségügyi Főiskolai Kara
- Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály
- Országos Mentőszolgálat
- Drogambulancia
- Gyermekjóléti Szolgálat
- Családsegítő Központ
- Egyéb

2. Egészségnevelési program

Az egészségnevelési program az osztályfőnöki órák tematikája alapján valósul meg.

9. osztály (10 órában)

1-5. Önismeret, önbizalom

beilleszkedés, közösség kialakítása, a közösség értékei, normái
pozitív önértékelés, önmagam elfogadása, énkép erősítése
társas készségek, kommunikáció, érzelmek kifejezése

Módszerek: szerepjátékok, szituációs játékok, tematikus önismereti, önbizalom-erősítő, kommunikációs gyakorlatok, együttműködés kisebb csoporton belül – lehetőség egymás megismerésére.

6. A serdülőkor bio-pszicho-szociális és a szexuális éréssel kapcsolatos vonatkozásai

7. Egészséges táplálkozás

8. Dohányzás

9. Alkohol

10. Drog

10. osztály (10 órában)

1-5. Önismeret fejlesztése

a személyes hatékonyság növelése, egészséges önértékelés

konfliktuskezelés

agresszió-kezelés

szorongásoldás

nemet mondás, döntési tudás

6. Pszichoszexuális fejlődés, fogamzásgátlás

7. Táplálkozási zavarok: fogyókúra, testépítés

8. Dohányzás, alkohol

9. Drog

10. Fertőző betegségek: AIDS, Hepatitis

11. osztály (10 órában)

A daganatos betegségek megelőzése

1. Egészségmagatartási szintfelmérő teszt

2-3. Általános bevezető:

az egészség mint érték

a betegség fogalma

egészségmegőrző magatartás

stresszkezelés

4-5. Urológiai, nőgyógyászati megbetegedések

6-7. Bőrgyógyászati megbetegedések

8-9. Fül-orr-gégészeti megbetegedések

10. Utóteszt

12. osztály (10 órában)

1-6. Élethelyzetek és megoldások

pályaválasztás

döntési technikák, a döntéseket befolyásoló tényezők

belső erőforrások feltárása, rögzítése, nehéz helyzetekben alkalmazásuk

a személyes hatékonyság növelése, egészséges önértékelés

a kommunikációs nehézségek legyőzése, az örömteli kommunikáció elősegítése

7. Családtervezés, hogyan képzelem el a családom

8. Döntések az életmódomban: táplálkozás, mozgás, személyes higiéné

9. Az életminőség összetevői: munka, család, jövedelem, szabadidő, szórakozás stb.

10. A közösségért érzett felelősség, a környezet, a környezeti problémák

13-14. osztály (10 órában)

Élethelyzetek és megoldások

családtervezés

felkészülés a munkába állásra (önismereti tréning)

a szabadidő helyes eltöltése, szórakozás

egészséges életmód (káros szenvedélyek)

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok közül kiemelt fontosságúnak tartjuk, hogy a tanulóink megismerkedjenek az elsősegélynyújtás alapjaival (elmélet és gyakorlat).

3.6. Az iskola elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terve

Az elsősegélynyújtás általános célja, feladatai:

- az elsősegélynyújtás elméleti és gyakorlati ismereteinek mindennapokban történő alkalmazására képes fiatalok nevelése

Célunk:

- a diákoknak legyenek elemi ismereteik betegségek és balesetek megelőzésének módjairól,
- egyenek képesek a helyszín és a baleset körülményeinek felmérésére,
- a pontos és hatékony segélyhívásról

A tanuló legyen képes:

- az alapvető sebellátásra, vérzéscsillapításra, kötözések kivitelezésére
- nyugodt, higgadt viselkedésre
- a pontos mentőhívásra

Az elsősegélynyújtás oktatásának személyi feltételei:

- iskolaorvos
- védőnő
- külső előadó
- biológia szakos oktató

Partnereink:

- Vöröskereszt
- Mentőállomás
- Népegészségügyi Intézet
- Rendőrség
- Katasztrófavédelem

Tanítási órák, melyek keretében az elsősegélynyújtás oktatást el lehet végezni:

- osztályfőnöki óra
- komplex természettudományos tantárgy, illetve természetismeret óra
- testnevelés óra

Az oktatás időpontja:

- tanév elején az osztályfőnöki órák keretében
- egész tanév során adott tantárgy profiljának, témaköreinek megfelelően
- iskolanap – egészségnap.

VI. Pályaorientációs szolgáltatások

Az intézmény a teljes tanév időtartama alatt pályaorientációs tevékenysége folytat, csak minden időszakban más más a célközönség. A szeptember-december hónap közötti időszakban az általános iskola 8. évfolyama a célközönség, ebben az időszakban a Fenntartó által szervezett pályaorientációs rendezvényeken kívül (Szakmafesztivál, Találd ki magad- Pályaválasztási Napok) az intézmény önálló tevékenységet is folytat. Október hónapban kerül megrendezésre a KrúdyFeszt, amely pályaorientációs rendezvény a diákjaink számára. Előadókat hívunk meg a diákokat érintő témakörökben a délelőtti órákra, majd az időjárás függvényében az udvaron vagy a tornateremben a duális partnerekkel, illetve a felsőfokú intézmények képviselőivel találkozhatnak a diákok. A program célja, hogy minden diák megtalálja a számára legjobb duális partnert, illetve a 13. évfolyamosok tájékoztatást kapjanak a továbbtanulás lehetőségeiről. Részt veszünk az Általános iskolák által szervezett pályaorientációs rendezvényeken, valamint, meghirdetünk október-december hónapokban egy egy keddi napot, amikor Nyitott kedd elnevezéssel köteleetlen pályaorientációs foglalkozásokat hirdetünk meg az érdeklődő diákok számára. Iskolánk kiemelkedő és a teljes iskolát megmozgató pályaorientációs rendezvénye a november hónapban megrendezésre kerülő Nyitott Kapu- rendezvény, melynek keretén belül interaktív játékokkal és gyakorlati feladatokkal várjuk az általános iskolai 7-8. osztályos diákokat. Az elmúlt évek tapasztalata alapján, a diákokról leválasztjuk a szülőket, akik kapnak az iskola vezetésétől egy általános tájékoztatót a képzésekről, illetve a szakképzést érintő változásokról (ösztöndíj, duális partner, szakképzési munkaszerződés, ágazati alapoktatás), a pályaválasztás előtt álló fiatalokat pedig idegenvezetők irányításával végig kísérik a programokon. További pályaorientációs programunk a Krúdy Didergő december hónapban, amikor is egy általános tájékoztató keretében ismerik meg az érdeklődők a képzéseket és az iskola életét.

A tanév tavaszi hónapjaiban pedig a pályaorientációs tevékenységük áthelyeződik az érettségi utáni képzések népszerűsítésére, valamint igyekszünk felvenni a kapcsolatot az általános iskola 7. osztályos tanulóival. Március hónapban rendezzük meg a Fecskeváró rendezvényünket, ahol forgószínpad szerűen mutatjuk be a szakmáinkat interaktív formában. A program során a hozzánk látogató diákokat is bevonjuk a szakmabemutatóba, ennek következtében sokkal jobb hangulat lesz, mint egy hagyományos tájékoztató rendezvényen. Május hónaptól pedig a social média felületeinken (instagram, facebook, Tiktok) a felnőttoktatásban indítandó képzéseinket népszerűsítjük. Pályaorientációs rendezvényeinken készül minden esetben elégedettségi kérdőív, mely segítséget nyújt a

későbbi rendezvények megszervezésében és a hatékony közösségi médiafelületek használatában.

VII. A Szegedi SZC Krúdy Gyula Technikum és Szakképző Iskola Erasmus+ programja

Iskolánkban – a Szakképzés 4.0 Stratégia ajánlásaival összhangban – támogatjuk a diákok, az oktatók és a munkatársak szakmai fejlődését, az intézmény nemzetköziesedési folyamatát.

Ennek egyik legfontosabb eszköze a Tempus Közalapítvány mint Nemzeti Iroda közvetítésével támogatott Erasmus + diák – és oktatói mobilitási pályázat, melyhez az alábbi célokat rendeltük:

1. A munkatársak és a diákok együttműködési tevékenységének bővítése az interkulturális kompetenciák és a nyelvtudás fejlesztése céljából;
2. A munkatársak ösztönzése, részvételi arányának növelése az Erasmus+ oktatói mobilitási projektekben (kísérőtanár, partnertalálkozó, monitoringlátogatás, versenyek, stb.)
3. Az együttműködés erősítése az intézményt támogató szakmai szervezetekkel, duális partnerekkel és szülői közösséggel a nemzetközi kapcsolati háló hatékonyságának növelése érdekében
4. A szakmai tudás bővítése: minőségi, korszerű oktatási formák, módszerek, nemzetközi jó gyakorlatok megismerése, elsajátítása és beépítése a mindennapi oktatási gyakorlatba, a szakmai fejlődésért
5. Tudástranszfer: a beépült, korszerű, az európai és a globális trendeknek megfelelő képzési tartalmak és jó gyakorlatok megismertetése és átadása a külső és belső munkatársaknak, partnereknek
7. A tanulók idegen nyelvi, szakmai, digitális, interkulturális és személyes kompetenciájának fejlesztése; a munkaerőpiac kihívásaira való felkészülés és felkészítés
8. A hátrányos helyzetű vagy sérülékeny csoportba tartozó diákok arányának növelése a mobilitási programokban, az esélyegyenlőség támogatása jegyében
9. A diák, a szülő, az intézmény, és a külső gyakorlati munkahelyek kapcsolatának erősítése, a tanulók lelki egészségének megteremtése és megőrzése, ill. a szakmaszerzés céljából
10. Emberi és tárgyi erőforrások fejlesztése digitális szempontból az intézmény nemzetköziesedési folyamatában, a virtuális és a blended mobilitás feltételeinek kialakítása céljából

A rövid- és hosszú távú mobilitások megvalósításához szükséges háttérfeladatok ellátását az Erasmus + projektcsapat biztosítja, melynek tagjai az alábbi tevékenységekért felelnek:

- a Tempus Közalapítvány közvetítésével támogatott Erasmus + diák – és oktatói mobilitási pályázat nyomon követése, a kiutazások megszervezése, lebonyolítása
- folyamatos kapcsolattartás a Tempus Közalapítvány és a fenntartó, a Szegedi Szakképzési Centrum Nemzetközi Pályázati - és Projektirodájának munkatársaival
- folyamatos kapcsolattartás a partnerintézményekkel (Szlovákia, Finnország, Franciaország, Olaszország, Spanyolország, Észtország, Románia, Dánia, Lettország)
- a kiutazásban résztvevő diákok és kollégák felkészítése a külföldi gyakorlatra: nyelvi – kulturális – szakmai – lélektani felkészítés, OLS – használata, adminisztrációs feladatok ellátása, utazásszervezés, szülői értekezlet tartása, a hazautazást követően adminisztrációs feladatok ellátása, disszeminációs tevékenységekben való részvétel, a pályázat tartalmi és pénzügyi záróbeszámolójának elkészítésében való részvétel
- a projekt ütemtervének követése, együttműködve az intézmény gazdasági munkatársaival
- részvétel a Tempus Közalapítvány által meghirdetett, a projektmenedzsment munkáját segítő rendezvényeken, szemináriumokon
- Erasmus Pro hosszú távú mobilitásban kiutazó magyar diákok és az intézményünkbe érkező európai diákok előrehaladásának követése; a pályázat adminisztrációs feladatainak elvégzése
- a partnerintézmények által küldött, mobilitási pályázatban résztvevő, szakmai gyakorlatra érkező külföldi diákok és kollégák fogadása; munkahelyek kijelölése, szabadidős – és szakmai programjaik szervezése
- részvétel szakmai fórumokon, hazai és nemzetközi konferenciákon (lehetőség szerint)
- kapcsolattartás a külföldi diákokat fogadó munkahelyekkel, duális partnerekkel
- kapcsolattartás szakmai szervezetekkel: CSKIK, Alliance Française, American Corner, stb.
- kapcsolattartás az AEHT nemzetközi szervezettel
- szoros együttműködés az iskola Idegen nyelvi munkaközösségével
- az Intézményi Stratégia, a Nemzetköziesedési Stratégia és az Európai Fejlesztési Terv nyomon követése a nyertes pályázattal összhangban
- minél több kolléga és diák bevonása a nemzetközi kapcsolati munkába
- disszeminációs rendezvények szervezése
- a Pályaorientációs munkaközösség munkájának segítése a külföldi gyakorlatokról szóló rövid összefoglalók írásával, posztok megosztásával

A résztvevők kiválasztása

A pályázati lehetőségről az iskolában több fórumon is tájékoztatjuk a diákokat: honlap, faliújságok, plakátok, osztályfőnökök, szakoktatók, nyelvtanárok, személyes tájékoztatás az Erasmus-irodában. Elmondjuk számukra a jelentkezés feltételeit: a határidőket, az elkészítendő dokumentumok listáját.

A tanulói résztvevők kiválasztása szintén nyílt és objektív eljárásrend alapján zajlik, a diákok számára előre ismertetett szempontok mentén (nyelvtudás, szakmai motiváció, személyiség).

A folyamat célja, hogy minden tanuló számára egyenlő esélyt biztosítson a részvételre, és lehetőséget adjon a kevesebb lehetőséggel rendelkező diákok bevonására is.

A tanulói kiválasztás főbb szempontjai:

- szakmai elhivatottság és tanulmányi előmenetel az adott szakterületen;
- jó tanulmányi eredmény;
- motiváció és felelősségteljes hozzáállás a külföldi szakmai gyakorlathoz;
- megfelelő magatartás, megbízhatóság és közösségi együttműködési készség;
- idegennyelvi kommunikációs készség;
- a kevesebb lehetőséggel rendelkező tanulók esetében: személyes fejlődési igény, szociális helyzet és a program által biztosított egyenlő hozzáférés lehetősége.

A tanulók először írásos jelentkezést adnak le, amely az alábbiakból áll: szakmai portfólió: idegennyelvű motivációs levél, Europass-önéletrajz, osztályfőnöki és szakoktatói ajánlás, munkahelyi ajánlás, szülői beleegyező nyilatkozat), majd szóbeli elbeszélgetésen vesznek részt a kiválasztó bizottság előtt, amely az Erasmus-koordinátorból, a kísérőtanárokból, szakmai tanárokból és az iskolapszichológusból áll. Az idegen nyelvű interjún egy rövid bemutatkozást követően a bizottság tagjai célzott kérdéseket tesznek fel a tanuló motivációját, szakmai elhivatottságát és rátermettségét, együttműködési készségét kiderítendő. Ezt követően egy szituációs feladatot kell megoldania, amiből a problémamegoldó készségére tudunk következtetni. A beszélgetés második része magyarul zajlik, elsősorban szakmai kérdéseket teszünk fel, illetve a személyiségüket próbáljuk feltérképezni (munkához való hozzáállás, alkalmazkodókészség, csapatjátékos-e, hogy reagál nehezebb helyzetekre, mennyire tud elszakadni a megszokott családi/munka/baráti környezettől, domináns személyiség-e?)

A tanulók végső kiválasztása előtt kikérjük az osztályfőnökök és az iskolapszichológus illetve az oktatói testület véleményét is. A végső döntést az iskolavezetés hagyja jóvá a bizottság javaslata alapján.

Az eredményről a tanulókat az iskolai Erasmus koordinátor emailben értesíti.

A kevesebb lehetőséggel rendelkező tanulók bevonását célzott tájékoztatással és személyes mentorálással segítjük, hogy ők is bátran jelentkezzenek és megfelelő felkészítést kapjanak kiválasztás esetén. Fokozottan felértékelődik esetükben az osztályfőnökök és a szociális segítő team szerepe.

Amennyiben a diák Erasmus program keretében a kiutazást a nyári időszakban tölti le, lehetősége van az összefüggő nyári gyakorlat beszámításra. Amennyiben oktató vesz részt Erasmus program keretében külföldi továbbképzésen, az OTR rendszerben kérheti a kint töltött idő továbbképzési pontokban történő elfogadását.

Intézményünk Nemzetköziesedési stratégiája mellékletben található.

VIII. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A Szakmai Programot az iskola oktatótestülete fogadja el az előzetes véleményezése után.

A Szakmai Programot a fenntartó hagyja jóvá és az a jóváhagyással válik érvényessé.

A hatálybalépés napja a Szakmai Program fenntartói jóváhagyásának napja.

A Szakmai Program hatálybalépésével érvényét veszti az intézmény közvetlen jogelődjeinek eddig hatályos, jóváhagyott Szakmai Programjai.

A hatályba lépett Szakmai Programot meg kell ismertetni az intézmény azon alkalmazottaival is, akik nem tagjai az oktatótestületi értekezletnek, valamint a szülőkkel és más intézményhasználókkal.

A Szakmai Program felülvizsgálatát elrendelheti a fenntartó, kezdeményezheti az intézmény vezetősége, valamint az intézményi oktatótestület 50%-a + 1 fő.

Magasabb szintű jogszabályi változás átvezetése – a Szakmai Program módosítása nélkül – az intézmény igazgatójának felelőssége.

A Szakmai Program nyilvánossága:

A Szakmai Program egy-egy nyomtatott példánya megtalálható a fenntartónál, az iskola titkárságán, az iskola könyvtárában, valamint digitális formában az iskolai weblapon, illetve az iskola belső hálózatán.

ZÁRADÉK

A Szakmai programot az oktatói testület elfogadta

Kelt:

intézményvezető

Véleményezte a Diákönkormányzat

Kelt:

DÖK képviselője

Fenntartó által jóváhagyva

Kelt:

.....

Főigazgató

.....

Kancellár

IX. Mellékletek

- 1. Helyi óratervek**
- 2. Tanulmányok alatti vizsgák követelményei – összesítő táblázat**
- 3. Esélyegyenlőségi Terv**
- 4. A középszintű érettségi vizsga témakörei vizsgatárgyanként**
- 5. Képzési programok**
- 6. Szakmánkénti elsajátítandó tananyagelemek**
- 7. Szakmai vizsga vizsgafeladatai**
- 8. Felnőttképzési szerződés minta**
- 9. Ágazati vizsga eljárásrendje**
- 10. Nemzetköziesedési stratégia**